UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

R

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

deſunt verba in oratione. Et apud Eſaiam. Quo mihi multitudinem victimaruꝫ veſtrarum? Hinc fiunt compoſita Adquo quoad quocirca quouſqꝫ/quomodo quoquomodo quoquoverſus: quoqꝫ quoqꝫ Aliquo aliquotiens.

Quoad componi videtur ex quo ⁊ ad ſed prepoſtere ſicut hactenus quatenꝰ. Et ſignificat donec ſiue ꝙdiu vel quouſqꝫ: vt Quoad viuaꝫ ero tibi amicus. Cice. lib. offi. Tam diu autē velle debebis quoad te quantum proficias non penitebit. Nihil differt ita loqui. Quoad viuam ⁊ quoad moriar. Hec enim ꝙuis cōtraria eſſe videantur: idem tamen ſignificāt quoniaꝫ duo tempora cum inter ſe oppoſita ſunt: atqꝫ ita coherentia vt alterius finis cum alterius initio miſceatur non refert vtrum per extremitatem prioris an ꝑ initium ſequentis locus ipſe confinis demonſtretur. Poteſt autem eſſe interrogatiuuꝫ. Tereñ. in phor. Quid ſenē quoad expectatis veſtrum? Relatiuū: vt Quoad iuſſiſti parui. Infinitū vt quoadlibet ſtudeo Cicero. Treba. Itaqꝫ quoad opinatus ſum me in ꝓuinciam exiturū que tibi vltro obtulerim meminiſſe te credo. Aliquando rei ⁊ ingenij facultatem ſiue tēporis cōmoditatem ſignificat: vt apud eundē in Lel. Ut quoad poſſem ⁊ liceret ab eius latere nunqꝫ diſcederem. i. quantū. Aliquādo quantitatē rerū tantum denotat. Idem ꝓ lege agraria. Audite vos qui ampliſſimi populi ſenatuſqꝫ iudicio exercitus habuiſtis ⁊ bella geſſiſtis quoad queqꝫ peruenit aut peruenerit ex ꝗda ex manubijs: ex auro coronario. Et ſic ſemper exponitur pro quantum.

Quoadeius tota vna dictio ſignificat vſqꝫ vel inquantum vel quantum ad eius vires: vel quantum ab eo. Cice. lib. j. de oratore. Officiū eſt de ijs rebꝰ poſſe dicere que ad vſum ciuilē moribus ⁊ legibus conſtitute ſunt cū aſſenſione auditorū quoad eius fieri poterit: Idem. Elaboro quoadeius facere poſſum vt conſilia hoſtium intelligam.

Quoaduſqꝫ eiuſdem ſignificationis eſt ſcilicet quantū vel quouſqꝫ. Actius. Nihil te impedio quoaduſqꝫ rem peragas.

Quocirca ſignificat quamobrem.

Quouſqꝫ: ꝙdiu vel vſqꝫ ad quod tempus. Et ponitur interrogatiue. Cice. Quouſqꝫ tandē abutere Catilina patientia noſtra? Relatiue: vt quouſqꝫ volui comedi: id eſt tam diu comedi: ꝙdiu volui. Infinite vt quouſqꝫ eſſes didici. Aliquādo ſignificat vſqꝫ ad quē locū: vt Quouſqꝫ agri tui fines protraxiſti.

Quomodo tota vna dictio: ſignificat quēadmodum. Cice. Quomodo potuiſſem te cōueniſſem. Tale eſt ac ſi diceretur. Si quattuor pedibus ad te venire neceſſe fuiſſet. Quoquomodo. i. qualicūqꝫ ratione: vtcunqꝫ qualitercūqꝫ.

Quoquoverſus vel quoq̊verſum ſignificat verſus oēs partes: qd̕ vernacula lingua dicimꝰ. En quelque partie q̄ on ſe treuue: vt Quoq̊verſuꝫ ſe verterit aīa hominis ad dolores figitur alibi preterqꝫ in te.

Quoqꝫ ſignificat aliquo id eſt ad aliquā partē locūve.

Quoqꝫ ponit̄ pro etiā. Seneca. Tu quoqꝫ ſimili modo exercere te debes. Aliquando ꝓ ſimiliter. Virgilius Uocabere tu quoqꝫ votis.

Quo minus ſignificat: vt nō. Aug. ſup Joānē. Si quo minus dixiſſeꝫ vobis. Interdū ſtatim. Virg. Et quo minus arua inſequitur. Quandoqꝫ ſunt due partes. Ambro. ſup Lucā. Fide tutus putet ſibi quo minus ea requirat magis poſſe ſuppetere.

Quo iure: quaqꝫ iniuria: prouerbiale eſt: quaſi per fas nefas velis nolis. Teren. in And. Quo iure: quaqꝫ iniuria me precipitē in piſtrinū dabit.

Quoniā coniunctio cauſalis vt quoniam prodeſt lege. Poteſt etiaꝫ eſſe subcōtinuatiuꝰ: vt quoniā ambulat mouet. Interdū auctore Feſto ſignificat poſtqꝫ.

Quod nomen relatiuū eſt: ⁊ cōiunctio cauſalis cū ponitur pro quia: vt ꝙ ſcribas letor. Et non caſtigo te ꝙ odio habeā: ſed quo meliorem efficiā. vbi enim poteſt eſſe ibi etiam quia. Et vbi poteſt eſſe vt ibi poteſt eſſe quo: ⁊ ecōtrario. vt Non te caſtigo: quia odio habeam: ſed vt meliorem efficiā. Quandoqꝫ ponit̄ pro ſed: ⁊ in pricipio clauſule locari ſolet. Cice. Et ſi quis a me huius conſilij mei cauſam querat: ita reſpōdeo. A quod fit quoddā quodpiā quodqꝫ: qd̕cūqꝫ quodlibet: vnūquodqꝫ.

Quondā aduerbiū tēporis: ⁊ mō ꝓteritū tēpꝰ denotat: pro olim: vel aliquando. Cicero. Fuit iſta quondam in hac rep. virtus. Modo preſens. Virgi. Quondā etiam victis redit in precordia virtus. Ponitur quādoqꝫ pro ſemper. Idem vt Quondaꝫ in ſtipulis magnus ſine viribus ignis.

Quorſum: verſus quē locū quaſi quo verſum: vt quorſum vadis? Quorſuꝫ ſeruꝰ tuus iuerat tu iuiſti: quorſum ſit res euaſura dubito.

Quot nomen numerale: vt Quot numi tibi ſunt. Scio quot nūmos habes habeo tot quot tu.

Quotquot: id eſt omnes qui.

Quotidie. Vide in dictione Cotidie

Quotiens: ſignificat quot annorum: habet enim antecedentia nomina numeralia vel compoſita ex numeralibus ⁊ anno: vt anniculus biēnis triennis: vt tu es biennis quotennis ille: Quidā etiam vſurpant quotenniū ſicut ſeptennium.

Quotenus: relatiuum diuiſiuū ſignificat vſqꝫ ad quem numerū. Cicero ad Atticum. In ripa neſcio quotenorum iugerum.

Quotus relatiuum ordinale quo ſignificatur cuius numeri: ſiue in quo numero aut ordine: vt ſum primus in ciuitate: quotus es in tua. Quandoqꝫ ponitur pro quot. Mar. Dic quotus es: quāti cupias cenare: nec vllum Addideris verbū menſa parata tibi eſt. i. quot eſtis: ⁊ quot tecū habes: Quādoqꝫ ſignificat cōtinuā quantitatem ⁊ ponitur pro quantus. Iuue. Quota portio fecis achee.

Quotuſquiſqꝫ in ſingulari: idem ſignificat quod nomē numerale quot: vt quotuſquiſqꝫ eſt qui aliter ſentiat Aug. lib. xix. de ciuita. dei. Quotuſquiſqꝫ hominū eſt cui ꝓfunditas vtilitatis huiꝰ appareat. Et eſt vetus eleganſqꝫ locutio per interrogationē ⁊ ad paucitateꝫ referri: vt quotuſquiſqꝫ ſtudet? hoc eſt ꝙ pauci ſunt qui ſtudeāt. Cice. Pro plancio: Quotuſquiſqꝫ iuris peritus eſt: quotuſquiſqꝫ diſertus eſt?

Quotuplus: ad menſuram vel ad pondus refertur: vt Meus ager reddit decuplum quotuplum non reddit tuus.

Quotuplex quot generum.

R Littera ſemiuocalis eſt: ⁊ liquida que poſt mutam in eadem ſyllaba poſita precedentem ſyllabā modo longam modo breuē facit: vt Ouidius in dictione patrē exemplum poſuit. Jam patrem famuloſqꝫ patris: lucemqꝫ timebam: vbi pa. ſyllaba ⁊ producitur et corripitur. Et apud grecos in initio dictionum r littera recipit aſpirationem: vt Rhadamanthus: rhea ⁊ huiuſmodi. Conuertiturqꝫ nōnunqꝫ in l vt intelligo ꝓ interlego. Pelluceo pro perluceo: in ſimplicibus vt niger nigellus: vmbra vmbella. In ſ vt arbos ꝓ arbor: odos pro odor. Tranſit in duo ſſ vt vro vſſi: gero geſſi. In u conſonantē: vt ſero ſeui. Tero triui. In n: vt Aeneus pro ereus.

R Ante A

Rabies ei: ⁊ rabia ę. a rapio: morbus canũ: cum veluti furore quodã acti: huc atqꝫ illuc rapiuntur nec vllum quietis locum inueniunt. Alij rabiem quaſi rauiem dici putant a raucitate vocis: quã rabioſi habent ſimilem canis latratui. hinc

Rabioſus quia rabiem habet. Plinius lib. xxix. Datur morſis a rabioſo ne rabidi fiant. Ponitur quandoqꝫ rabioſus pro iracundia pleno qui veluti rabie agitatus videatur.

Rabioſulus diminutiuũ. Cice. Trebra Primas illas rabioſulas ſat fatuas dediſti.

Rabidus qui rabiem habet.

Rabio is: nimia ira ⁊ quaſi rabie agitor. Varro. Quid eſt quod latras? quid rabis? quid vis? Cecil. Rabia rabere ſe ait.

Rabula a rabie vt quidã volunt ⁊ a raui. i. raucitate: vt is ſit Rabula qui in negocijs agẽdis acer eſt ⁊ rabioſus. Unde ⁊ pro aduocato ⁊ cauſarum patrono accipi ſolet. Uel dicitur a radendis auribus. Nam vt a fando fabula: a nando nabula: a ſtãdo ſtabula a paſcẽdo pabula: ita a radendo rabula. Nec alia ratione rabulas in foro dictos puto ꝙ ꝙ radant. i. offendãt aures ⁊ vt ait. Quintil. Nimia verboſitate feriãt quaſi ab inſtrumento illo nuncupati quod rabula cõmodius ꝙ radula vocari poſſit: hodie quoqꝫ vulgus ipſos garrulos ⁊ linguaces: ab alio inſtrumẽto Tudiculas ⁊ piſtilla cognominat. Quintil. Super omnia perit illa que Cice. in ora. Non enim declamatorez aliquẽ deludo: aut rabulam de foro ſed doctiſſimũ aut perfectiſſimũ querimus. Idem quaſi rabule qui ſibi diſerti non videntur niſi omnia tumultu ⁊ vociferatione concuſſerint.

Racemus penul. pro. pars botryonis ſiue potius ipſe botryon qui ⁊ botrys more gręco ⁊ botryus hoc eſt integer vuę racemus. Eſt enim illa teſta vuarum plurima grana continens.

Racemoſus a um. qđ eſt racemis plenum. Pli. Hedere modo racemoſa eſt. Racematꝯ a um: qđ racemos habet. Idem libro. xviij. de panico. Paruis racemato paniculis.

Racemarius malleolus: ex quo pãpini pullulãt vel ſteriles: vel certe minus feraces: vt inquit Col. lib. iiij.

Racha: nomen hebreum eſt inquit Hiero. qđ idem eſt qđ κενος id eſt inanis aut vacuus: quem nos poſſumus vulgata iniuria abſqꝫ cerebro nuncupare. Quidam ethymologiã huius nominis de gręco trahere voluerũt putantes dici pannoſum Grece enim παρρος rachos dicitur. Sed nos huius verbi ꝓprietatem ſubtilius ꝑſpiciẽtes nihil intelligimus aliud eſſe racha niſi vocem incognitã irati animi cõmotionem ſignificantis quales ſunt interiectiones apud grãmaticos: ſicut a dolente heu. Ab iraſcente hem. ⁊ huiuſmodi. Aug. ſuper Mattheũ. Racha vox indignantis animi motum ſignificans.

Rado is ſi ſum: complano incido extirpo mundo. Col. libro. ix. Sic tamen ne quid radatur. Hiero. in Leui. Die ſeptima radet capillos capitis barbamqꝫ ⁊ ſupercilia ac totius corporis pilos. Iuuena. Nam ſergiolus iam radere guttur ceperat. Per tranſlationẽ ponitur ꝓ ledo laceroqꝫ. Quintil. li. iiij. Ne ieiuna atqꝫ arida traditio auerteret animos: ⁊ aures ꝑſertim delicatas raderet: hoc eſt offenderet fatigaretqꝫ. Huiꝯ compoſita ſunt Abrado: adrado: iuxtarado. Col. lib. iij. Reliquam partem que continẽs matri eſt adradito ne ſuperuacua ſarmenta procreet. Circũrado. Idẽ libro. iiij. Crecentiſſimũ eligatur ſarmentũ ⁊ leniter circũraſum vt cortex tantũ detrahatur. Corrado: derado: de aliquo rado. Plinius. Quod deraſum eſt terit ⁊ cribrat. Erado extra rado. Col. li. iij. Poſtea ſurculos quos inſerere voles eradito tam alte ꝙ cuneum dimiſiſti: ſed ita ne medullã: neue alterius partis corticem ledas. Interrado in medio rado. Idem in eodem. Nam ſi ſpiſſe poſueris neqꝫ in terra quid ferre poteris: nec ipſe fructuoſe erunt niſi interraſeris. Obrado circũrado. Et oia habent pe. ꝓductam.

Raſito as: penulti. correpta ſignificat ſepe rado. Gel. libro. ij. Comperimus autem ceteros quoqꝫ in his temporibus nobiles viros barbam in eiuſmodi ętate raſitauiſſe.

Raſores qui radunt. Et ꝑ tranſlationẽ fidicinas qui videntur chordas ictu radere.

Raſura ipſe radendi actus. Col. lib. v. Eaqꝫ raſura ita deducitur.

Raſamentum. Idem. Terebra gallica non ſcobem ſed raſamenta facit.

Raſilis ⁊ hoc raſile penul. correpta quaſi raſum nihil extantis ac redundantis plenitudinis. Virgi. tñ Et torno raſile buxum: quaſi raſibile dixit.

Raſorius a um: quod ad radendũ pertinet. Unde dicimus cultros raſorios.

Radix dicta eſt ꝙ ſepe effoſſa parum per terra raditur: vt arbor melius fructiceſcat. Plinius. Cum pali defixi radices cępiſſet. Huius diminutiuũ eſt radicula.

Radicula parua radix. Colu. libro. iiij. Idem penus auctor ꝓbat vinacea promixta ſtercore depoſitis ſeminibus in ſcrobem mouere ꝙ illa prouocent ⁊ alliciãt nouas radiculas. Et radicula vocatur herba ſuccum habens lauãdis lanis cõmodiſſimã: hanc gręci Struthion: ⁊ lanaria ob id a noſtris vocatur.

Radico as: penul. pro. radicem facio: ⁊ radicem capio dicitur Pli. li. xviij. Frumẽta multis radicant fibris Hinc componitur Eradico: quod eſt vſqꝫ ad radices euello. Hiero. in pręfa. pſal. Cogitis ergo vt veluti quoddã nouale ſciſſum iam aruum exerceam ⁊ obliquis ſulcis renaſcẽtes ſpinas eradicem.

Radifico as: ſimiliter ſignificat radices facio.

Radicitus penul. cor. aduerbiũ ſignificat a radice: vnde ⁊ pro omnino quandoqꝫ ponit.

Radius ſplendor a ſole micans. Varro. O ſumme ſol qui totam hanc mundi cõpagem tuis radijs illuſtras Transfertur ⁊ ad fulgorem oculorũ. Pli. Cuius ex oculis radij nocte micãtes cernunt. Gel. Stoici cauſas eſſe videndi dicunt radiorũ ex oculis in ea quę videri queunt emiſſionez. Item radius dicit virga qua Geometre lineas iudicant. Virgi. Deſcripſit radio totũ qui gentibus orbẽ Inuenta autẽ eſt hęc ars tempore quo nilus plus ęquo creſcẽs confudit terminos poſſeſſionum: ad quos innouãdos adhibiti ſunt philoſophi: qui lineis diuiſerunt agros. Inde Geometria dicitur cum non tantũ terrę ſed etiam maris ⁊ cęli ⁊ aeris ſpacia metiri conſueuerũt. Item Textoris inſtrumentũ qđ vulgo druellam nominant: quo tele annectuntur radius dicitur. Idem. Excuſſi manibus radij reuolutaqꝫ penſa. Radij quoqꝫ rotarũ dicunt: vt apud eundem. Hinc radios triuere rotis. Inſtrumentũ etiam quo raduntur menſurę radius vocatur qđ alio nomine boſtoriũ nominãt. Plau. Dij deęqꝫ omnes tantã nobis leticiã: tot gaudia ſine radio cumuletis. Et radij dicũtur oliue oblonge. Virg. Nec pingues vnam in faciem naſcuntur oliue. Orchades ⁊ radij ⁊ armara pauſia bacca.

Radio radios emitto: fulgeo. Hiero. in prolo. Paral. Ubicũqꝫ aſteriſcos id eſt ſtellas radiare in hoc volumine videritis: ibi ſciatis de hebreo additum quod in latinis codicibus nõ habetur. Ouidius lib. ij. me. Argenti bifores radiabant limina value. Hinc componitur Irradio qđ eſt illuſtro ⁊ quaſi intus radio. Plautus. Faciunt qđ conſuerunt: irradiant ſalibus

menſam: omnis ad riſum ꝓuocant.

Radula penultima correpta. Inſtrumentū ferreū a radendo dictum. Unde pix radulana eſt dicta que radula eraditur. Plinius libro. xiiij. Radulana pice ac reſina condire muſta.

Ragades ⁊ ragadia fiſſurę ſunt ⁊ rimę inter ſedis vitia annumerate quorū crebra mentio eſt apud Pliniū. Auicenna non ſolum in ano ſed in mentula naſci ragadas ꝓdidit. De quo ⁊ in dictione Condilomata.

Ralla genus veſtis a raritate. Nam rarū facit diminutiuū rallū. Plau. Toga ralla: tunica ſpiſſa.

Rallum a radendo ferrum illud quo vomeres idētidez purgantur in arando.

Ramex genus Hernię. Uide in dictione hernia. Hinc ramicoſus qui patitur illum morbū. Col. lib. x. aliter accipit ramices cum inquit de Uinario conſtituendo Deinde per tranſuerſa laterum caua tranſmittuntur ramices qui exitus ferarū obſerent.

Ramētū tenuis cuiuſq̄ rei particulata: a radēdo quaſi raſura. Unde ramenta auri: ramenta argenti: lignoꝝ ⁊ ceterarū rerū dicimus: cum foratur aliquid animalis ex tritu ſiue excurſu: aut ex arena fluuiorū. Unde Plinius lib. xxxiij. Apud nos tribus modis fluminū ramentis. ſ. aurum inuenitur: nec vllū abſolutius aurum eſt curſu ipſo trituq̄ perpolitum.

Ramus arboris pars eſt cuius diminutiuū eſt ramuſculus. Dicit̄ ⁊ ramulus. Col. Et cū primū germina tumebunt de ramulis anniculis eos ligato.

Ramale idem qđ ramus. Ouidius li. viij. meta. Dulcifidaſq̄ faces ramaliaq̄ arida tecto. Perſius. Et ramale vetus.

Rameus a um: quod ex ramo eſt. Uirgilius libro. iiij. Georg. Et ramea coſtis ſubijciunt fragmēta thymū caſiaſq̄ recentes.

Ramnus genus ſentium aſperrimū aculeis ⁊ flore gratiſſimū: ait Hiero. ſuper illud pſal. Priuſq̄ intelligerent ſpinę veſtrę ramnū. At rhamnus cum h genitiuum facit rhamnuntis ſicut Amathus untis. Trapezus untis. Et eſt attice regionis pagus ex quo formatur Rhamnuſius a um: qđ eſt ex rhamno. Tereñ. in And. Hoc certe ſcio rhamnuſium ſe aiebat. Inde rhamnuſia indignatiōis dea quā gręci νεμεσιν vocant. Nam cum narciſus formę bonitate abuteretur ſuperbius: recte fingitur eiuſmodi dea aduerſus euz qui bonis pręſentib' ſit indignus. Nemeſis inq̄ indignationem ſignificat: cuius ſimulachrū pulcherrimū eo in loco colebatur. Quod quidem marmoreū tradunt a phidia vlnarum in altitudine decem factū. De hac Ouidi' libro. v. de triſ. Exiget ad dignus vltrix rhamnuſia pęnas.

Rana genus animalis paluſtris: ranarum alie ſunt terreſtres licet in aquis dulcibus degant: alie marine. Ex terreſtribus quedam in vepribus tantū viuūt et rubete appellantur. Alie inter harūdines fruticeſq̄ verſantur. Eſt ⁊ rana arborem ſcandens: ⁊ ex ea voci ferans ob id a calamis calamita. Rane etiā morbus eſt qui bobus accidere ſolet. Colu. libro. vij. Solent etiā faſtidioſa cibo afferre vitioſa incrementa linguę quas ranas vocant veterinarij.

Ranunculus diminutiuū eſt a rana. Ambro. lib. Hexa. Culices ⁊ ranūculi circa genitales ſtrepūt paludes.

Ranceo ces cui: rancorem habeo ſiue puteo.

Rancor putor quidam: a ranceo nomen verbale: ſicut Acor ab aceo: albor ab albeo. Palladius in reb' ruſticis: Receptacula olei ſemꝑ ſint munda ne nouos ſapores veteri rancore infecta corrūpant.

Rancidus a um: qđ eſt rancore putidū. Hora. Rancidum aprū antiqui laudabāt nō q: naſus Illis nullus erat ſed credo hac mente ꝙ hoſpes tardius adueniens vitiatū cōmodius q̄ integrū ędax dn̄s cōſumeret. Huius diminutiuū rancidulus. Iuue. Nō tamē his illa vnq̄ opſonia fiunt rancidula.

Rantū dixerūt veteres quadrantē: ꝙ in eo ⁊ triente ratis fuerit effigies: queadmodū nauis in aſſe.

Rapio pis pui ptum: ſignificat per vim aut cum feſtinantia ſiue cum furore rapio: traho/euello/aufero. Terē. in and. Sublime hūc intro rape quātū potes. Lactā. li. v. Alios etiā in ꝯſortio mali ſui rapiūt: q̄ſi habituri ſolatiū de ꝑditione multorū. i. trahunt Uirgilius. Qui faceret quo ſe rapta bis coniuge ferret: id eſt ablata. Et li. j. Geor. Atq̄ illū in pręceps ꝓno rapit alueus amni. i. ſubito rapit. Aliqñ rape eſt vim afferre vitiare. Et ꝓprie de virginibus atq̄ impuberibus pueris etiā ſi loco non dimoueant̄. Uirgi. Et rapti ganymedis honores. Sene. Rapta raptoris aut mortē: aut indotatas nuptias optet. Compoſita Abripio/arripio/corripio/deripio/diripio/eripio/irripio: preripio/ꝓripio/⁊ ſurripio.

Rapto as: frequenter rapio traho. Uirgi. Ter circum iliacos raptauerat hectora muros. Et lib. iij. georg. Sed me parnaſi deſerta ꝑ auia dulcis raptat amor.

Raptito as penultima correpta aliud frequentatiuum a rapto raptas.

Rapax auidus ⁊ rapinis ſemper intentus. Sueto. Inopia rapax metu ſeuus: Hinc rapacitas. Columella libro. j. Niſi maxima vel negligentia ſerui vel rapacitas interuenit.

Raptor qui rapit. Ambroſius. Raptores non niſi aliena diripiunt.

Rapo onis: idem qđ raptor. Pompo. Ne vos conturbent auri argentiq̄ rapones.

Rapidus velox ab eorum qui rapiunt celeritate dictus Unde amnis rapidus qui cū celeritate ⁊ furore labit̄.

Raptio: rapina ⁊ raptus diſtinguuntur ab inuicem: ꝙ raptio ad perſonā: rapina ad rem: raptus ad ſtuprū referat̄. Tereñ. in adel. Diſperij theſiphonē audiui filiū vna in raptione fuiſſe cum echino. Cice. Quas res luxuries in flagitijs: crudelitas in ſupplicijs: auaricia in rapinis: ſuꝑbia in contumelijs efficere potuiſſet. Idem. Matronarū cedes: virginū raptus: Col. etiā rapinas vocat culturas raporū.

Rapinator a rapina raptor dicit̄. Lucil. Homo impudicus impune eſt rapinator.

Raptim aduerbiū ſignificat cū feſtinatione.

Rapa ę. dicitur ꝙ paſſim rapiatur. Palladius. Rapa mutat̄ in napos in alio ſolo per biennium ſata. Alio ꝟo napus trāſit in rapam. Dicit̄ ⁊ rapū neu. genere. Mar. Hęc tibi brumali gaudētia frigore rapa. Uarro. Ex ſemine braſſice vetere ſato naſci aiunt rapa. ⁊ cōtra ex raporū braſſicā. Col. lib. ij. Ab his leguminibus ratio eſt habenda napoꝝ raporūq̄ magis vtilia rapa ſunt. Hiero. ꝟo ad Euſto. Uix raris fabis ⁊ rapibus cū rudi hordeaceo pane ſaturant̄.

Rapulū diminutiuū a rapum. Hora. in ſer. Captus vt aiebat cene acria circū rapula. Et iterum. Cū rapula plenus atq̄ acidas mauult inulas.

Rapunculas a rapo radicis exigue qui comedit̄ in acetarijs: rapunciū vernaculi noſtri dictitant.

Rapacia orū: raporū frondes quas homines decoctas in cibum ſumunt. Plinius. Et homini nō minor rapaciorū gratiā q̄ cimarum.

Raphanus penultima correpta: genus radicis notę comeſtibiliſq̄. Plinius. Fertur in templo Appolinis delphici adeo ceteris herbis prelatus raphanus: vt ex auro diceretur: beta ex argento: rapū ex plumbo. Refert Alexander aphrodiſeus eſſe calidum humores exſiccare et attenuare. Mouere ex humoribus ſpūs: ac eos exhaurire ⁊ exinanire dum ꝑ os eructat. Eſt ⁊ aliud raphani genus Armoracia a noſtris dicitur. Quidā hoc nomen aſpirant in prima.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rarus a um:pꝛopꝛie dicitur qđ nou eſt denſum. Inter
dum ponitur ꝓ pꝛ̨ſtāti:qm̄ omnia pꝛ̨eclara rara ſunt.
Uirgi. Hic rarū tamen in dumis holus. Hiero. Ra
ra eſt virtus nec a pluribus appetitur.

Rarenter aduerbiuȝ idem qđ raro. Gel.lib.j. A rarus
nō dicit̄ rare:ſed alij raro dicūt:alij rarenter.

Raro as:rarū facio. Cuius compoſita ſunt Diſraro ⁊
Interraro:qđ eſt in medio rarū facio. Col.lib.v.vtit̄.

Rarefacio. Idē lib.vij. Hoc autē facile contingit ſi pꝛiꝰ
rarefeceris etiā eas partis ſupꝛa quas ramū ſecatu/
rus es fęno aut ſtramentis texeris.

Raripilus a um:penul.coꝛ.qđ habȝ raros pilos. Col.
in pꝛ̨efa. Et id ipſum aliter curatur mutilū ⁊ raripilū
aliter coꝛnutum ⁊ ſetoſum.

Rareſcere ſignificat rarum fieri ſiue deficere. Col.li.iiij
Negligētia cultoꝝ magna pars deperit:⁊ interius
ſeminū ceteraqꝫ virentia rareſcunt. Lactan. lib.vij.
Ita enim iuſticia rareſcet:⁊ impietas ⁊ auaricia ⁊ cu
piditas ⁊ libido crebꝛeſcet.

Raſtrum ⁊ raſter maſ.generis. Terē. At iſtos raſtros
interea depone. Uirg. Raſtraqꝫ incurues ęuum tri/
buere ligones. Dicūt aūt raſtra ſeu raſtri qui ⁊ ruta/
bꝛi vocant̄ ꝓpꝛie quibus ꝑ fęniſecia feſtucas abꝛadi/
mus a quo abꝛaſu raſtelli ſunt noīati: vt inquit Uar.
li.j.de re ruſ. Tū de pꝛatis iniquit ſtipulam raſtellis
eradi atqꝫ addere fęneſecio cumulū quo facto ſicilien
da pꝛata.i.falcibus cōſectāda. Uerū ⁊ ſtabularioꝝȝ
vſibus deputant̄:hiſdē quoqꝫ terrā effodiūt. Sue.in
Nero. Tubaqꝫ ſigno dato pꝛimus raſtello humum
effodit ⁊ choꝛbulę cōgeſtā humeris extulit.

Raſtelli. Uide in dictione Raſtrum.

Ratus a um:participiū a reoꝛ reris qđ ſignificat puto.
imaginoꝛ. Priſ. Reoꝛ quoqꝫ ratus facit participiū
vt puto differētię cauſa:quia ritus aliud ſignificat:et
retus pꝛo reatus dicebant:quō ſaucius pꝛo ſauciatꝰ:
laſſus pꝛo laſſatus. Plau.in amph. Uictis hoſtibus
quos nemo ſuperari poſſe ratus eſt. Aliquando ra/
tus dicitur firmus:certus. Tereñ. in Hecy. Ne qđ
ego egiſſem eſſet ratum.

Ratifico as appꝛobo:⁊ quod actum eſt confirmo. Ue/
teres ratare pꝛo ratificare dicebant. Unde eſt irrita/
re contrarium.

Ratio a ratum ſupino fit. Et eſt vis illa animi qua a ce/
teris aīalibus homo diſiungit̄. Que ſic diffinitur ab
Auguſti.lib.ij.de oꝛdine ꝙ ſit mentis motio: ad ea ꝗ
diſcutiuntur diſtinguendi ⁊ cōnectendi potens. Uñ
ab Hoꝛatio ponitur ꝓ ratiocinatione ⁊ diſcurſu ani
mi ad inueſtigandū verum. Cice.lib.ij.ad Herē. Rō
eſt cauſa ꝗ demōſtrat verū eſſe id qđ intendimus bꝛe
ui ſubiectiōe. Seneca. Quid eſt rō niſi naturę imita/
tio? Sequit̄ ratio naturā ⁊ bonū ſine rōne nullū eſt:
⁊ virtus non aliud ꝙ̄ recta rō. Aliqñ tñ rō ponit̄ pꝛo
reſpectu ⁊ cura. Cice. Plāco. Peto a te vt me rōneȝ
habere velis:⁊ ſalutis ⁊ dignitatis mee. Sic dicimꝰ
habēda eſt ratio honoꝛis:rō rei familiaris. Idē lib.ij.
offi. Habēda rō eſt rei familiaris:quā ꝗdē delabi ſine
re flagioſum eſt. Si ꝟo iūgat̄ cū ꝓpoſitiōe cū: ſignifi
cat negociū. Idē in Cato. Rōnē habȝ cū terra ꝗ nūqꝫ
recuſat imperiū. Et ad Atticū. Cū oībus muſis rōnē
habere cogito. Aliqñ ponit̄ ꝓ cauſa: vt apud eundē
M.Catoni. Cū aūt ad Cibiſtra ꝓpter rōnē belli ꝗn/
qꝫ dies eſſem moꝛatꝰ. Aliqñ pꝛo modo via ⁊ foꝛma.
Salu. At ego vobis in ꝗt ſi modo vultis eſſe viri ra/
tionē oſtendā qua tāta iſta fugiatis. Et rō qñqꝫ dicit̄
ſupputatio vel calculus ſiue expenſa. Plautꝰ in aul.
Supputat̄ rō cū argētario. Idē in amp. Et vt res rō/
neſqꝫ viroꝝ oīm bene expedire vultis. Uñ rōnariꝰ co
dex in quo accepti ⁊ expenſi rōnes deſcribunt̄. Sue.
in Ceſa. Seruitia recentioꝛa immēſo pꝛ̨ecio ⁊ cuius
etiā ipſum puderet ſic vt vetaret rationibꝰ inferri:id
eſt nolebat in rōnario ꝑſcribi eā ſūmā quā impende/
rat in emptione ſeruoꝝ. Ratio etiā ꝓpoꝛtio dicit̄: ve
ſi quādo numerus ad numerū habet ꝓpoꝛtionē quaȝ
nos rectū dicimꝰ rōnē vel duplā vel triplā vt ꝗttuoꝛ
ad duo:⁊ ſex ad duo. Rōnē purgare. Uide in dictio/
ne Purgo. Rōnē cōſtare eſt ęquā legitimāqꝫ rationē
oſtendi aut apparere oſtendi poſſe. Pli.iunioꝛ. Mi
rū eſt ꝙ̄ ſingulis diebus in vꝛbe rō aut cōſtet aut con
ſtare videat̄:cū pluribus cunctiſqꝫ nō cōſtet.

Ratiuncula diminutiuū. Tereñ.in Phoꝛ. Erat ei de ra
tiūcula iāpꝛidē apud me reliquū pauxillulū nūmoꝝ.

Rationale:philoſophi dixerunt eſſe qđ ratione vteret̄
vel vti poſſet. Unde dicimus hominem eſſe animal
rationale et moꝛtale. Hic genere poſito qđ animal
eſt dictum:videmus additas duas differentias qui/
bus admonendus erat homo ⁊ quo ſibi redeūdum
eſſet:⁊ vnde fugiendum. Nam vt pꝛogreſſus anime
vſqꝫ ad moꝛtalia lapſus eſt:ita regreſſus eſſe in ratio/
nem debet. Uno verbo a beſtijs qđ rationale: alio a
diuinis ſepatur qđ moꝛtale dicitur. Illud niſi tenue/
rit:beſtia erit. Hinc niſi ſe auerterit diuina non erit.
Rationale ſubſtantiuum genus veſtis ſacerdotalis
eſt. Hiero.ad Fabiolam. Rationale etiaȝ dicitur ge
nus veſtis apud hebꝛeos oſuin: gręce logion:nos ra
tionale poſſumus appellare:pannus eſt bꝛeuis ex au
ro habens magnitudinē palmi per quadrū ⁊ duplex
ne facile rumpatur.

Rationabile dicitur qđ cum ratione factum dictum ve
eſt. Cuius cōtrarium eſt Irrationabile. Itaqꝫ domū
aliquam rationabilem poſſumus dicere:noſtrūqꝫ ſer
monem. Rationales autem vel illum qui hanc fecit:
vel nos qui loquimur. Ergo pꝛocedit ratio ab ani/
ma rationali in ea que vel fiunt rationabilia vel dicū
tur. Duo ergo ſunt in quibus potentia vel vis ratio/
nis poſſit etiam ipſis ſenſibus admoueri opera ho/
minum que vidētur ⁊ verba que audiunt̄. In vtroqꝫ
autem vtitur mens gemino nuncio pꝛo coꝛpoꝛis ne/
ceſſitate. Uno qui oculoꝛum eſt: altero qui aurium.
Ita cum aliquid videmus congruentibus ſibi parti/
bus figuratum non abſurde dicimus rationabiliter
apparere. Item cum aliquid bene concinnere audiui
mus:non dubitamus dicere ꝙ rationabiliter ſonat.
Irrationabile vero qđ his caret. Quintilia.libꝛo.ij.
Sed qꝛ carēt ſermone quę id faciūt muta atqꝫ irratio
nabilia vocantur.

Rationarius:liber in quo rationes rerū geſtaꝝ cōtinen
tur. Sueto.in Aug. Rurſus tedio diuturne valitu/
dinis cum etiam a magiſtratibus ac ſenatu domum
accitis:rationariū imperij tradidit. Et rationarius li
ber accepti ⁊ expenſi:vt ſupꝛa in dictione ratio. Iteȝ
rationarius qui rationariū conficit vel qui rationibꝰ
pꝛeeſt. Marcellinus. Quidam ex mercatoꝛe opulē/
to rationarius apparitoꝛ.

Ratiocinoꝛ penultima coꝛrepta ſignificat ꝑ rationem
qnandā depꝛehendo/colligo/cōputo. Gel.li.j. Plu/
tarchus in lib.quē conſcripſit ſcite ſubtiliterqꝫ ratio/
cinatū Pythagoꝛā dicit in reperienda modulādaqꝫ
ſtatus lōgitudiniſqꝫ pꝛ̨eſtātia. Cice.libꝛo.j.Tuſ. Ac
nos metuendi ratiocinādiqꝫ vtilitate inſpecta huius
artis terminauimus moduȝ. Hinc ratiocinatoꝛes di
cti ſunt: qui calculatoꝛes vulgo nominantur. Mar.
Nec calculatoꝛ nec notarius velox maioꝛe:quiſqꝫ cir
culo coꝛonet̄. Ratiocinatio inquit Aug.lib. de imoꝛ
talitate anime:eſt a certis ad incertoꝝ indagationē
nitens cogitatio.

Ratis et rates ſm̄ Pꝛobum efferri poteſt. Et pꝛopꝛie
rates dicūtur connexe ⁊ recte compacte inuicem tra/
bes quę per aquā trahuntur. Abuſiue a poetis vſur/
pant̄ pꝛo nauibus. Uirg. Diſiecitqꝫ rates.

Raudum dicebat̄ ęs. Uide in dictione Rudus.

Rauēna vrbs in octaua regione Italię. Sabinorū oppidū in ora littoris Adriatici olim tota ligneis compacta ędificijs: aquis diffuſa: pontibuſq̄ ac lembis ꝑagrata a theſſalis cōdita ꝓhibet̄. Et cū a mari fiunt inundationes nō mediocre accipit partē cęni paluſtris. De hac Syrius lib. viij. Lenta paludoſo ꝓſcindunt ſtagna Rauēne. Hinc ortus eſt Caſſiodorus ſenator qui multa eruditiſſime ſcripſit.

Rauis raucedo vocat̄ quę fit aut nimia ſiccitate ꝓpter clamorē: aut nimio humore ad vocis loca fluente: ex quibus vox homini plerūq̄ negat̄. Plu. in au. Huccine deduxiſti me ad ſenem parciſſimū: vbi ſi quid poſcamus ad rauim poſcam⁹ priuſq̄ q̄cq̄ det̄. Hinc rauio is: ⁊ rauus a um.

Rauum veteres dixerunt obtuſuz. Unde raua vox obtuſa ⁊ parū liquida. Rauus color obtuſus. i. mixtus niger cum fuluo: color inter flauū ⁊ ceſium. Cice. lib. iiij. acad. Quia nobiſmetipſis tū ceruleū tum rauum videtur qđq̄ nunc ſole collucet.

Rauiſcellus diminutiuū a rauo. Plau. Quis inq̄t hęc mulier ⁊ ille rauiſcellus qui venit.

Raucus qui nimio clamore vel alia cauſa vocem obtuſam habet. Aliquādo tn̄ refertur ad optimā vocem. Virgi. Dant ſonitū rauci ꝑ ſaxa liquētia cygni. Hinc raucitas ⁊ raucedo pro vocis obtuſitate.

Rauces vermes terreni: radices arborū ledētes. Pli. Olea vbi quercus effoſſa ſit male ponit̄: qn̄ vermes qui raucę vocant̄ in radice quercus naſcūt̄ ⁊ trāſeūt.

Raucio is. rauci rauſum raucus ſum. A quo Irraucio. Eſt ⁊ rauceo es: a quo rauceſco ⁊ irrauceo.

R Ante E

Re prępoſitio ꝑ Apocopē a retro facta videt̄. Uñ reſpicio retro aſpicio reuertor retrouerto: repoſco rez datam retro poſco. Et non niſi compoſita reperitur: quę etiā alias ſignificationes habet. Nam quādoq̄ perfectionē denotat vt recognoſco. Quandoq̄ reciprocationem: vt redamo: Qñq̄ cōtra ſiue aduerſus vt reluctor repugno reſiſto: Qñq̄ iterum atq̄ iteruz ſeu ſepe: vt reputo: Qñq̄ de nouo: vt renouo: qđ eſt rurſus nouum facio: Qñq̄ inde: vt remoueo: Qñq̄ valde vt redundo: Quādoq̄ longe. Virgi. li. iij. Italiā petere ⁊ terras tentare repoſtas. Ser. i. lōge poſitas: Qñq̄ denotat cōtrarietatē ſuoꝝ ſimpliciū: vt retego qđ tectum erat denudo. Reſigno qđ ſignatum erat aperio. Recludo clauſuz patefacio: Qñq̄ habet diuerſam licet nō contrariā a ſuis ſimplicibus ſignificationem: vt ſciſco. Nam cum ſcire ſit cognoſcere reſcire tn̄ ſiue reſciſcere nō eſt rurſus cognoſcere: ſed factū aliqđ occulti⁹ ⁊ inopinatū inſperatūq̄ cognoſcere: aduertere. De hoc loco ſuo. Sic reſpondeo qđ nō ſolū redico aut repromitto: ſed re atq̄ affectu ſatiſfacio. Habet aliquando re eandem ſignificationē quā habet ſimplex: vt repreſento. Componit̄ autē cū dictione ab a incipientę: vt redamo redarguo. b vt rebello. c vt recurro. d vt reddo. e vt redeo. f vt refero. g vt regredior. h vt redhibeo. i vt reijcio. l vt relego. m vt remigro. n vt renitor. p vt repugno. q vt requiro. s vt reſarcio. t vt retineo. u vt reuertor. Sed cuz a. e. ⁊ h. interponit̄ d. cauſa euphonię.

Reapſe ſignificat re ipſa. Pacu. Si non eſt ingratum reapſe quod feci.

Reate ciuitas in Umbria: ex qua Veſpaſianus originem duxit.

Reatus us: culpa crimen.

Rebello as: ex re et bello proprie ſignificat repugno. Unde rebelles dicunt̄ qui in fide nō ꝑmanēt: ⁊ iuſſis poteſtatū repugnāt. Ex rebellio repugnātia. Rebellare vulnera ſeu vitia dicūtur qn̄ ſemel curata repullulant. Pli. Strumea herba eſt: qua rurſus ſata rebellare credunt herbarū q̄ curauerūt vitia.

Rebla regio babyloniorum: vel vrbs que nunc Antiochia dicitur.

Reboo as: ex re ⁊ boo mugio. Gręcū eſt (vt inq̄t Ser. in cō. Ge. Nam apud latinos nullum verbum eſt qđ ante o finalē habeat o: excepto inchoo: qđ tamen maiores aliter ſcribebant: aſpirationem interponentes duobus vocalibus ⁊ dicebant inchoo ꝑ tranſlationē tamen roboare ſignificat reſonare. Virgi. li. iij. geor. Reboant ſylueq̄ ⁊ magnus olympus.

Recaleſco rurſus caleſco. Cice. lib. iij. de natura deoꝝ. Quod noſtris quoq̄ corporibus contingit: cū motu atq̄ agitatione recaleſcunt.

Recaluaſter diminutiuuz eſt: ſignificat eum qui fronte calua eſt: nō toto capite quaſi recaluatul⁹ Legi quendā alioquin eruditū exponentē recaluaſtrū eſſe retro caluū: qđ falſum eſſe conſtat ex auctoritate Hiero. in Leui. ſcribētis. Si a frōte ceciderint pili recaluaſter ⁊ mūdus. Dicitur ⁊ recaluus. Plau. in ru. Ecquem recaluum ac ſilonē ſenem. Hiero. contra Ioui. Recalua fronte de ſocrate. Hinc recaluo as.

Recanetū ciuitas in Italia q̄ a priſcis recinata dicebat̄

Recedo is: abeo diſcedo. Unde receſſus pro diſceſſu: Aliqñ protraho extendo: a quo receſſus pro ſpacio. Curtius. In eo nemore longo receſſu domus erat. Et recedere eſt retro cedere: a quo fit aduerbium receſſim: quod eſt retro cedendo. Plautus. Receſſim cedam ad parietem.

Recello is: reduco: reclino: ſicut excello in altum extollo. Apul. lib. x. de aſi. Illa em̄ quotiens ei parcēs nares recellebā accedens: totiēs niſu rabido et ſpinam prehendēs ad eā appliciore nexu inherebat.

Recelliclunie dictę ſunt meritorie meretrices quę deſultura quadā ⁊ aſſultura mouēt clunes: vti venus concinnior incenſori pręſtetur. Plautus. An vis inter iſta verſarier procedas piſtorum amicas recelliclunias alicarias.

Recens nomē ſignificat nouū: hoc eſt qđ nuper accidit Unde recentior recentiſſimus aduerbium recenter. Cice. Horū recentioꝝ nunq̄ dictum ab vll o qđ ſciā. Idē Au. Cicinne. Cōmemorarē non ſolū veterū ſed horū etiā recentiū vel ducum vel comitū tuorū grauiſſimos caſus. Inuenit̄ etiā recēs aduerbiū. Plau. Qui recens ex agro venerat. Virgilius. Sole recēs orto: id eſt recenti tempore.

Recentari: renouari: ⁊ denuo recens fieri. Actius. Iaz iam albicaſcit phebus ⁊ recētatur cōmune lumen hominibus et voluptas.

Recenſeo es: recognoſco ⁊ ſummā totius populi per numeros colligo. Uñ recēſus ꝓ recenſione ⁊ recognitione dicitur. Et recenſiti qui ꝑ recenſum numerati ſunt. Sue. in Cęſa. Recēſuz populi vicatim ꝑ dños inſularū egit. Et in lib. Numeri ſcriptū eſt ꝙ recēſiti ſunt a viginti annis oēs q̄ poterāt ad bella ꝓcedere.

Recido is: penul. cor. recidi recaſum ſignificat retro ſiue iterū cado: ⁊ ſemꝑ ꝓducit re. Prop. Recidit inq̄ ſuos menſa ſupina pedes. Ambro. de obitu Satyri ꝓ ſimplici poſuit. Semꝑ optaui vt ſi quę ꝑturbationes vel eccleſiā vel me manerēt: in me poti⁹ ac meā reciderent domum.

Recidiuus a um: pe. ꝓducta ſignificat qđ recidit. Virgilius lib. iiij. Et recidiua manu poſuiſſem pergama victis. i. quę reciderunt quaſi didoni ſe purgās dicat ęneas. Si mihi licuiſſet ruinas troie protinus inſtauraſſem: nō tot tantiſq̄ laboribus ac periculis cōdere nouā vrbē queſiſſem. Similiter capit̄ illud ex lib. vij. Quin idē veneri part⁹ ſuus ⁊ paris alter Funeſteq̄ iterū recidiua in ꝑgama tede. licet Ser. interpretet̄ recidiua poſt caſum reſtituta. Quod minime veꝝ eſt cū nunq̄ reſtituta fuerint. Nam ⁊ ſi febres a Pli. re

cidiue dicunt̃:nõ ꝓprie:neq̃ ex vocabuli ſignificatio/
ne fit ſed ex appellatione tm̃: quaſi recidiuorum fe/
bres ꝓpter eos qui in eas incidũt:⁊ poſt eaꝝ depul/
ſionem reſtituunt̃ rediuiue ꝓprie non recidiue dicũt̃
q2 tũc non recidũt ſiue nõ depellunt̃ ſed reuiuiſcũt ⁊
integrant̃. Recidiuus igit̃ qui recidit.i.qui retro vel
rurſus cadit:⁊ nõ poſſit ꝑmanere. Vñ etiã eius ſim/
plex Cadiuus q̃ cadit. Pli.lib.xv. Colligi mala poſt
ęquinoctiũ autũnale neq̃ ante ſextãdecimã lunã neq̃
ante primã horã cadiua ſeparari ſtramentis: ſtorcis
paleiſve ſubſterni:rara cõponi vt limites peruij ſpiri
tum equalem accipiant. Similem ſignificationẽ ha/
bent reliqua nomina in uus terminata: vt natiuus:
votiuus:rediuiuus.

Recido is cidi ſum:penul.ꝓdu.ex re ⁊ cedo: qð incido
ſignificat quaſi retro ſeco. Unde reciſos ramos dici
mus:id eſt reſecatos.

Reciſamentũ a recido paruũ fruſtũ ⁊ quaſi ramentũ ex
aliquo reciſum. Pli. Ocyſſime vo eruginẽ cõtrahit
ęs coronarium recitamẽtis in acetũ additis.

Recipio is:penul.cor.ex re ⁊ capio.proprie recipere di
cimus quãdo quis aliquid qð tradidit recipit: quaſi
retro vel rurſus capio. Liuius.lib.ix. Recipiant ar/
ma que ꝑ pactionẽ tradiderũt. Qñq̃ pro admittere:
accipere. Cice.lib.ij.offi. Cyrillũ quendã ſuadentem
vt in vrbe manerent:xerxẽq̃ reciperent lapidib9 ob/
ruerũt. Qñq̃ ꝓ reuocare. Uirg. Sic ore effata rece/
pit ad ſeſe. Qñq̃ in tutuz reducere:liberare. Idem.
Medioq̃ ex hoſte recepi. Hinc receptus us ꝓ redu
ctione. Et recipe ſeruũ. Ulp. dicit refugiũ eſſe abſcon
dendi cauſa ſeruo ꝑſtare: vel in ſuo agro vel in alieno
loco ędificio ve: qð receptuz dare vulgo dicit̃. Qñq̃
ſimpliciter reducere. Plau.in cap. Inde me cõtinuo
recipiã rurſuz domũ. Qñq̃ recupare. Cice.in Cato.
Tarẽtũ vo qua vigilãtia quo ꝯſilio recepit: tũ q̃dem
me audiẽte ſalinatori q̃ amiſſo oppido fugerat in arcẽ
gloriãti atq̃ dicenti. Mea opa Quinte Fabi Tarẽ/
tum recepiſti. Et certe inquit ridens niſi tu amiſiſſes
nunq̃ recepiſſem. Qñq̃ excipe ad vſum ſuũ ⁊ reſer/
uare qð fit cũ venditis ceteris ſibi quippiã reſeruat.
Plau. Ubi nunc adoleſcens habet:poſticulũ hoc re/
cepit cũ ędes venderet. Hinc receptitius ſeruus ap/
pellatus eſt nuptę mulieris ꝓprius:quẽ.ſ. cũ dotem
marito daret: ſibi reſeruauit:quotiens em̃ mulier in
dãda viro dotę aliqua ex ſuis bonis retinet:nec ea ad
virũ tranſmittit: recipe ea dicit̃. Qñq̃ proſternere.
Uirg.li.viij. Totũ cui cominus enſem cõdidit aſſur/
gẽs ⁊ mlta morte recepit/qð ⁊ ꝓ accepit exponi põt.
Sicut cũ dicimus. Accepit eum crudeliter vel malis
modis. Significat etiam facienda ſuſcipere ⁊ cũ ob/
ligatione ꝓmittere. Cice. Craſſo. Que tibi ꝓmitto
ac recipio ſanctiſſime eſſe obſeruaturũ. Qñq̃ ſimpli
citer ꝓmittere. Cicinna ad Ci. Sed tñ ego filio dixe/
rã librũ legeret:⁊ ea cõditione daret ſi recipes te cor
recturũ. Ci. Bruto. ꝓ polliceor poſuit cũ inquit. In
ipſa cauſa exponẽda ſatis etiã de probitate dixi:ſed
tñ ſeparatim ex me recipio fore eũ tibi ⁊ voluptati ⁊
vſui. Nã ⁊ modeſtũ hoiem cognoſco ⁊ prudentẽ ⁊ a
cupiditate omni remotiſſimũ:ꝑterea magni laboris:
ſũmeq̃ induſtrię:neq̃ hęc polliceri debeo q̃ tibi ipſi
ſi bñ cognoris indicãda ſunt. Seruat Cice. morẽ ſuũ
vt difficile verbũ recipio ꝑ facile polliceor poſtea do
(ceat.

Recepti in ciuitatẽ dicunt̃ qui cũ ſuffragio ci/
ues ſunt effecti: vt apud Liuiũ ſępe legit̃. Et recept9
mos eſt quẽ ſponte ciuitas alienũ aſciuit.

Receptus us:reductio.i.quo ſe tutus recipit exercitus
Uñ receptui canere dicim9 cũ tuba exercit9 e ꝑlio re/
uocatur. Uirgilius libro.xj. Planicies inculta iacet
tutiq̃ receptus.

Receptitius a um:quod reſeruatur. Unde receptitius
ſeruus appellatus eſt nuptę mulieris ꝓprius quem
reſeruauit cum dotem marito daret. Qui ⁊ ſupdota
lis dicit̃ dñe futurus iugis comes.

Recepto as:frequẽtatiuũ a recipio. Teren. Meum re
ceptas filium.

Receptaculũ locus in quem ſe tuto recipiunt. Cicero.
Omniũ bonarũ artiũ receptaculum.

Reciꝑatia a veteribus dicebatur cũ inter ciuitates ꝑe/
grinas lex conuenit: vt res priuate reddantur ſingu/
lis recuperenturq̃.

Recidipna veſtes quas vocant cęnatorias. Iuuenalis.
Ruſticus ille tuus ſumit recidipna quirine. Cõpoſi/
tum nomen ex latino ⁊ gręco.ſ.ex recinio. Δειπνοσ
vo cęnã ſignificat. Eadẽ etiã Tricliniaria dicunt̃.

Recinũ veſtis antiquiſſima quadrata vt inquit Uar.
cuius mediam partez retrorſum iaciebant. Uñ reci/
niati mimi. Ser. in cõ.lib.j.eñ. recinus dicit̃ ab eo qð
poſt tergũ reijcit̃:qð vulgo mauorte dicit̃.

Reciprocus a um:pe.cor.qð eſt repetitum. Unde pro/
nomen reciprocum dicit̃:quia in ſeipſum reflectitur.
Uar. A recipiendo deriuat reciprocũ:⁊ id eſſe aſſerit
qð aliquũde ꝓfectũ redit eo vnde ꝓfectũ eſt.

Reciproco as:repeto/reflecto/ remitto/ retrogradior.
Liuius lib.ij.de bello punico. Cũ iã ſpiritũ include/
ret ventus nec reciprocare animã ſineret auerſi a vẽ/
to parumꝑ conſedere. Gel. In eam phyſtulã ꝑ quã
ſpiritus reciprocatur. Ci.lib.j.de diui. Si quidẽ iſta
ſic reciprocantur: vt ſi diuinatio ſit:dij ſint:ſi dij ſint:
diuinatio ſit.

Recito as:ex re ⁊ cito ſignificat ſcripturã clara voce vt
alij audiant intelligantq̃ lego. Uñ poete et alij ſcri/
ptores recitabant publice opa ſua ⁊ nõnulli aliena.
Aliqñ nõ legẽdo ſed memoriter referẽdo fit recitatio
Quintil. At iſta legẽ recitat: loquẽs de muliere que
(cęca erat.

Reclamo as:pe. ꝓdu.clamore aduerſor:
nõ acquieſco. Cice. ꝓ Põpeio. Propterea q̃ iſtis re
clamãtibus vos vnũ illũ elegiſtis quẽ bello ꝑdonum
ꝑponeretis. Idẽ Lẽtulo. Eius orationi vehementer
reclamatum eſt. Hiero. ad Dama. Sacerdotalẽ or/
dinẽ nõ tam pie q̃ audacter inuaſit: ⁊ reclamantibus
leuitis:nõne tu es Ozias rex ⁊ nõ ſacerdos.

Recludo is:pe. ꝓdu.modo ſignificat ꝓhe claudo. Hie
ro. Oſtiũ qð patebat recludẽs ſera offirmauit. Mõ
habet ſignificationẽ contrariã ſuo ſimplici. Plau. in
cap. Cellas refregit oẽs intus:recluſitq̃ armariũ.

Recluniũ morbus cũ circa vngues cutis ſe ſoluit. Clue
re enim ſoluere eſt.

Recognoſco rurſus cognoſco. Amb. Fraudis ſue vaſ/
culum diabolus recognouit. Interdũ ꝑfecte cogno/
ſco. Lactã.lib.ij. Que facta cuz pater recognouiſſet
abdicauit atq̃ expulit filiũ. Interdũ eſt (vt ſe aliquid
habet) reuideo. Col.lib.j. Panis potioniſq̃ bonita/
tẽ guſtu ſuo exploret: veſtẽ/manicas/pedũq̃ tegmina
recognoſcat. Inde etiã cũ opus cõpoſitũ emẽdandi
cauſa reuidemus recognoſcere dicimus.

Recolo is:pe.cor.ſignificat reputo:repeto:meditor et
mente tracto. Diom. Supeſt vt ſingula recolẽdo me
moria tenus mãdent̃:ne fruſtra cuz tpe euaneſcant.
Cice. ꝓ Archia. Quantũ alij tribuũt tẽpeſtiuis con/
uiuijs:quãtũ deniq̃ aleę:quãtũ pile:tm̃ ego mihimet
ad hęc ſtudia recolẽda ſumpſero. Interduz recolere
eſt rurſus colere/celebrare/ reuidere/ ſeu requirere.
Hiero. in ꝓlo. Paral. Si q̃s in hac interꝑtatiõe vo/
luerit aliq̃d reꝑhendere:interroget hebreos:ſuã con
ſciẽtiã recolat: videat ordinẽ textũq̃ ſermonis: ⁊ tũc
nr̃o labori ſi poterit detrahat. Idẽ ꝓ recitare poſuit
ſcribẽs ad Principiã. Sępe ⁊ multũ flagitas virgo
chriſti pricipia: vt memoriã ſancte fęmine Marcelle
litteris recolã: ⁊ bonũ quo diu fruiti ſumus etiam ce
teris noſcendũ imitandũq̃ deſcribã. Interdũ ſignif.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cat ad mentē ſeu memoriā trahere. Aug. lib. ix. con. Ad hęc ei quid reſponderim nō ſatis recolo.

Recondo is: repono ⁊ contego.

Recordor: rurſus in cor reuoco: vel iterū rem cordi do. Et dicimus recordor huius rei ⁊ hanc rem. Cice. in Cato. Ut pedeſtres naualeſve pugnas: vt bella a ſe geſta triūphoſq; recordent̃. Inuenit̃ ⁊ cōmune. Hiero. in Ezech. Oēs iuſticię q̃s fecerat nō recordabunt̃.

Recreſco: rurſus creſco. Pli. Cartilago rupta non ſoli deſcit: nec ꝑciſa oſſa recreſcūt.

Recrudeſco: renouo tractū a vulneribus que agitatiōe nimia iuterdū recrudeſcunt. i. cruda ⁊ noua fiunt.

Recupero as: pe. cor. redimo ⁊ rē amiſſam rurſus acq̃ro Liuius li. v. Ferro nō auro recuperare patriam iubet.

Rectus a um: a rego fit: ⁊ id eſt qđ regitur: ſicut rector qui regit. Aliqñ rectꝰ dicit̃ qui ſtat et erectꝰ eſt. Uñ dicimus. Ille vadit rectus: hoc eſt non flexus. Aliqñ dicit̃ qui nullā in partē flectit̃: cuius cōtrariū eſt obliquus. Unde per tranſlationē recti homines vocant̃ iuſti: ⁊ rectū iuſtū. Item rectū dicit̃ ꝑfectum officium qđ gręci catothorma vocant.

Rectus apud grāmaticos dicit̃ primus caſus: q̇ tamen improprie dicit̃ caſus: cū ntūs a nullo flectat̃: ⁊ ceteri caſus ab eo flectant̃ ⁊ cadāt: ideoq; dicunt̃ caſus.

Recta abſolute a veteribus dicebat̃ cęna quā cliētibus ⁊ cōuictoribus ⁊ recto ordine diſcūbētibus laute p̄ncipes dabāt. Sue. de Aug. Cōuiuabat̃ ⁊ aſſidue: nec vnq; niſi recta nō ſine magno ordinū hominūq; delectu. Mar. Promiſſa ē nobis ſportula recta data eſt Sportula ꝟo ſpecimē erat puſilli parciq; hoīs. Idē in Nero. Adhibitꝰ ſumptibꝰ modꝰ publice cęne ad ſportulas redacte. Recta tunica dicebat̃ q̄ ita ꝯtexta erat: vt veluti rigēs ſtaret. Uel q̄ a ſtantibꝰ ab imo in altū texebat̃: hac Tirones ⁊ nouę nuptę induebant̃. Inuenit̃ etiā recta aduerbiū. Pli. Cū domū recta ꝓficiſceret̃. Uirg. Non aſſis faciunt euntq; recta.

Rectum dicit̃ inteſtinum: quia in imo vnde excernitur dirigitur.

Recte aduerbiū ſignificat bene iuſte. Et differt recte dicere ⁊ vere dicere: ꝙ recte dicere ad ꝟba: vere ad ſentētiā referat̃. Nā poſſumꝰ recte ⁊ falſū dicere: dū mō nullo vitio verboꝝ dicat̃. Terē. Et recte ⁊ vere dicis

Rectangulus eſt cum linee ita cōiungunt̃: vt nulla pars magis declinet.

Recubo as penul. cor. ⁊ recūbo is: quieſco: iaceo. Uirgi. Tityre tu patule recubans ſub tegmine fagi. Et iterū. In te omnis domus inclinata recūbit.

Recula ę. pe. cor. diminutiuū eſt a res.

Recuſo as: penul. ꝓdu. ex re ⁊ cuſo qđ a cudo is fit. Et ſignificat refuto. Ambro. Que a beata Agne veluti quedam ſunt ſtercora recuſata.

Recuticus pe. pro. curtatus: ⁊ cui a glāde reiecta eſt cutis. Quo noīe dicti ſunt iudei. Sidon. Fert recuticorū primordia iudeoꝝ. Cauſa cur hoc fiat refert̃ a Lactantio. Deus cupiēs (vt Socrati pariter placebat) corpora humana eſſe feneſtrata: nihil tecti ⁊ obuoluti in ſinibꝰ cordis iuſſit nudādā glandē: hoc eſt cor diſcoperiendū: qđ figurata ſimilitudine glandi cōuenit: vt ſignificaret cor ip̄m retegendū ⁊ pura nuditate nudādum. Recutici ergo a reciſa verendoꝝ cute vocati ſunt iudei. Mar. Nec recuticoꝝ fugis inguina Iudeoꝝ. Etiā qr ſanior eſt glans a ſanię.

Redamo as: pe. cor. ſignificat cōtra vel ſimilr̃: ſiue me amātē amo. Aug. lib. iiij. cō. His atq; hmōi ſignis a corde amātiū ⁊ redamātiū ꝓcedētibꝰ ꝑ os: ꝑ linguā: ꝑ oculos: ⁊ mille motꝰ gratiſſimos q̄ſi fomitibꝰ ꝯflare aīos ⁊ ex pluribꝰ vnū facere: hoc ē qđ diligit̃ i amicis: ⁊ ſic diligitur: vt rea ſibi ſit hūana ꝯſcia ſi nō amauerit redamantē: aut ſi iam amantē nō redamauerit. nihil querēs ex eius corpe ꝑter indicia beniuolentię.

Redandruo as: de priſcis dictionibꝰ eſt ex re ⁊ andruor ſignificat redeo.

Redeo is: rediui ⁊ rediј itū: retro eo ſiue reuertor. Terentius. Redeo inde iratus atq; egre ferens. Interdū reuocor. Uirg. Redit agricolis laborꝰ actꝰ i orbē.

Redito as: pe. cor. frequētatiuum ſignificat ſtatim ſiue continue redeo. Plau. in cap. Nunc ita conuenit inter me atq; hunc Tindare: vt te eſtimatum in aulidē mittā ad patrē ſi non reditas.

Reditus us: pe. cor. duo ſignificat. ſ. reuerſionē. Oui. Uela queror reditu ꝟba carere fide. Et ꝓuētū: eo ꝙ ſingulis annis reditus redeat. Idem lib. ij. de ponto. At reditus iā quiſq; ſuos amat: ⁊ ſibi q̇d ſit Utile ſollicitis ſupputat articulis.

Reddo is: reddidi itū ꝑ duplex dd. differentię cauſa vel euphonię: quaſi retro do. Nam ꝓprie reddere eſt acceptū vel ablatū reſtituere. Terētius in phor. Si q̇s quid reddit: magna eſt habēda gratia. Ponitur etiā pro dare. Celſus iureconſul. Reddēdi verbum q̄q; ſignificationē habet retro dādi: accipit tñ ⁊ ꝑ ſe dādi ſignificationem vt reddo tibi litteras quas mihi Cicero ad te dedit. Item pro facere: vt reddo te certiorem ⁊ tu me reddidiſti probū virum. Uirg. Tu das epulis accumbere diuum. Itē ⁊ reponere. Plautus. Tēpeſtas venit ꝯſtringit tegulas imbriceſq;: ibi dñs indiligēs reddere alias ne vult. Itē ꝓducere. Idē in Tri. Id frumēti qñ alibi meſſis maxia eſt tribus tantis illis minus reddit q̄ obſeueris. Itē ꝓ Exponere. Idē in aul. Tibi ego rōnē reddā ſtimuloꝝ ſeges.

Redibeo es: pe. cor. ex re ⁊ habeo: d interpoſita cā melioꝛ ſoni ⁊ abiecta aſpiratiōe. Et ē redibere. vt Ulp. inq̇t facere vt rurſus hēat venditor qđ habuerat. Feſtus Rediberi id dr̄ qđ redditū ē iprobatūq;. Et q̄ dedit rurſus coactꝰ eſt habere id qđ ante habuit. Hinc redibitio actus ipſe reſtitutiōis. Uerius h. ſeruat̃.

Redigo is: pe. cor. ex re ⁊ ago: a in i cōuerſa ⁊ d interpoſita ſignificat quadā vi aut induſtria reduco ⁊ ſemꝑ actm̄ cū ꝑpoſitiōe poſtulat: multiſq; accōmodat̃ actibus. Plau. i amp. Deniq; Alcmenā rediget antiquā in ꝯcordiā coniugis. Idē in aſi. Redigāq; te vñ ortaes ad egeſtatis terminos. Cice. li. iiij. phil. Potētiſſimos reges bellicoſiſſimas gētes in deditionē huius imperij redegerūt. Et li. v. Quibꝰ rebꝰ tāta pecunia vna in domo coaceruata eſt: vt ſi hoc genꝰ in vnū redigatur nō ſit pecunia reip. defutura. Lactā. lib. iij. Quid ille q̄ patrimoniū in nūmos redactū effudit in mare. Et iterū. Sed ſi id feciſſet ipſe ſe in populū redegiſſet. Terē. in adel. Tu hō rediges me ad inſaniā Et in phor. Ego me nego tu q̄ ais redige i mēoriā. Et iteꝝ. In id redactꝰ ſū loci vt q̇d agā ex illo neſciā ꝓrſꝰ

Redimo is: pe. cor. ex re ⁊ emo: d interpoſita euphonię cā: ſignificat emo. Cice. Qui merces redimūt vt ſtatim vendāt. Et in iure ciuili redēptores vectigalium emptores appellant̃. Cice. in ver. act. ij. Ut primū ex ꝓuincia rediјt redēptio huius iudicij eſt facta grandi pecunia. Et redimere ē recuꝑare qđ vernacl'a lingua dicimus reſcodere. Ci. Re viliſſima ⁊ parua maximā redemit. Uñ q̄ ab hoſtibꝰ capti ſunt vel q̄ alicui pene ſunt obnoxij ſoluto ꝑcio redimunt̃. Itē q̄ iniuſte vexātur ſi ꝑ ſolutionē pecunię liberati fuerīt redemiſſe vexationē dicunt̃. Plau. i aſi. Redime iſthoc bñficio te ab hoc ⁊ tibi eme hūc iſto argēto. Curtiꝰ. Sed medici quoq; grauiores morbos aſperꝭ remediјs curāt: ⁊ gubernator vbi naufragiū timet iactura q̇cq̇d ſeruari pōt redimit. Terē. in eu. Quid agas niſi vt te redimas captū q̄ q̄as minimo ſi neq̄as paululo at quāti q̄as. Hiero. in Exo. Omne p̄mogenitū hoīs de filijs tuis p̄cio redimes. Rurſus redimere emēdare: quod tamē fere in idē recidit. Cice. Nō em̄ ꝑteritā culpam videri nolo redemiſſe. Ille em̄ preteritā culpam redi

mere dicit̃ qui aliquo egregio facto eā cōpenſat.

Redempto as:frequētatiuū eſt a quo redemptito as. Plau. Redēptitauere ad vnum captos.

Redimio is:redimiui itū:pe.pro.ex re ⁊ emio d. interpoſita:⁊ e in i mutata:ſignificat orno corono acupingo. Clau.li.ij.de raptu. Nec ſic innūeros arcu mutāte colores. Incipiēs redimit̃ hyems cū tramite flexo Semita diſcretis iteruiret humida nimbis. Et li.iij. Medijs inuenim⁹ aruis exanimē:cyane ceruis redimita iacebat. Nā ei⁹ ſimplex Emio orno ſeu decoro ſignificat. Oui.li.j.Hero. Qđ tibi donaui pfide lit/

Redimicula ornamēta capitis mulierum ⁊ (tus emi. vittarū tenię pēdētes a poſteriori parte mitrę. Iuue. Accipiēt te paulatim qui longa domi redimicula ſumūt Frontibus ⁊ toto poſuere monilia collo.

Rediuiua q̄ poſt interitū redeunt:vel qđ mortuū eſt ad vitā redire pōt. Cypri. Ad hāc denuo lucē rediuiuū corpus aiat̃. Vel rediuiua ſunt q̄ ex vetuſto renouāt̃ Qđ ⁊ Seneca ſentire videt̃ li.iij.decla. Rediuiuum me ſenē meretrix vocat. Iuue. Prodiga nō ſentit pereuntē fęmina cēſum. Ac velut exhauſta rediuiu⁹ pullulet arca Nūmus:⁊ e pleno ſemp tollat̃ aceruo.

Rediuius vermiculus ſeu beſtiola quedā q̄ infixo ſemp ſanguini capite viuit cui vni ex oibus aialib⁹ cibi exitus nō eſt: ſed vſqꝫ adeo intumeſcit ſatietate: vt ipſo alimento moriat̃:hoc gręci κροτωνα vocant:latini rediuim a rediuiendo.i.ſoluendo ꝙ carnes animaliū ſuccu reſoluat. Vernaculi nr̃i tecas appellāt. Col.lib. vij. Vētri quoqꝫ ⁊ ſub fęmina manū ſubijcere conuenit ne ad hmōi tactum poſtmodū paueſcāt: ⁊ vt rediuij q̄ plerūqꝫ fęminibus inherēt eximant̃.

Rediuia morbus eſt cū cutis extra vngues ſe ſoluit qꝛ rediuire eſt ſoluere. Gręce παρωνύχια dicit̃. Pli. lib.xxix. Lana ſuccida rediuias ſanat ex aqua frigida Placidus grāmaticus accipit rediuias pro ſerpentium genere exuuijs.

Redoleo es:pe.cor. Vide in dictione Oleo.

Reduco is:pe.pdu.retroduco retraho. Iuſt.lib.ij. Reliquas copias rex ipē reducere in regnū parat. Sue. de Cali. Equitē romanū obiectū feris:cū ſe innocētē proclamaſſet reduxit abſciſaqꝫ lingua rurſus induxit. Item reducere eſt liberare et ſine periculo recipere. Apul. Meqꝫ oppido in arcē reduco. Hinc reduces Itē replicare:a quo reductū replicabilē dicim⁹. Virgi. Inqꝫ ſinus ſcindit ſeſe vnda reductos. Itē reconciliare: vt illud eiuſdē. Numēqꝫ reducant. Hui⁹ verbi qn̄qꝫ prima pducit̃:qn̄qꝫ corripit̃. Hora.lib. Ser. Dij tibi dent capta claſſem reducere troia. Virg.lib. iiij. Eiectam claſſem ſocios a morte reduxi.

Reducē ⁊ reduces pe.cor. illos dicimus qui a periculis in tutū ab exilio ſiue captiuitate reducuntur in patriā. Cice. p Mi. Quid me reducē eſſe voluiſtis:an vt ſpectāte me expellerēt̃ hij p q̄s eſſem reſtitut⁹. Virgi. Nāqꝫ tibi reduces ſocios claſſemqꝫ relatā Nūcio

Redūdo as:ex re ⁊ vndo d.interpoſita ſignificat ſuparbūdo. Hiero.in plo.puerb. Ut pleni⁹ cognoſcatis quid in libris noſtris minus ſit:quid ve redundet. Et redundare refluere ſeu recipe. Plau. Hoc facinus in tuum redundabit caput.

Refello is:ex re ⁊ fallo ſignificat qđ dictum eſt arguendo falſum oſtēdo. Cice.li.ij.tuſ. Et refellere ſine ptinacia:⁊ refelli ſine iracūdia parati ſumus. Et differt a purgo:ꝙ refellere dicat̃ de eo q̇ factū negat. Purgare de eo qui fatet̃ quidē factū:ſed defendit.

Refero pe.cor.reporto quaſi retro fero. Quintil. Ad patrē arma nō retulit. Aliqn̄ in ꝯſultationē pono. Et ſic conſtruit̃ cum actō mediāte ad. Salu. Refer inq̄t ad ſenatū.i.fer in conſultationem: vbi ſolet iungi de. vt De oibus retulit ad ſenatū. Hinc relatiōes fieri dicunt̃ in ſenatu. Seneca. Ex relatiōib⁹ manāt ſenatuſconſulta. Qđ etiā i facto ſolet: vt Cice. Si ad vnū oia referēda ſunt: digniſſimū eſſe Pōpeiū. Hoc eſt ſi vni oia adſcribēda ſūt. Aliqn̄ reuoco redeo. Virgi. Illo pedē referēs. Cice. Referebā me ad illud icredibile. Aliqn̄ recēſeo. Virgi. Cogere donec oues ſtabulis numerūqꝫ referre iuſſit. Aliqn̄ aſcribo Sue. Et i deorū numerū retulit. Aliqn̄ cōuerto. Virg.li.xj. Multa dies variuſqꝫ labor mutabilis ęui retulit in meli⁹. Aliqn̄ renouo ⁊ quaſi rurſus fero. Idē lib.v. Hunc morē hos curſus atqꝫ hęc certamina prim⁹ Aſcani⁹ Longā muris cū cingeret albā retulit. Aliqn̄ pduco Pli.lib.xxj. Diximus ⁊ terrā referre multum. Aliqn̄ narro:indico. Virg. Referes ergo ⁊ hęc nūcius ibis Pelide genitori. Aliqn̄ oſtēdo. Lucil.li.j. Quis poſſet odiri:q̄s neq̄at referat vnde. Aliqn̄ dico: vt rettulit mihi. Aliqn̄ exprimo imitor. Iuue. Et multū referens de mecenate ſupino. Aliquando reddo. Virgi. lib.viij. O mihi p̄teritos referat ſi iupiter annos qualis erā. Etiā cū de bn̄ficio reddēdo loquimur gr̄a in ſingulari p beneficio ſumi debet vt referam gratiam Quin ⁊ ad maleficiū reddendū eo auctores vtuntur Plau.in Cur. Ni argētū referas. Sed quō differat ab ago et habeo: vide in dictione ago. Aliqn̄ porto Cor. Tacit⁹. Cū ex agris ſegetes domū referrēt. In tertia ꝟo pſona ponit̃ p eſtimandū eſt:ſiue valet aut intereſt ſiue vtile aut cōmodū eſt: ⁊ contra naturā re ſyllaba pducit̃. Cice. Pu. Seruilio. Sperare tn̄ videor Cęſari collegę nos fore cure ⁊ eſſe vt habeam⁹ aliquā rēp.cuius conſilij magni referebat te intereſſe id eſt eſtimādū erat. Pli. Infinitū refert lunaris rō.i. valet.in infinito. Idē. Quippe victimas cedi ſine precatione non videt̃ referre:nec deos rite conſuli.i.intereſſe. Qn̄qꝫ ponit̃ p obeſt. Terē.i phor. Quid tua malum id refert magni demipho. Colu.lib.viij.de canibus loquens. Non multū refert an villatici corporibus graues ⁊ parū veloces ſint.i. p̄iudicat:ſiue incōmodū eſt:ſiue eſtimandū eſt. Plau.in rud. Quō habeas id refert iure an iniuria. Pli.li.xvj. Nec terrę tm̄ natura circa has refert.i.vtile eſt. Liui.ꝟo li.ij. Aliter adeo ne eſt fundata leuiter fides vt vbi ſim q̄ qui ſim magis referat.i.eſtimet ſiue exiſtimetur cureturve. Aliqn̄ ſumit̃ p neceſſe eſt. Salu. Quare vanū quidē hoc conſiliū eſt ſi periculum ex illis timuit: ſi in tāto omniū metu ſolus nō timet eo magis refert me mihi atqꝫ nob timere. Virg.li.ij.ge. Neqꝫ eīn nūero cōprendere refert. Hꝫ h̃ ꝟbū p̄teritū retuli et ſupinū relatū:quoꝝ vnū p duplex tt.alterū p duplex ll. qn̄qꝫ apud poetas ſcribit̃. Hora. Rettulit acceptoſ regale numiſma philippos. Lucr. Id rurſū cęli rellatū tēpla receptāt. Catul.aſr. Si reditū retuliſſet is aut i tpe lōgo. Oui.li.xv.met. Eſſe fidē digit⁹ ad frōtē ſępe relat⁹

Refero acceptū fateor me accepiſſe ab aliq̄. Cice. Vitā acceptā refert clemētię tuę. In malū. Idē. Omnia deniqꝫ q̄ poſtea vidim⁹:q̄d aūt mali nō vidim⁹ ſi recte rōcinabimur vni accepta referemus Antonio.

Refero ipenſum:eſt rōnē de expēſis vel facio vel reddo.

Refetio is ſi tū.ex re ⁊ farcio ſignificat repleo:qđ quidē alij cū abltō:alij cū gtō cōſtruūt. Cice. p. Cor. Q eis rebus vrbē Italiāqꝫ referſerunt. Gel. Is librū multe varieqꝫ hyſtorie refertū cōpoſuit.

Reficio is:pe.cor.recreo reſtauro. Pli. Cū reficiēdi animi gr̄a id feciſſꝫ. Vn̄ refectū iſtauratū renouatū ⁊ qđ corruptū erat i ſtatū priſtinū reductū dicit̃ q̄ſi rurſus factū. Ulp. Verbo reficiēdi tegere ſubſtruere: ſarcire ędificare:itē aduehere apportareqꝫ ea q̄ ad eandē rē opus erit cōtinent̃. Aug.li.j.con. Ruinoſa eſt dom⁹ refice eā. Et in euāgelio. Erant reficiētes retia.

Refigo is:pe.produ.qđ fixum erat educo.

Refluo is:retro ſeu rurſus fluo. Unde flux⁹ ⁊ refluxus maris dicitur.

Refragoꝛ penul. pro. verbũ depoſtens: licet ꝛ refrago legaẗ: ſignificat modo reſiſto: mõ ſuffragoꝛ. Siſen. lib. xxij. Multi populi plurime concionis dictaturã oĩbus animis ꝛ ſtudijs refragauere. i. dicture nõ ſuffragati ſunt.

Refrango is. rumpendo aperio. Plaut. in cap. Cellas refregit omnes intus: recluſitq̃ armarium. Et refringere eſt fortiter vel iterũ frangere. Aug. lib. iij. con. Et hoc ſoluz me in tanta refragantia refrangebat ꝙ nomen chꝛiſti non erat ibi.

Refractarius dꝛ qui contumax eſt et nimis ſue ſentẽtię tenax. Seneca. Exiſtimant philoſophię fideliter deditos cõtumaces eſſe ac refractarios. Dictus refractarius a refringẽdo tanq̃ liberrim᷒ ſit ꝛ cũcta obſtãtia refringẽs: vt nullo ſeruitutis clauſtro coerceaẗ.

Refrico as. pe. coꝛ. renouo. Tractũ a vulneribus que plerumq̃ fricando renouanẗ. Cice. Sextio. Sin aũt oĩa que ſentio perſcripſerim ne refricem meis litteris deſideriũ ac doloꝛem tuum.

Refrigero as. pe. coꝛ. frigus induco vel rẽ calidã frigidã facio. Cic. in Cato. Ubi em̃ põt illa ętas aut caleſcere: aut apꝛicatiõe melius vel igni: aut viciſſim vmbꝛis aquiſve refrigerari ſalubꝛius. Colu. lib. ij. Atq̃ ita rurſus in ſole ſiccata ꝛ mox refrigerata recondiẗ. Aliqñ refrigerare eſt ſubleuare recreare. Uñ refrigeriũ ſubleuatio ꝛ quaſi recreatio mẽtis: tractum ab ęſtuantibus qui flabellis et frigida aura recreantur. Aliqñ diminuere ſiue dimittere: ſicut ecõtrario Feruere ꝓ creſcere ꝛ frequentari.

Refrigeratoꝛius a. um. quod refrigerat. Plin. lib. xxij. Refrigeratoꝛiã tñ vim eſſe conuenit.

Refugio: vide in dictione fugio.

Refuga ę. p. coꝛ. ge. cõis qui alioꝝ dominiũ refugit. Eſt ꝛ refugus a. um. quod eſt recliue ac reiectum. Sido. Capitis apex rotundus in patulũ a planicie frontis verticẽ ceſaries refuga criſpaẗ. i. in frontẽ reiecta.

Refuto as. pe. pꝛo. a futo frequẽtatiuũ verbi fuo is. qđ ꝓtulit. Plau. in am. Ne q̇s tã audax fuat qui obuiã obſiſtat. Pꝛeſertim cũ dicat Feſtus Futare arguere eſt. Uñ et cõfutare. ſed Cato hoc ꝓ ſępius fuiſſe poſuit. Ergo iuxta Feſtũ refutare redarguere ẽ: ſiue nõ ita eſſe oſtendere. Cice. Dolobelle. Nõ tã id laboꝛo vt ſi qui mihi obtrectent a te refutenẗ q̃ intelligi cupio: qđ certe intelligiẗ: me a te amari. Alio mõ dixit Lact. lib. iiij. Que oĩa cũ nec ingenio nec doctrina defendere ac refutare poſſent. ſ. refellere: Quis etiaz ꝓ redarguere ſumi queat. Inde refutatio vna pars oꝛonis dꝛ/ que alio noĩe confutatio noiaẗ.

Regelo as. pe. coꝛ. cõtrariũ eſt ſuo ſimplici. Col. lib. j. Quãto fuerit ędificij ſolũ ꝓni᷒ oꝛienti ꝛ ęſtatẽ liberi᷒ capere ꝑflatus et hyemis ꝓcellas minus infeſtari et matutino regelari oꝛtu poterit vt ꝯcretiroꝛes liqueſcant.

Regero is. Uide in dictione Gero.

Rego is. xi. ctum. guberno: quaſi rẽ populi ago. Virg. Pacatũq̃ reget patrijs virtutib᷒ oꝛbẽ. Et regere eſt rectum tenere. Coꝛ. Qui nimio doloꝛe regere caput non poſſet. Hui᷒ cõpoſita ſunt Arrigo qđ eſt erigo: eleuo. Terẽ. in an. Arrige aures Pamphile. Saluſtius. Sed vbi pꝛimum dubijs rebus nouãdis ſpes oblata eſt: vetus certamẽ animoꝝ eoꝛũ arrexit. Coꝛrigo/ dirigo/ erigo/ pergo/ poꝛrigo/ ſurgo ſiue ſurrigo ſurſum rego. Virg. lib. iiij. Tot lingue totq̃ oꝛa ſonant tot ſurrigit aures. Amb. lib. hexa. ſubꝛigo vſurpat. Aſt vbi ad ęſtiuas conuerſiones in ſeptentrionẽ ſe ſubꝛigit ſpatia diurna pꝛoducit.

Reges dicunẗ qui regna poſſident: regna ꝟo vocãtur integre regiones q̃ ab vno rege poſſidenẗ: vt gallia regnũ eſt: et qui galliã poſſidet rex gallię dꝛ. Sic em̃ diſtinctus olim erat oꝛbis terrarũ vt ſingule fere regiões regna dicerenẗ et reges ꝓpꝛios haberẽt a qb᷒ ipſe regiones appellate quos ad faſtigiũ maieſtatis non ambitio popularis ſed virt᷒ et ſpectata inter bonos moderatio ꝓuehebat. Dici tñ reges poſſũt etiã ſi vni᷒ tm̃ vrbis imperiũ habeãt. Sic ṗncipio reges romanoꝝ dicti ſunt quib᷒ imperiũ vꝛbis ꝑmittebaẗ. Hinc regnũ dictũ tam ipſa regio ſubiecta q̃ ipſe dominatus. Unde interregnũ ꝓpꝛie appellaẗ id tẽpus q̃ regnũ vacat rege: hoc ẽ anteq̃ inde moꝛtui locũ nouus rex ꝑficia ẗ: et interrex qui intereat regis locũ tenet: ꝑ tranſlationẽ tñ interregnũ eſt dictũ: cũ loco magiſtratus interrex creatur. Liui. Cũ ſine curuli magiſtratu reſp. eſſet: patricij coiere ꝛ interregẽ creauere. Contẽtio cõſules ne an tribuni militũ crearenẗ in interregno. Rem cũ plures dies tenuit. Aliqñ rex poniẗ ꝓ dño: Quis etiã ꝑ tyrãnidẽ occupauerit imperiũ. Aliqñ ꝓ potẽtioꝛe ꝛ eo quẽ nobis veluti in patronũ eligimus/ quẽ ſequamur. Mar. Qui rex eſt: regẽ maxime nõ habeat. Col. An honeſti᷒ mercenarij ſalutatoꝛis mẽdaciſſimũ aucupiũ circũuolitãt. limina potẽtioꝛũ ſomniũq̃ regis ſui rumoꝛib᷒ aucupãtis. Neq̃ em̃ rogãti qđ agatur intus reſpõdere dignanẗ ſerui. Aliqñ pꝛo diuite. Hoꝛa. Siue reges ſiue inopes erimus coloni. Terẽ. in phoꝛ. Regẽ me eſſe opoꝛtuit.

Regina regis vxoꝛ: vel quę regnũ poſſidet etiã ſi virũ nunq̃ habuerit: vtpote ad quã regnũ ex ſucceſſione peruenit. Qñq̃ ponitur pꝛo diuite. Terẽ. Quia ſolę his vtuntur regine.

Regulus diminutiuũ quaſi paruus rex: nõ ꝙ ꝑue ſtature: ſed ꝙ alicui᷒ vꝛbis aut oppidi dñs ſit qui generali vocabulo dñs aut pꝛinceps diciẗ: Quis ꝓpꝛie reguli ſint filij aut nepotes regũ. Eſt et regulus auis minima a quibuſdã regaliolus dictus: alio noĩe Trochilus: et ab Ariſtotele πρεσβυσ q̃ſi rex et ꝑſes auiũ diciẗ. Et regulus genus ſerpentis eſt.

Regaliolus auis quã Pli. lib. x. ſcribit appellari regẽ auiũ in italia ꝓpter diſſidia ꝛ bella que ſunt inter eã ꝛ aquilã. Alij putãt Galgulũ q̃ auis grece dꝛ Icteros a coloꝛe. Sue. Pꝛidie autẽ eaſdẽ idus auẽ regaliolũ cũ laureo ramo Pompeiane curie ſe inſerentẽ volucres varij generꝭ e ꝓximo nemoꝛe ꝓſecute ibidẽ decerpſerũt.

Regillus et dimi. a rex: ꝛ nomẽ ꝓpꝛiũ viri.

Regilla: veſtis q̃ et baſilica ꝛ trabea diciẗ: qm̃ ea reges vterenẗ auro ꝛ purpura intexta. Plaut. Baſilicã an regillã induã tunicã.

Regius a. um. qđ eſt regis. Cice. lib. iij. offi. Erat autẽ regius paſtoꝛ. Aliqñ dꝛ qđ eſt rege dignũ. Regius moꝛbus dictus eſt ꝙ mulſo qđ genus potionis in regum delicijs erat: curareẗ inq̇t Uar. vel qꝛ vt Celſus ſcribit eo moꝛbo affectos apparatu regio: hoc ẽ lecto et ꝯclaui cultioꝛe ꝛ ludis laſciuiaq̃ vti ꝑutile eſt: ꝑ q̄ mẽs ęgrotãtꝭ exhilareẗ. Hoꝛ. Aut mala quẽ ſcabies aut moꝛb᷒ regi᷒ vꝛget. Idẽ moꝛbus aurigo añ dicebaẗ a coloꝛe aure quẽ bilis ꝑ totũ coꝛp᷒ diffuſa repꝛęſentat. Arquatus q̇q̃ moꝛbus appellaẗ: ꝙ cęleſtis cõcoloꝛ ſit de viroꝛe. Uel ꝙ ita ſtringat hũana coꝛpꝰ vt in arcũ ducat. Gręci Ictericũ noiant.

Regia ę. domiciliũ ꝛ aula regis. Liui. lib. j. Eo tẽpoꝛe in regia pꝛodigiũ viſu euentuq̃ mirabile fuit omen. Iuſtinus. In regiam ſe recipit.

Regia via militaris: hoc eſt cõis q̃ latioꝛ eſſe cõſueuit. Hier. in li. nũer. Uia regia gradiemur. Sup̄ etiã dixit: ꝑ tritã viã ꝗdiemur. Et gradiemur via publica.

Regalis ꝛ hꝭ le. ad claritudinẽ ꝑtinet: ꝛ ſignificat dignũ rege. Ci. in Cato. Nihil ei tã regale videri q̃ ſtudiũ agri colendi. Hinc regulariẗ ꝓ ſplẽdide ꝛ munifice.

Regale vnguentũ quo parthoꝝ reges vngebanẗ.

Regificus a. um. quod regẽ facit.

Regifugiũ: ſacrũ q̃ die Tarquini᷒ fugit ex vꝛbe roma.

Regnũ dꝛ regio que a rege poſſideẗ. Cic. Caſto. Non regno ſ; rege liberati videmur. Interfecto em̃ rege

regios offices nutus tuemur. Regnũ etiã dici poteſt
quicq̃d poſſidet. Idẽ lib. j. de ora. Quare negaſti te
fuiſſe laturũ niſi in regno meo eſſes. i. in tuſculano.
Regno as. regnũ poſſideo. Priſ. Rex ſolũ qđ a regen
do naſcit̃ peperit ex ſe aliđ vbũ regno. Ci. li. iij. offi.
Naſi violãdũ eſt ius regnãdi grã violãdũ eſt. Hinc
fit cõregno. Amb. Si tolerabimus ꝛ cõregnabim⁹.
Regio dicta a rego: ꝙ priuſq̃ prouincie fierẽt regiões
ſub regibus erãt atq̃ ab his regebant̃. Poſtea ma/
iores in vrbe partes regiones appellari cepte a ſimi/
litudine earũ regionũ in q̃s orbis diuidit̃. Quattuor
autẽ fuerũt antiquit⁹ vrbis rome regiones: e quibus
prima regio Suburrana: ſecunda Exquilina: tertia
Collina: quarta Pallatina. Regiones celi quattuor
ſunt Ortus Occaſus Meridies et Septemtrio.
Ortus ꝛ Occaſus mobilia ac varia ſunt. Meridies
Septentrioq̃ perpetuo ſtatu ꝑmanẽt. Oritur quip/
pe ſol nõ itidẽ ſemꝑ: ſed aut equinoctialis oriens đr:
aut ſolſtitialis: aut brumalis. Itẽ non in eundẽ ſemꝑ
occidit locũ: ſꝫ occaſus eius ſilr̃ fit aut equinoctialis:
aut ſolſtitialis: aut brumalis. Ab his q̃ttuor regioni
bus quattor venti flare dicunt̃: qui ſunt Eurus Hau
ſter Fauonius Aquilo. Sunt tñ et alij venti de qui/
bus alibi. A regio fit eregione: qđ eſt ex aduerſo.
Regionatim aduerbiũ ſignificat ꝑ ſingulas regiones.
Sue. in Ceſa. Ludos etiam regionatim vrbe tota et
quidẽ per omniũ linguarũ hiſtriones.
Regium oppidũ Ciſalpine Gallie a Lepido edificatũ.
Unde et regium Lepideũ vocatur. Regiũ propter
pulchritudinẽ et amenitatẽ. Et eſt aliud rhegyũ qđ
cũ h. et y. ſcribit̃: de quo infra. Ab illo rhegycẽſes: ab
iſto rhegini ſunt appellati.
Regieſco is. veteres ꝓ creſco vſurparũt.
Regula norma qua linee diriguntur: quaſi menſura re/
gens: per trãſlationẽ đr breuis rerũ preceptio. Hinc
regulo as. quod eſt dirigo.
Regularis ꝛ hoc regulare: qđ ſm regulã eſt: vel qđ in
regulã trahi poteſt. Unde es regulare dictũ eſt qđ a
caldario coronarioq̃ diſtinguit̃. Coronarium eſt qđ
tenuat̃ in laminas: taurorũq̃ felle tinctũ ſpeciẽ auri
prebet in hiſtrionũ coronis. Caldariũ qđ fundit̃ tm̃
malleis fragile eſt. Reglare qđ obſequit̃ malleis: et
ab alijs ductile appellat̃. Sꝫ et i ceterꝭ metallis regu
lare đr qđ excoctũ igni diligẽtius ẽ vitijſq̃ purgatũ.
Rgrador pen. cor. q̃ſi retro grador ꝛ per gradus retro
cedo. Hiero. cõtra ruſi. Sacerdotes qui peccauerãt
regradabant̃ in edituos ꝛ oſtiarios.
Reijcio is. pe. cor. retro iacio. Virgl. Reijciũt parmas
ꝛ equoe ad menia ducũt. In quo ꝓducit̃ re. ſyllaba.
Corripit̃ vo apud Statiũ lib. iiij. th. Tela manu re/
ijcitq̃ canes. Qñq̃ reijcere ẽ repellere. Virg. Tity/
re paſcẽtes a flumine reijce capellas. Qñq̃ refutare
abijcere et ꝓ vili habere. Apul. De vo tanq̃ inuti/
lẽ reiecerũt. Qñq̃ euomere. Sue. de Aug. Senos
ſextantes nõ exceſſit: aut ſi exceſiſſet reijciebat̃. Hinc
reiecto as. Spartian⁹ de Antonino pio. Cũ caſeum
alpinũ in cena ediſſet auidius nocte reiectauit. Re/
iectio ꝛ reiectus ꝓ vomitu. Pli. Et vernatio vtilis
erit ſi poſtq̃ ſorpta fuerit ſtatim reiectio ſequat̃. Cel
ſus. Et reiectus cibi nõ erit inutilis ſi raro fiat.
Reiectanea: ſiue reiecta a philoſophis dicuntur mala
qualia ſunt morbus egeſtas/dolor: ex eo dicta ꝙ reij
ciant̃ repellanturq̃ tanq̃ noxia. Que etiã alio noie
dicunt̃ relationes.
Reiectio ſanguinis grece dicit̃ αἱμοτοσ ἀραγωγη
triũ generũ. Diabroſis quotiens exeſa parte aliqua
ſanguis expuit̃. Rhegmocaſmos quotiens rupta id
ꝯtigit. Tertiũ anaſtomaſis quotiens venarũ alicui⁹
ore patefacto effundit̃.
Reiecule: oues que etate vel morbo reijciuntur. Var.
Scire oportet in grege quot reiecule ſint alienãde.
Relatiuũ a grãmaticis dicitur qđ aliq̃d ſuperius dictũ
refert: vt qui/que/qđ. Dialectici dicũt: relatiuũ eſſe:
quod aliq̃d refert ſine quo nec ipſum poteſt cõſiſtere
vt pater ꝛ filius: dominus ꝛ ſeruus: relatiua ſunt qr
nec pater eſſe poteſt ſi filium nõ habeat: nec dñs niſi
ſeruũ: et talis reſpectus relatio vocat̃. Notandũ ꝙ
relatiuũ trahit ad ſe ſepe antecedẽs ꝑſertim cũ ante/
cedens poſtponit̃. Quinti. Timeo ne quos porrexe
rim cibos venena fiant. Preterea relatiuũ ſubſtãtie
ſepe pro relatiuo accidentis ponitur: vt non ſum is
quẽ putas. i. talis qualem putas.
Relego as. pe. pro. ſeparo/remoueo. Virgl. li. iij. geo.
Atq̃ ideo tauros ꝓcul: atq̃ in ſola relegant paſcua.
Cic. lib. iij. offi. Criminabat̃ etiã ꝙ Titũ filiũ qui po/
ſtea torquatus eſt appellat⁹ ab hoibus relegaſſet: et
ruri habitare iuſſiſſet. Aliqñ remitto. Plini. lib. vij.
Nec tñ ego in pleriſq̃ eorũ obſtringã fidẽ meã poti/
uſq̃ ad auctores relegabo qui de dubijs rogẽt oib⁹.
Aliqñ exulẽ facio: in exiliũ mitto. Vñ relegati dicũt̃
in exiliũ miſſi. Hieron. Herodes ille qui cũ Pylato
poſtea amiciciã fecit huius Herodis filius eſt frater
Archelai quẽ et ipſum Tiberius Ceſar lugdunũ re/
legauit que eſt Galliarũ ciuitas.
Relego is. penul. cor. rurſus lego. Ouiđ. Cum relego
ſcripſiſſe pudet: nã plurima cerno Me q̃q̃ qui ſcri/
pſi iudice digna lini.
Religo as. pe. cor. vide in dictione Ligo.
Reluctor aris. vide in dictione Luctor.
Reluo is. rurſus lauo: et ſic cõponit̃ ex re ꝛ lauo: ſicut
diluo. Qñq̃ ſignificat ſoluo: ſiue repignero. Plau.
Repignerat/reluit/vẽdit. Et ſic ex re ꝛ luo cõponit̃.
Relicinus pe. pro. ſignificat in occiput refugiẽte capil/
lamento recriſpũ: nomẽ vt quidã putãt a recello de/
ductũ qđ ſignificat retraho/reuibro/reclino/ ꝛ ceſim
reduco. Et qm̃ ad craneũ capillitiũ retorquet̃. Inde
relicinus veluti recellinus crinis appellat⁹ euphonie
cauſa. Apul. lib. j. flori. Laudauit ſeſe ꝙ erat ꝛ coma
relicinus ꝛ barba ſquallidus ꝛ pectore hirſutus. Et
relicina frons đr: vt idẽ paulopoſt. Et tabulis et to/
reumatis idẽ vigor acerrimi bellatoris: idẽ ingeniũ
maximi bellatoris: eadẽ forma viridis iuuente: eadẽ
gratia relicine frontis cerneret̃.
Religio vt Cice. lib. ij. artis. ve. inquit eſt q̃ ſuperioris
cuiuſdã nature quã diuinã vocant curã cerimoniãq̃
affert. Plutrarchus in pauli emilij vita dicit religio
nem eſſe diuinarũ rerum ſcientiã a phis appellatam.
Maſſurius Sabinus ſcribit: religioſuꝫ eſſe id quod
ꝓpter ſanctitatẽ aliquã remotũ ac ſepoſitũ ſit a no/
bis: a relinquẽdo dictũ. vñ Virg. Eſt ingens gelidũ
lucus ꝓpe ceritis amnẽ Religione patrũ late ſacer:
vndiq̃ colles. Incluſere caui ꝛ nigra nem⁹ abiete ci
gunt. Oſtendit eñ religioſum locũ eſſe a populi cõ/
munione ſeparatũ difficultate adeundi. Lactantius
a religando religionẽ dictam lib. iiij. aſſerit. Hac cõ/
ditione inquit gignimur: vt generati nos deo iuſta ꝛ
debita obſequia prebeamus. Hũc ſolũ nouerimus:
hunc ſequamur: hoc vinculo pietatis obſtricti deo
et religati ſumus. Unde ipſa religio nomen accepit
non vt Cicero interpretatus eſt a relegendo. Augu.
vero lib. x. de ci. dei. A re eligendo religionẽ dici exi/
ſtimat cum inquit. Hunc eligentes vel potius reeli
gentes: amiſeramus eñ negligentes. Hunc ergo re
eligentes. Unde et religo dicta perhibetur. Quan/
doq̃ tamẽ religio accipitur pro metu/connexa enim
ſunt timor et religio. Sta. Primus in orbe deos fe/
cit timor. Virg. Iam tum religio pauidos terrebat
agreſtes dira loci. vbi Ser. Religio: id ẽ metus vel
ſollicitudo ab eo ꝙ mentẽ religet. Inde dies religi/
oſi infames vel infauſti dicti ſunt. Sue. de Auguſto

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Huc introire niſi neceſſario ⁊ caſte religio ē.i.nefas nō licet:metus ē. Aliqñ ſumit̃ pro ſupſtitione. Unde religioſus dicitur qui nimia et ſupſtitioſa religiōe ſe alligauit. Teren. in heau. Ut ſtulte ⁊ miſere omnes ſumus religioſe. Religioſus tñ hō etiā dr qui amat religionē. Sepulchra ⁊ monumēta religioſa ſunt:id eſt habent in ſe religionē:ille adorat hec adorantur: Religioſi dies vt li.iiij.docet. Gel. dicunt̃ triſti omi ne infames impeditiq̃ȝ in quib⁹ res diuinas facere ⁊ rem quāpiā exordiri nouā tēperandū eſt: q̄s vulgus nefaſtos vocat. hinc Cice. ad atticū: diē allienſis pu gne religioſum eſſe dicit. Macro. lib. iij. ſatur. Reli-gioſi ſunt dies qui facienda ⁊ vitanda diſcernūt.

Relinquo is. retro dimitto. Lact. lib. j. Fur ac nebulo mercurius qui ad famā ſui nil reliquit niſi memoriā fraudū ſuarū. Et relinquere eſt aliq̄d ꝓ ſuo alicui di-mittere ſeu legare. Plaut. in aul. Agri reliquit ei nō magnū modū: q̄ cū labore magno et miſero viueret. Huius cōpoſitū eſt derelinquo.

Reliquus a. um. penul. cor. ſignificat id quod ſupereſt. Ceſar lib. j. cō. Demonſtrant ſibi p̄ter agri ſolū nihil eſſe reliqui. Ci. Curio. Reliquū ē vt certem⁹ officijs inter nos. Terē. in an. Ut pnoſcatis quid ſpei ſit reli quum. Reliquū feci elegāter dicit̃ pro reliqui: ſicut miſſum feci pro dimiſi.

Reliquię arū. dicunt̃ pauca q̄ relicta ſunt. Virg. His accēſa ſup iactatoſ ęq̄re toto: Troas relliq̄as danaū.

Remediū a medeor eris. deſcendit.

Remedior aris. depo. remediū adhibeo. Hiero. cōtra Joui. Multi impatientia gulę vomitu remediant̃.

Remendo as. vide in dictione menda.

Remeo as. retro meo/redeo. Virg. Si patrios vnq̄ȝ remeaſſem victor ad argos.

Reminiſcor/recordor: qđ fit cū mēs ea que tenuit repe-tuntur: quaſi iterū rem in mentē reuoco. Componit̃ ex re ⁊ miniſcor: vñ ⁊ cōminiſcor. Eſt autē miniſci fin gere ⁊ formare: reminiſci reformare: et iterū cōpone re q̄ lapſa erant. Qui ꝟo reminiſcit̃ iterum in mentē reuocat. Ex qua re homo ſapiētior redditur. Et ideo recordatur. i. iterum cordatus fit. Differt memoria a reminiſcentia: q2 illa cōis eſt omniū animātiū: hęc ad hoīes tm̄: cū ſit diſcurſus rerū cū ratione ad vniuer-ſalia ad particularia ⁊ a remotis a ſenſu.

Remitto is. proprie retro mitto. Plau. Munera acci pit frequēs: remittit nūq̄ȝ. Cōſtruit̃ q̄n̄q̄ȝ cū abltō p̄cij vt apud Curtiū lib. ij. Captiuos ſi placet reddi hone-ſti⁹ dono dabim⁹ q̄ȝ precio remittem⁹. Aliqñ rurſus mitto. Col. lib. j. Et eadē euentilata mūdiora ſunt la-pilliſq̄ȝ carēt et glebulis q̄s p triturā fere terrena re-mittit area. Aliqñ ſimplr ꝓ mitto ponit̃. Lucil. Co-hibet domi meſtus ſe albin⁹ ꝙ repudiū filię remiſit. Aliqñ ꝓ relaxo ⁊ ad negligētiā deſcēdo. Vñ animū remittere dicim⁹ cū deponimus curas ⁊ negligim⁹. Cui⁹ cōtrariū eſt intendo ex trāſlatiōe ab arcu. Cice. Quero nō quibus intēdā animū rebus: ſed q̄bus re-mittā. Hinc remiſſio relaxatio animi dicit̃. Aliqñ ꝓ concedo/condono/et dimitto. Et tunc conſtruit̃ cum dtō. Vatinius Ci. Meā animaduerſionē ⁊ ſupplíciū quo vſurus erā in eū quē cepiſſem remitto: tibi con-dono. Juſti. Igit̃ magi ad fauorē populi cōciliandū tributa ⁊ militie vacationē in trienniū remittunt: id eſt concedūt. Lact. lib. v. Et ideo cū nefanda perpe-timur: ne ꝟbo quidē reluctamur: ſed deo remittimus vltionē. i. dimittimus ſiue cōmittimus. Aliquādo ꝓ demitto. Cice. lib. j. offi. Ex oculorum obtuitu ex ele uatione et remiſſione ſuperciliorum: aut ex contracti one. Aliquādo pro relinquo. Colu. lib. j. Nunquid abſentia ſua de diſciplina ⁊ cuſtodia remiſerit: vnde aliqua vitis: num arbor/num fruges abſint. Aliquā-do pro interimo. Terē. in heau. Nullū remittis tem pus: neq̄ȝ te reſpicis. Aliquādo pro ceſſo. Idē in ecy. Nā ſi remitteret quippiā philomena dolorꝰ omnē rem narrabit ſcio.

Remiſſe aduerbiū modo hūiliter. Sal. Pauca timide remiſſeq̄ȝ locut⁹ abſceſſit. Modo lete et veluti remiſ ſo. i. relaxato animo. Cice. lib. de ora. Quis nūq̄ȝ res p̄ter hūc tragicas pene comice triſtes remiſſe/ſeue-ras hilare forēſes/ſeneca ꝓpe venuſtate tractauerit.

Remora penul. cor. anial aquatile admodum breuis: a grecis echeneis dr ſpinis ⁊ cruſtis tectū a remoran-do dictum: ꝙ nauem cui adnixum fuerit remoretur. Pli. lib. ix. Eſt paruus admodū piſcis aſſuet⁹ petris echeneis appellatus: hoc carinis adherente naues tardius ire creduntur. Inde noīe impoſito remora a morando dicit̃: remora etiā retardatio dicit̃. Lucil. Que nā vox ex te reſonans meo gradu remorā fecit Plautus in tri. Ita vincunt illud conducibile gratie que in rebus multis obſtant odioſeq̄ȝ ſunt: remorāq̄ȝ faciunt rei priuate ⁊ publice.

Remores: aues in auſpicio dicunt̃ que acturū aliquid remorari compellunt.

Remeligines: remore a morando. Plaut. Quid nunc ille tam diu remorant̃ remeligines?

Remoror pe. cor. retardo/retineo: a remora piſce vt in quit Do. Terē. in an. Ne q̄d vr̄m remorer cōmodū. Apule. Sic me abire oppido volentē ſuaui remorat̃

Remus nomē ꝓpriū fratris romuli: ⁊ inſtru (illecebra-mentū quo naues agunt̃: απο ὑρεειν. Itē remus dr lorū qđ continet tubā: vt inq̄t Ser. in cō. lib. vj. enei.

Remiges nautici qui remos agūt ⁊ remigandi miniſte rio mancipati ſunt: huius ntūs ſingularis eſt remex remigis. Curt. Remex militis officia turbabat.

Remigo as. pe. cor. remis nauigo: q̄ſi remis ago. Cic. lib. iiij. tu. Utrū igitur mauis nos ſtatim vela facere en quaſi e portu: egrediētes paululū remigare. Hu-ius cōpoſita ſūt Eremigo ꝓ enauigo emetior. Pli. Circa caſpiū q̄q̄ȝ multa oceani littora explorata par uoq̄ȝ breui⁹ q̄ȝ tot⁹ hinc aut illinc ſeptētrio eremigat⁹ Subremigo ſubtus remigo. Idē li. ix. Ceterꝰ ſubre-migās brachijs media cauda vt gubernaclo dirigit.

Remigiū ipſa remorꝝ agitatio ⁊ remigatio. Virg. lib. j. geor. Non aliter q̄ȝ qui aduerſo vix flumine lembū remigijs ſbigit. Idem tranſtulit ad aues: Volat ille per aera magno remigio alarū. Aliqñ ponit̃ pro re-migū multitudine. Idē lib. iij. Remigiū ſupplet: ſoci-os ſimul inſtruit armis.

Remulculo ꝓprie eſt remigando e ſcapha grandiorem nauim traho: quod aliqñ non neceſſitatis gratia fit. ſed vt nauis q̄etius agat̃. Hinc remulculare aliquā-do dicim⁹ molli ac leni tractu ad progreſſium mulce-re. Siſen. li. ij. Si qua celeriter ſolui poterat in altū remulculando trahit̃. Et a remulcēdo fit. In eadem ſignificatione ſunt remulco as. et promulco as.

Remullū repandū dr a remi ſimilitudine.

Remordeo es. crucio/ſollicito. Virg. Qñ hec te cura

Remo is. repeto. Enn. Riuos campoſq̄ȝ (remordet. remant. Alij remere putant dictū quaſi remeare.

Remorbeſco is. ſignificat in morbū recido.

Renes: ſunt qui lumbis adherēt. απο τοῦ ῥεειν fluo ꝙ riui ab his obſceni humoris oriantur. Hi a veteri bus nephrūdines vocabant̃: qui a grecis dicunt̃ νε-φροι νεφροσ ren. νεφριτισ morbus renū. νεφριτι-κοσ qui renum morbo laborat. Diminutiuum a ren eſt renunculus.

Renarro ſignificat ſicut ſimplex: vel re pro diligenter: ſiue pro affatim accipiendū puto. Virg. lib. iij. Sic pater eneas intentis oīibus vnus: Fata enarrabat diuum curſuſq̄ȝ docebat.

Renuncio renūcias: refero ſiue reporto: vt miſſi nuncij referre ſolent de his ad quę miſſi ſunt. Ceſar in cō. j.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Qualis eſſet natura mõtis: et qualis eſſet in circuitu cenſus qui cognoſcerent miſit: renũciatũ eſt facilem eſſe. Aliqñ renunciare eſt aperte nũciare ſignificare. Terẽ. in an. Quaſi tibi nõ renũciata ſint hec ſic fore. Et iterũ. Id ego iam nunc tibi here renuncio futurũ vt ſis ſciens: ne tu hoc mihi poſterius dicas daui factũ conſilio aut dolis. Do. Renũciare eſt q̃ſi ſecretũ conſiliũ vel malũ nunciare. Re. eñi ſyllaba apud veteres interdũ abũdat. Aliqñ ſignificat renuere/cedere/reſignare/ſeu reſtituere. Cic. in ver. acti. iiij. Atqꜫ iſte ſtenio vehemẽter incenſus hoſpitiũ ei renũciat: domo eius emigrat. Hinc renũciatio ceſſio: hinc cõponitur abrenuncio.

Renideo: vide in dictione nideo es.

Renunciata inſula in ethiopico mari que ſicut Plini. lib. vj. ſcribit ita diues ẽ vt equos talẽtis auri incole permutent.

Reor reris rat⁹: exiſtimo: opinor. Plau. in amp. Quid me nõ rere expectatum?

Repagulũ et repages is. pe. pro. ex re et pago is. dici poſſunt obices. Ouiđ. lib. v. meta. Raptaqꜫ dextro robuſta repagula poſti oſſib⁹ illiſit: proprie repagula dicunt̃ q̃ patefaciendi cauſa ita figunt̃ vt econtrario pangant̃. Pli. Firmiſſima in rectũ abies eadem valuarũ repagul⁹ et ad q̃libet inteſtina opa aptiſſima

Repandus a. um. quod eſt recuruũ et ſimum et quod retrorſum patet. Hieron. de Socrate ſcribit ꝙ eſſet repandis cruribus.

Reparo as. pe. cor. reſtauro ⁊ in ſtatũ priſtinũ redigo: q̃ſi paro rurſus. Cur. Ille nõ ignar⁹ et pñcipes amicorũ et exercitum offendit gratiã liberalitate: doniſqꜫ reparare tentabat. Lact. li. vj. Nã parcere. i. mediocrit̃ vti pecunia q̃ſi q̃dã puſillanimitas ai ẽ aut p̃timẽtis ne ſibi deſit: aut deſperant̃ poſſe ſe illa reparare.

Reparamen idẽ quod reparatio.

Repaſtino as. penul. pro. ex re ⁊ paſtino qđ eſt fodio: vide in dictione paſtino.

Repedo as. penul. cor. pedem retraho/recedo: vide in dictione pedo as.

Rependo is. retribuo/reconpenſo: tractum a pecunia. Virg. Fatis cõtraria fata rependẽs. Amb. Alius q̃ fructũ accepti beneficij: vt aurũ auro: argẽtũ argẽto

Repẽſo as. põdero ⁊ repõdero: ſeu reuideo (rependi. ⁊ ſubtilit̃ iudico. Lac. Nã qui violauerint impie humilẽ ſentient in poteſtate vltorẽ: eaqꜫ oĩa q̃ legunt ⁊ nõ intelligunt repenſante deo patientur.

Repello is. repulſi. ſum. ſignificat retro pello/reijcio. Ouiđ. Queqꜫ ferox repuli doctis medicatib⁹ ignes. Plautus in caſ. Repulit mihi manu. Apud poetas reppuli per duplex pp. qñqꜫ ſcribit̃ Luc. Reppulit a lybicis immenſum ſyrtibus equor.

Repulſa reiectio ab honore ſeu magiſtratu.

Reperio pe. cor. reperi vel repperi apud poetas p duplex pp. ex re ⁊ perio: vñ reptũ q̃ſi repartũ ⁊ in lucem pditũ. Et pprie reperire fortune eſt/inuenire cõſilij. Ouiđ. Tu nõ inuenta repta es. Auſo. Vno diſticho primã huius p̃teriti et productã ⁊ correptã protulit. At qui condiderat poſtqꜫ nõ repperit aurũ. Aptauit collo quẽ reperit laqueũ.

Repeto is. pe. cor. proprie reſtituẽdũ peto. Cice. lib. ij. ad herẽ. Id qđ argentario obtuler̃ expenſum a ſocio ei⁹ recte repetere poſſis. Terẽ. in eu. Hãc tibi dono do: neqꜫ repeto p illa abs te quicqꜫ precij. Interdum repetere ẽ ſepi⁹ petere. Idẽ. Ceſari repetenti negare nõ potui. Interdũ reiterare/reſumere/inchoare. Ci. de ora. Repetã et nõ ab incunabulis nr̃e veter̃ puerilíſqꜫ doctrine quedã ordinẽ preceptorũ. Ceſar com j. Bello heluetiorũ confecto totius fere gallie legati: principes ciuitatũ ad ceſarẽ congratulatũ venerunt intelligere ſeſe tametſi p veteribus heluotiorũ iniurijs popul⁹ romanus ab his penas repetiſſet: tamẽ eam rem non minus ex vſu terre gallie qꜫ populi ro. accidiſſe. i. reſumpſiſſe. Interdũ reuoluere ſiue volutare cũ abltõ huius nõis memoria. Cic. in ora. Cogitãti mihi ſepenũero ⁊ memoria vetera repetenti. Interdũ redire. Virg. Cũ primũ paſti repetent p̃ſepia tauri. Liui. lib. j. Quippe vera fuga qui ſimulantes pauloante ſecuti erãt oppidũ repetebant.

Repetũdarũ a puincialib⁹ accuſat̃ is qui preſes puincie alienas pecunias aut vi aut dolo expilauit. Vlp. iureconſul. lib. xlviij. digeſtorũ. Lex iulia repetũdarũ ptinet ad eas pecunias q̃s quis in magiſtratu legatione: vel alio officio: miniſterio ve acceperit. Sꝫ poſtea latius patuit vt hoc nõie oĩa q̃bus diuitie ꝯſtant cõtineant̃ vt vaſa p̃cioſa/veſtes/frumẽtũ/nauigia: vt etiã ſiq̃s pplus alteri pplo iniuriã fecerit: aut captiuorũ: aut incendij: aut prede q̃ iniuriã repeteret: diceret̃ agere repetũdarũ rerũ. Ergo cũ repetunt̃ q̃ ſunt ablata: tunc repetundarũ rerũ agit̃ vel de repetundis. Nec hꝫ plures caſus: a repeto is. e in u. mutata: qđ id tertia cõiugatio p̃ter ceteras patit̃. Et vt differret ab illo qđ dicit̃ Miſſi ſunt legati ad res repetẽdas. Quo ſignificat̃ principi vel pplo erepta eſſe vel pecorũ vel hominũ vel locorũ corpora.

Repẽte aduerbiũ ſignificat ſubito: qđ quidã a repo is. deriuãt p antiphraſim. Sed nõ videt̃ verũ ꝙ repẽte primã cor. hẽat: ſed magis a repẽs cui⁹ p̃ma ſilr corrĩpit̃. Oui. i faſ. Bina repẽtẽs oculis occulit ora meis.

Repentinus a. um. pe. pro. qđ eſt ſubitarium: vt mors repentina: bellũ repentinũ.

Repignero as. pignus recipio ſoluto precio. Iureconti. Cõmodati. Non repignoras vt mihi reddas.

Repotia dicta ſũt cũ poſtridie nuptias apud nouũ maritũ cenat̃: ꝙ quaſi reficiat̃ potatio. Hora. Ille repotia natales alioſqꜫ dierũ feſtos albatus celebret.

Repo is. pſi. ptũ. pprie đr de aĩalibus que pedibus et ventre gradiunt̃: vt ſunt vermes qui reptilia dicunt̃ a rependo: qꜫuis ⁊ ea que paruos pedes hñt repere dicant̃: vt ſunt lacerte ⁊ ſilia. Transfert̃ etiã ad radices. Colu. lib. viij. Spatiũ aũt radicib⁹ q̃ repant lapideſqꜫ p̃bent. Hui⁹ cõpoſita ſunt Adrepo qđ eſt ad aliq̃d repo. Correpo ſimul repo: ſimul teneo. Var. in plo. lib. ij. de re ruſt. Igit̃ qđ nunc intra murũ fere patres familie correpſerũt relict̃ falce ⁊ aratro. Col. in prefa. Patres familie falce ⁊ aratro relictis intra murũ correpſimus et in circis potius ac theatris qꜫ in ſegetib⁹ ac vinetis manus mouemus. Erepo difficulter loca aſpera ⁊ edita ſcando: tanqꜫ opus ſit crepere magis qꜫ ambulare. Suet. in Tybe. Territus ꝙ is a tergo inſule per aſpera ⁊ deuia erepſiſſet a ſe. Irrepo intro ſeu latenter repo. Hieron. ad Dama. Nunc illud quod non queſieras dum aliud agimus irrepſit. Obrepo/p̃repo ſeu qꜫ primũ aut ante repo. Col. lib. v. Videtur etiã ſocaneus palmes qui ſolet in biſurco medius prerepere. Et idcirco eum predicto vocabulo ruſtici appellant: qđ inter brachia que ſe diuidit vitis enatus: velut fauces obſidet. Prorepo vltra repo. Idem libro quarto. Ut mota equaliter humus nouellis radicibus quacunqꜫ in partem prorepſerit. Perrepo valde ſeu ad finem ⁊ cũ labore repo. Col. libro. x. Tota maceries opere tectorio leuigatur extra intraqꜫ ne feles aut vipera perrepat̃. Surrepo ſubtus vel latenter repo. Et habẽt penultimã productam.

Repto as. frequentatiuum: ſignificat ſepe ſeu cõtinuo repo. Hieronymus ad Furiam. An vereris ne proles furiana deficiat: et ex te parens tuus non habeat puſionem qui reptet in pectore. Et reptare dicimus eũ qui ſegniter et quaſi teſtudineo paſſu incedit quales ſunt qui in hortis aut vinetis ſpatiantur. Hora.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

An tacitū ſiluas interreptare ſalubres.

Reptile pe.cor.quicq̄d repit. Amb.lib.hexa. Scimus reptilia dici genera ſerpentiū:eo ꝙ ſuꝑ terrā reptāt: ſed multomagis omne qđ natat reptandi habet vel ſpeciem vel naturā. Hiero.in geñ. Producant aque reptile anime viuentis.

Repreſento as.ad pręſens affero.

Repono is.pe.pro.rurſus pono. Virg. Ariſq; reponimus ignē.i.rurſus adhibemus ignē et ſacrificamus. Mar. Vlꝰ ſi re pudor ē repone cenā. Vñ reponere fabulas ⁊ ſcripta poete dicūt:cū ſecūdo hec in ſcena ꝑponūt.i.cum rurſus recitāt. Solebāt em̄ vt inquit porphyrio qui ludis apud veteres ꝑerant ſcriptores cū primū in ſcenā ꝓdirent benigne excipe: vt ſi forte nō recte egiſſent iterū ad ſcribendū audientiū benignitate allicerent. vñ Hora. Fabula q̄ poſci vult et ſpectata reponi.i.primo ⁊ ſcđo recitari. Qñq; reponere eſt recōdere. Leo papa. Quod luxuria vl' gula diſſipauit in mundo:pietas reponat in celo. Virg. Manet alta mente repoſtū Judiciū paridis. Qñq; reddere vl' reſtituere:q̄ſi retro aponere. Plau.in pſa Des mihi nūmos ſexcētos q̄s ꝓ capite illius pendā: quos ꝯtinuo tibi reponā in hoc triduo aut q̄triduo: et auctore Seneca ad Lucil. Priſci ſignate dixerūt id reponi qđ creditori debemꝰ. Juue. Semꝑ ego auditor tm̄ nunq̄ ne reponā:q̄ verba indignantis ſunt: vtpote ſemꝑ audiētis ⁊ nunq̄ ſcripturi. Qñq; reuocare/reprimere/cohibere Sta. Quotiens iam torta reponam fulmina:q̄ rarus terris hic imperet ignis. Qñq; reducere/reficere. Virg.lib.ij.geor. Et quātū longis carpēt armēta diebꝰ:Exigua tm̄ gelidus ros nocte reponet. Qñq; ſuperaggerare. Idē in eodem lib.iij. At qui non maſſica bacchi Munera:non illis epule nocuere repoſte. Qñq; ſcribere. Hora. Scriptor honoratū ſi fortē reponis achillē. Qñq; retro: ſeu ſeorſum ponere. Hiero.lib.j. Re. Da partē quā dedi vt reponeres ſeorſum apud te.

Repoſitoriū vas in quo reliquie/ciborū ⁊ menſe inſtrumenta recondunt̄ ſiue ex corio ſint:ſiue ex alia materia. Pli. Bibente ꝯuiua mēſam vel repoſitoriū tolli inauſpicatiſſimū habet̄.

Reporto as.retro porto/reueho. Hiero.lib. Re. Reporta archam in vrbē.

Reprimo is.pe.cor.contineo/cohibeo. Cic. Reprime impetū. Virg. Dextramq; repreſſit.

Reprehendo retraho q̄ſi retro prehendo. Liui. Adeo turbati erāt dextere ale equites peditesq;: vt quoſdā cōſul Cato manu ipſe repħēderit verteritq; in hoſtē Prop. Quantū poſſit noſtros quiſq; repħēdere curſus. Als ſignificat arguo/increpo.

Reproces ꝓ aſperis ⁊ difficilibꝰ vſurpat̄. Pli.li.xviij. In reprocibus ac ſupinis lateribus ꝓcumbere quaſdam occecari ⁊ in alias dirigi.

Repromitto iterū ſiue maxime ꝓmitto. Amb. Diuitias domos poſſeſſiones repromiſit:ſi conſenſum ſuū eius coniugio non negaret.

Repudiū recuſatio ꝙ fiat ob rem pudendā. Differq; a diuortio ꝙ repudiari futuꝝ matrimoniū poteſt. Nō recte autē diuertiſſe ſponſa dr: ꝙ diuortiū ex eo dictū eſt ꝙ in diuerſas partes eunt qui diſcedunt.

Repudio as.matrimoniū dirimo:et q̄ſi ob rem pudendam aliquā repello. Sue.in Ceſa. Neq; vt repudiaret illā cōpelli a dictatore Sylla vllo modo potuit. Interdum ponit̄ ſimpliciter pro nō accipio/recuſo. Terē.in an. Repudio conſiliū qđ primū intenderā.

Repūgo: qñ de ratione vel calendario loquimur facit ꝑteritū repunxi:q̄ñ vero vicē redditā oſtēdimꝰ repupugi. Ci.lentulo. Darēt mihi ipſi aliū publiū in quo poſſem illoꝝ aı̄os mediocriter laceſſitus repungere.

Reputo as.pe.cor.vide in dictione puto.

Requiro is.pe.ꝓ.repetitionē vel augmentū actus denotat. Hiero. Et nūc q̄d ſupeſt vt ab aliquo doctore req̄ratis? Interdū req̄rere ē ſępiꝰ vl' rurſus querere.

Res generalē hꝫ ſignignificationē. Nā vt Paul.iurecōſul:inq̄t ſiue corꝑalia ſiue incorporalia cōprehēdit Corporales res ſūt q̄ vere tāgi poſſunt: vt hō veſtis Incorporales q̄ tangi nō poſſunt: q̄lia ſunt ea que in iure ꝯſiſtūt:ſicut hereditas: vſuſfructus obligatiōes ſunt. Et a dialecticis dr terminus tranſcendens quo ſubſtantia/q̄litas/actio cōprehendunt̄. Sumit̄ qñq; res ꝓ ſtatu ac conditione: vt reſpublica:res priuata: res familiaris:res vxoria:res mea:res tua. Ci. Id em̄ rebus nr̄is minime ꝯducebat.i.ſtatui nr̄o. Salu. At nobis eſt domi inopia: foris ęs alienū:mala res ſpes multo aſperior. Qñq; res dr prout diſtinguit̄ a ꝑſona. Vñ loci argumētoꝝ ſūt a rebꝰ et a ꝑſonis. Qñq; ꝓut diſtinguit̄ a v̄bis. Hora. Verbaq; ꝓuiſam rem nō inuita ſequent̄. Sumit̄ et ꝓ contentiōe/lite/negotio: ſiue cōmercio: vt eſt mihi res cū latrone. Teren. Quid huic rei eſt.i.negocij. Cice.pro mure. Nondū potuiſſe ſtatuere iuriſconſultos vtrū rem an litē dici oporteret. Itē ꝓ cauſa: vt quāobrē.i.ꝓpter quā cauſā qua de re de q̄ cauſa:abre ſine cauſa. Itē ꝓ cenſu ſiue diuitijs. Ter.in heau. Eius frater aliquātulū ē ad rē auidior. Itē ꝓ imꝑio. Virg. Poſtq; res aſię priamiq; euertere gentē Immeritā viſum ſuꝑis. Itē ꝓ vtilitate. Terē.in Ecy. Si in rem eſt bacchidis. Et iterū Neq; in rē nr̄am eſt vt quiſq; amator nuptijs letetur Do.in vtilitatē.i.ꝓ cōmodo. Itē pro actu venereo. Idē. Miles cū quo tum rē habebat. Do. Rē habere honeſte res impura dr. De triplici ſignificatione Auſonij v̄ſus eſt in monoſyllabis. Imperiū litē venerē cur vna notet res. Itē ꝓ experiētia ſiue effectu. Terē.in adel. Re ipſa reperi facilitate nihil eſſe melius neq; clemētia. Cice.in Cato. Habui hec de ſenectute q̄ dicerē vobis: ad quā vt ꝑueniatis vt ea q̄ ex me audiſtis re ex parte ꝓbare poſſitis. Itē ꝓ valore pretio vel eſtimatiōe. Terē.in phor. At ſi talentum rē reliquiſſet decē.ſ.primus eſſe cognatus. Itē ꝓ periculo: vt apud eūdē. Verū pone eſſe victū eū tandē tñ nō capit' eiꝰ res agit̄ ſꝫ pecunię. Et res dr veritas Terē.in adel. Verū cogito qđ res eſt. Huius .dimi. (eſt recula.

Res comperēdinata dr cū cauſa.i.iudiciū in diem tertiū conſtitutū eſt.

Res iudicata dicit̄ q̄ finē ꝯtrouerſiarū pronunciatione accipit quod vel condēnatione/vel abſolutiōe cōtingit: vt auctor eſt Vlp.

Res forenſis dr cauſa quę agit̄ in foro: ⁊ ad cauſidicos

Reſpublica ciuitas libera que iure regitur. (pertinet.

Reſcio: ſiue reſciſco is. eſt factū aliquid occultius: aut inopinatū inſperatumq; cognoſco. Terē. En tibi reſciuit omnē rē.i.qđ occultū putabamus preter nr̄am opinionē cognouit. Aliq̄ñ ſignificat rē poſt q̄ geſta eſt ſcio quā neſciebā cū gereret̄. Hiero.in lib.numerorū. Qui ſi audiens vir tacuerit: et in alterā diem diſtulerit ſententiā:quicquid nouerat atq; promiſerat reddat:q: ſtatim vt audiuit tacuit:ſin autē cōtradixerit poſtq; reſciuit portabit ipſe iniquitatē eiꝰ. Et primo Re. Quod cū dicendū reſciſſet:quia ꝑpararet ei Saul clam malū dixit ad Abiathar.

Reſcindo reſcindis: cedo/tollo/ aufero/deſtruo. Ceſar .j. con. Pontē qui erat ad Genuam iubet reſcindi. Quod verbū ad om̄ia que reſcinduntur fere proprie pertinet. Colu.lib.ij. Et quod falx reliquerit priuſq; inareſcat vomis reſcindat atq; obruat:id em̄ cedit ꝓ ſtercore. Virg.lib.iij.geor. Non tamen vlla magis pręſens fortuna laborū eſt. Qui ſi quis ferro potuit reſcindere ſummū: Vlceris os alit̄ vitiū viuitq; tegendo.i.aperire. Idem lib.j.geor. Celum reſcindere fratres; Ter ſunt conati:id ē oppugnare. Et reſcindere

eſt rurſus ſcindere. Hiero. ꝯtra Ruſi. Quid meruit homo latens vt nudares cicatricē eius ⁊ obductam cutē inſperato dolore reſcinderes? Aliqñ nō ratum habere/irritum facere. Sal. in Iug. Iugurtha inter alias res ait oportere quinquenniȷ̄ cōſulta ⁊ decreta oīa reſcindi.i.tolli ⁊ deſtrui.

Reſcribo rurſus vł retro ſcribo. Ouid. Nil mihi reſcribas attamē ipſe veni. Et reſcribere ſignificat reddere ſeu renunciare. Teren. in Phor. Atqꝫ illud mihi argētū rurſum iube reſcribi. Do. Reſcribi reddi: ſeu per menſem ſcripturā dari: quoniā ad pecunię renūe rationē antecedit ſcriptura: reſcribere dicebant pro renūerare. Unde hodie datur chirographus. Ser. Scribi eſt dari. Hor. Scribe decē nerio: nō eſt ſatis adde cicute: reſcribi vero reddi. Hora. Dictātis qđ tu nunꝙ reſcribere poſſis.

Reſeco as. pe. cor. aui. atū. et reſecui reſectū: ſignificat reſcindo: vide in dictione ſeco.

Reſero as. penultima correpta aperio a ſera deductū. Cice. Nec ita claudenda eſt res familiaris: vt eā benignitati aperire non poſſit: nec ita reſeranda vt pateat omnibus.

Reſero is. penul. cor. reſeui/reſitū: rurſus ſemino: ſeu rurſus planto. Pli. lib. xviij. Nā cū hyeme ꝑgelida capte ſegetes eſſent reſeuerunt reſarriētes campos menſe martio.

Reſegmen: quod ex vnguibꝰ amputat̃. Pli. lib. ij. Nec pauci apud grecos ſingulorꝫ viſcerū membrorumqꝫ etiā ſapores dixere omnia ꝑſecuti vſqꝫ ad reſegmina vnguiū. Eſt ergo generale amputamentū.

Reſeruo as. qſi retro ſeruo: ab aliȷ̄s ſeruo ſalio. Lact. lib. ij. Fabricauit arcā in qua ipſe cū ꝯiuge ac tribus filiȷ̄s reſeruatus eſt: cū aqua vniuerſos mōtes altiſſimos operuiſſet. Hiero. ad iul. Nihil tibi ob metum inopie reſeruaueris: ne cū anania dāneris ⁊ ſaphira.

Reſes idis. a reſideo qui remanet ſiue reſtat ocioſus a labore ſeu opere quod exercere ſolebat. Liui. lib. ij. Timuere patres reſidā in vrbe plebē incerti manere an abire mallent.

Reſideo es. penul. cor. quieſco/ſedeo/firmiter ſto. Nā hic re nihil ſignificat. Uirg. Omīſqꝫ repente reſedit flatus. Hier. Atqꝫ in regni ſolio ſublimata poſt chriſtū glorioſa reſedit. Lact. lib. ij. Poſteri hebrei dicti penes quos religio dei reſedit.i.reſtitit.

Reſipiſco is. vide in dictione deſipio.

Reſex ecis. Col. lib. iiij. Nam confiteor pampinarios ꝙ cū e duro ꝓceſſerint tꝑe anni ſequētis acquirere fęcunditatē: et ideo reſecem ſummitti: vt ꝓgenerare poſſit. Uerū eius modi partū comperimus nō tam ipſius reſecis ꝙ materni eſſe muneris.

Reſigno as. quod ſignatum erat aperio/relaxo/patefacio. Eſt eñ cōtrariū ſuo ſimplici ſigno qđ eſt annulo ſignū imprimo. Plau. in tri. Iam ſi obſignatas non feret dici hoc poteſt apud portitorē eas res reſignatas tibi inſpectaſqꝫ eſſe: hinc reſignatio teſtamentorꝫ appellata. Itē reſignare eſt ꝑfecte ſignare. Col. li. iij. Priuſqꝫ arbuſculas transferas rubrica reſignato: vt hiſdem quibus ante ſteterunt conſtituas eas. Item reſignare claudere. Uirg. lib. iiij. Et lumina morte reſignant. Antiqui etiā reſignare ꝓ ſubſcribere: et reſignatū ęs dicebat̃ militi cum ob delictum iuſſu tribuni militū ne ſtipendiū ei daretur in tabulas referebatur. Item reſignare reddere quod fit cum in libris datorū: et acceptorꝫ pecuniā quā acceptā ſignauimꝰ redditam demonſtramus. Horacius. lib. ij. car. Res reſigno quas dedit.

Reſimus penul. pro. ex re ⁊ ſimus: idem eſt qđ ſimus: hoc eſt qui ſurſum verſus depreſſas hꝫ nares. Uirg. Simus poſuit. Dū tenera attondent ſimę virgulta capellę. Ser. Sime grecū eſt nomē.i. preſſis naribꝰ: vnde et ſimias dicimus. De reſimus. Colu. lib. vij. loquens de boum indole. Pandorū inquit naribus reſimis patulis. Huius contrariū eſt deſimus ꝓ eo qui non eſt preſſis naribus.

Reſina humor ex arboribꝰ defluēs in hiſdēqꝫ reſidens: a quo reſinatus a. um. qđ eſt reſina illitū ſicut a pice picatū. Iuue. Quid eñ reſinata iuuentus.

Reſoluo quaſi diſſoluo. Col. lib. ij. Ex his nihil nō melius reſoluta humo ꝙ denſa prouenit. Itē reſoluere deſtruere: amouere. Uirg. lib. j. geor. Inuitat genialis hyems curaſqꝫ reſoluit.i. amouet. Itē diſſoluere et qđ ligatū erat non ligatū facere. Ouid. lib. j. me. Et velate caput: cinctaſqꝫ reſoluite veſtes.

Reſpicio retro aſpicio. Plaut. in aul. Tu ex hoc loco digitū tranſuerſum aut vnguē latum exceſſeris: aut ſi reſpexeris donec ego te miſero. Interdū reſpicere eſt reſpectum habere/ prouidere/ remediare. Plan. ciceroni. Or ſi aut cęſar reſpexerit ſe: aut affricane legiones celeriter venerint ſecuros vos ex hac parte reddemus. Teren. in an. Carine me ⁊ te imprudens niſi quid diȷ̄ reſpiciūt perdidi.i. prouident: vel remediū afferūt. Interdū cuſtodire reſeruare amare. Idē in heau. Deniqꝫ nullū amittꝫ tēpus: neqꝫ te reſpicis: id ē cuſtodis. Et in phor. Diȷ̄ nos reſpiciūt: gnatam inueni nuptā cū tuo filio.i. diligunt.

Reſpecto as. ſępe video/amo/adiuuo. Uirg. Si qua pios reſpectant numina.

Reſpectus modo ipſam reſpectionē. Plau. Et me reſpectu terruit. Modo rōnē qua ad aliq̄d agēdū mouemur. Pli. Nāqꝫ eo reſpectu cōmotus abceſſerat.

Reſpiro ſpiritū capio/reſuſcito/ſeu in ſtatū priſtinū redeo. Plaut. in epi. Mane: ſine reſpirē queſo immo acquieſce animo male eſt recipiā anhelitū. Ci. Aulo torquato. Si armis aut conditione poſitis aut fatigatione abiectis: aut victoria detractis ciuitas reſpirauerit: et dignitate tua tibi ⁊ fortuna vti licebit.i. in ſtatū priſtinū redierit.

Reſpondeo es. et reſpondo is. Manil. lib. v. Sic etiā magno quedā reſpondere modo. Eſt aūt reſpondere poſteriore loco dicere: a q̄ reſponſum reſponſio. Et dicimus ego reſpōdeo tibi et ad te. Pli. Cū ad eos breuiſſime reſpondiſſem: gręci tamen meliorē modū habent. Unde xenophon in lib. quem fecit de miſeria tyrānorꝫ. και οι ερων υπολαβων ο τι νηδια εφησωσι μωριδη και εξων απεχθανον ται ει ανθρωποι ημασ πολυπλειω τουιδιω των αναγκηεστι παραγμα τευεσθαι. Aliquādo ſignificat conuenire/conſentire: et parem eſſe. Uirg. Dictis reſpondent cetera matris.i. cōſentiūt: et conformia ſunt. Pli. lib. xxxvj. Structurā ad normā et libellā ⁊ ad perpendiculū reſpondere oportet. Cice. lib. tuſ. Nec tñ ſi quis magnis ingeniȷ̄s in eo genere extiterunt nō ſatis gręcorū glorie reſponderūt: id eſt acceſſerunt vel pares fuerūt. Hiero. ad furiā. Et q̄bꝰ nati ſunt liberi ſuo generi reſponderūt.i. ſimiles fuerunt. Cicero trebo. Cui quidē vt ceterꝫ rebꝰ poſſe in amore certe reſpondebo.i. ſatiſfaciam: vel par ero. Uirg. Illa ſeges demū votis reſpondet auari agricole. Aliqñ reſpicere ſeu cōtra poſitū eſſe. Idē li. vj. Contra elata mari reſpondet gnoſia tellus.

Reſpuo is. vide in dictione ſpuo.

Reſtagnare extra redundare ſeu aquā continere. Col. lib. ij. Ita quaſi palus in aliqua parte ſubſidēs reſtagnat ſulcis deriuanda eſt: quippe aquarū abundātia atqꝫ penuria: graminibus ęque eſt exitio. Cōponitur autē ex re et ſtagnare.

Reſtauro as. ex re et ſtauro: vnde et inſtauro ſignificat reintegro. Iuſti. lib. ij. Interea et darius cū bellū reſtauraret: in apparatu decidit.

Reſtare ſupereſſe. Cice. in Cato. Nec cū ęqualibꝰ ſolū

qui pauci admodū reſtant. Itē remotum eſſe. Enni. Reſtat vſus fuit.i.diſtat et remotū eſt. Itē retroſtare. Terē.in eu. Utinā illū dij deeqꝫ oēs ſenē ꝑdant qui me hodie remoratꝰ eſt:meqꝫ adeo qui reſtiterim. Itē reſiſtere. Cice.de finibus. Nullā querētes voluptatē ſtoici reſtant. Item reſtare cū datiuo ſignificat manere:et cū actō: vt hͦ mihi reſtat.i.hoc me manet. Virg.lib.vij. Hoc latio reſtare canūt qui ſanguine noſtrū Nomē in aſtra ferant.

Reſtito as.ſepe moras facio. Terē.in eu. Exi foras ſceleſte:at etiā reſtitas?fugitiue prodi.

Reſiſto is.retro ſiſto. Hier. lib.ij. Re. Cūqꝫ tranſiſſet vniuerſus populus ⁊ rex iordanē reſtitit:et oſculatꝰ eſt rex berzelai.Et reſiſtere eſt aduerſari/ repugnari. Cice. Cū reſiſtere eius improbitati nō poſſem.

Reſtire eſt ad referendū/laborandū/ colendū ve aptum eſſe. Col.lib.iiij. Nam vt queqꝫ reſtire incipiūt tempeſtiue legunt:et que nondū maturitatē ceperūt vue ſine diſpendio differuntur.

Reſtibilis qui reſtituit et reſeritur. Pli.lib.xxviij. Conceptū leporis vtero exēptū his que parere deſierint reſtibilem fecunditatē afferre. Unde ager reſtibilis. Col.lib.ij. Faſellus terre mandabit: vel in veterano vel melius pingui ⁊ reſtibili agro. Feſtus. Reſtibilis ager fit qui cōtinuo biēnio ſerit:reſtibilis ſeges eſt:que regerminat:quaſi cuius fecūditas in ſequentē quoqꝫ annū reſtitat. Greci palimblaſton vocāt. Pli. Ubertatis tamē tante ſunt: vt ſequēte anno ſponte reſtibilis fiat ſeges.

Reſtituo is.modo ſignificat reddo. Terē. Gnatum ei reſtituit. Modo in ſtatū priſtinū reduco. Juſti. Hūc regno a patre priuatū filius reſtituerat: et ꝓprie reſtituunt volentes: cupienteſqꝫ: vt ciuis patrie: et filius patri. Hinc reſtitutio repoſitio. Cuiꝰ reſtituere inquit plus eſt ꝙ exhibere. Nā exhibere eſt pſentiā corporalē prebere. Reſtituere vero eſt etiā poſſeſſorē facere: fructuſqꝫ reddere. Hinc reſtibilis ager.

Reſtis funis a reſto vt quidā aiunt: vt quecumqꝫ ligata ſtare faciat. Apulei. Reſtim qua grabatulus erat intextus aggredior expedire.

Reſtio onis.funiculus. Quo etiā nomine dictus fuit proauus auguſti.

Reſtingo is.xi.ctū.a ſtinguo cōpoſitū eſt. Unde et diſtinguo ⁊ extinguo. Stinguo vero/ vt opinor ſignificat obſcuro:de quo Priſ. Extinguo extinxi:cuiꝰ ſimplex in raro vſu ē. Cicero tn̄ in arato.participio vſus eſt. Quē neqꝫ tēpeſtas perimet: neqꝫ lōga vetuſtas. Interimet ſtinguens preclara inſignia celū. Idem in progno. Et cum luna means hiperionis officit orbi: Stingunt radij ceca caligine tecti. Reſtinguere aūt eſt qđ vernacula lingua dicimꝰ rememorzare. Plau. in caſ. Ignem reſtinguūt aqua. Virg. Quale per eſtū Dulcis aque ſaliente ſitim reſtinguere riuo.

Reſtringo is.retro ſtringo. Plini.lib.xxxv. Item belli imaginē pinxit reſtrictis a tergo manibus alexandro in curru triumphante. Aliquādo valde ſeu perfecte ſtringo. Amb.lib.j.offi. Ut lingua tua mēti ſubdita ſit reſtringatur habene vinculis. Aliqn̄ ſoluo. Apul. Jumentum reſtringit abireqꝫ ſtabulo liberum ſinit: quod ſtabularius inuentū mox domum reducit. Aliquādo rurſus ſtringo. Idē. Et duplici ne ſolui facile queat reſtringit.

Reſilio ſilis.penul.cor. Vide in dictione reſulto.

Reſulto a reſilio fit: quod ſignificat in cōtrarium ſalio reuertor/agor/rebello. Plini. Quādoqꝫ reſilit vulnus et curare ſcalpello oportet. Hiero.ad nepotem Sagitta in lapidē nūqꝫ figitur. Interdū reſiliēs percutit dirigentē. Et reſilire eſt cito recedere. Quadrigarius li.vj. Attorius caute dextrū humerū ſauciat. atqꝫ reſiluit. Reſultare igit̄ reſilire reluctari: in contrariū ferri/ſeu reaudiri:ac reclamari. Virg. lib.v. Pulſati colles clamore reſultant. Sic ⁊ diſſulto: vt apud eundē lib.viij. Impulſu quo maximus intonat ether diſſultant ripe.

Reſumo pe.pro.rurſus ſumo. Plini. Reſumptis poſt longā egritudinē viribus.

Reſupino as.ſurſum reuoluo. Nā ſupinare eſt ſurſum voluere a ſupino. Juue. Et multū referens de mecenate ſupino. Nā pronus ſupinuſqꝫ ac reſupinus contraria ſūt. Col.li.iiij. Quia ſiue pronū: ſiue reſupinū. Pli. Eoſqꝫ ſciopidas vocari qui in maiori eſtu humi iacentes reſupini vmbra ſe pedū ꝓtegunt. Itē reſupinus proiectus molliter. Ouid. Et modo cantabā veteres reſupinus amores. Reſupinare igit̄ inuertere/ſubuertere. Interdū etiā a ꝓpoſito: ſeu incepto reuocare: differre peruertere. Juue. Aulā reſupinat amici. Idem. Et reſupinati ceſſantia tympana galli. Sed hec per tranſlationē.

Rete tis.neu.ge.et retus maſ.ac femininī: et hec retia e.a rapio: vel a raritate: vt inquit Var. Plau. in ru. Non vides ꝓferre me inuidū retē ſine ſquamoſo pecu. Et iterū ibi. Nā tūc ⁊ operā ⁊ ludos facit ⁊ retiā: vt tēpeſtas eſt. Rete vero in abltō rete ꝓ reti. Ouid. lib.v.faſt. poſuit. Cur tibi pro libycis claudunt rete leones. Hinc fit irretio is.

Reticulum diminutiuū a rete. Quo nomine vtit̄ ſepe Hiero.in inſtrumēto veteri. Eſt ⁊ genus retis:quod in orbem ſpargitur:quod aliqn̄ capitur pro tegmine muliebris capitis qđ capillos cōtinet. Juue. Reticulumqꝫ comis auratum ingentibus implet. Et eſt reticulum ſacculus in modum retis: quo viatores denarios ⁊ panes geſtant. Hora. Ut ſit reticulū panis venales inter onuſto Forte vehas humero. Alio nomine dicitur funda.

Retiaculum diminutiuū a retia. Hiero.in pſalmis. Cadēt in retiaculum peccatores. Plaut.in aſi. Jubeas vna opera me piſcari in aerem: venari aūt retiaculo in medio mari.

Retiolum idē quod reticulū.ſ.tegmen capitis.

Reticula dimi.a retis femi.ge.

Reticulatus a.um. quod eſt factū in modū retis. Pli. lib.xxxvj. Reticulatā ſtructuram: qua frequētiſſime rome ſtruūt remis oportunā.

Retiarius dicebatur qui rete emittebat. Nam cōpoſiti gladiatores per paria diuerſa nomina ſortiebantur. Nam alter dicebatur retiarius ꝙ rete iaceret. Alter ſecutor perinde ac retiariū fugiens vel fugā ſimulās ſequeretur:hoc genus pugne inſtituit pittacus vnus ex ſeptē ſapientibus.

Rete ſunt arbores que ex ripis fluminū eminent:aut in alueis ipſorum extant a retibus dicte ꝙ pretereūtes naues retinerēt inſtar retium. Unde in edicto pretorum legitur:retanda flumina:qđ ſignificat purgāda: ne quid more: ſiue periculi nauibus in ea virgulta incidentibus fiat.

Retego is.pe.cor.qđ tectū erat denudo.

Retexo is.contrariū eſt ſuo ſimplici. Significat eī qđ textum erat reddo non textum. Tractum a telis que deſtruunt̄ cum retexuntur. Et retexere rurſus texere renouare. Marius Ciceroni. An quod adoleſcens preſtiti cum etiā errare cū excuſatione poſſem:id nūc etate precipitata cōmutem:ac ne ipſe retexam. Item ſignificat aperire/diſſoluere.

Retineo es.penul.cor.remoror. Unde retinacula per tranſlationē ponit̄ pro recordor: vt cum dicimus Si retines que dicta ſunt. Aliqn̄ ꝓ cohibere. Amb. Satis abundeqꝫ dixiſſe me credo ſuperiori tractatu quēadmodū cōpti vel nitidi natalē dn̄i ſuſcipere debeamꝰ et ſupuenientē feſtiuitatem eius ab omni ambitione retinere: vt quicqꝫ perdat̄ vel cōſumat̄. Lact.lib.vj.

Nomen itaqꝫ ſolum retinuerūt: vim vero ⁊ rationē ⁊ effectū perdiderunt.

Retento as. frequentatiuū ſepe retineo. Plaut. in aſi. Cur me retentas? Et retentare iterū tentare. Ouid. lib. j. me. Erigit metuitqꝫ loqui ne more iuuēce: Mugiat ⁊ timide verba intermiſſa retentat: id eſt iterum tentat proferre.

Retinacula: quibus aliqd retinet ſiue remoratur. Virg. lib. j. geor. Atqꝫ amerina parāt lente retinacula viti.

Retorqueo es. retro iacio vel mitto. Amb. li. j. offi. Et quis ſeptus armatis nō retorquebat cōuiciū.

Retracto as. a retraho: qđ ſignificat rurſus traho: reuoco ve. Unde liber retractationū: quē pater meus Aug. edidit recte appellatus: in quo que minꝰ docte alibi tractauerat retractauit. i. reuocauit. Aliquādo retractare eſt retro trahere/recuſare/reijcere. Virg. lib. x. eñ. Semianimeſqꝫ micant digiti ferrūqꝫ retractant. Colu. lib. v. Hec eorūqꝫ ſimilia poſt putationē tractanda ſunt retrotractanda ⁊ remouenda.

Rretribuo recōpendo: quaſi retro tribuo.

Retrimentū a retero is. videt eſſe ſicut detrimentum a detero. Var. Amurca cū ex olea eſt expreſſa qui eſt humor aquatilis ac retinentū conditū in vas fictile.

Retorridus da. dum. quod intempeſtiue amiſſis viribꝰ a ſole torretur. Colu. lib. iij. Si in olea vnus ramus aliquanto ceteris letior eſt: niſi eum recideris arbor tota fiet retorrida.

Retorreſcere idem eſt qđ retorridū fieri. Idem lib. iiij. Deinde ſata non ita enutriunt: vt ante cōualeſcāt ac proſiliant quā retorreſcant.

Retrudo is. penul. pro. retro trudo. Plau. in epi. Cepi rurſum vorſum ad illa pauxillatim accedere quaſi retruderet hominē me vis inuitum.

Retundo is. Vide in dictione tundo.

Reualeſco cis. ad ſanitatē redigor. Gel. Et in eorum finibus ſub ipſo oppido ex capitali morbo reualuiſſet.

Reuenio is. pe. cor. retro venio/reuertor.

Reuertor deponens: et reuerto redeo: qſi retro verto. Cice. appio. Conſcendēs iam nauē epheſo laodiciam iam reuertit. Et lib. iij. offi. Factus ē alter eius ſiſtendi vas: vt ſi ille nō reuertiſſet: moriēdū eſſet ipſi. Aliquādo reuerti ponit ſimpliciter ꝓ venire/diuertere. Idē Ad Chryſippi laqueos reuertamur: cū nihil de Chryſippo antea dixiſſet.

Reuelo as. penul. pro. contrariū eſt ſuo ſimplici: velo qđ tego ſignificat: vt reuela oculos meos: id ē aperi et detege.

Reuello is. vide in dictione vello.

Reuiſo is. redeo vt videam. Terē. in an. Reuiſo quid agant: aut quid captēt cōſiliū. Plau. in truc. Nūquid nā me vis aliud? Ut quādo ociū tibi ſit me reuiſas id eſt ad viuendū me reuenias.

Reuiuiſco is. reuixi rurſum viuus fio.

Reuoco as. penul. cor. retro voco/reduco/retraho/retrouertor/reſuſcito. Hie. Non illū vxoris lachryme: nec cōmunio ſanguinis: nō deſpectans cūcta ex alto deꝰ a ſcelere reuocat. i. retrahit: vnde ⁊ reuocare pedem dicimus nō modo de animalibus: ſed etiam de fluminibus. Virg. Cunctatur ⁊ armis rauca ſonās reuocatqꝫ pedem. Sal. Sepius vindicatū eſt in eos qui contra imperium in hoſtem pugnauerant: quiqꝫ tardius reuocati prelio exceſſerant quā qui ſigna reliquerunt: aut pulſi loco cedere auſi erant. i. retro vocati. Plaut. in cur. Poſtquā hec mihi narrauit ab illo reuocat me illico. i. vt redeam vocat. Lactā. lib. iiij. Iacentia mortuorū corpora erexit: eoſqꝫ nominibus ſuis inclamatos a morte reuocauit. i. ſuſcitauit. Aliquādo reuocare ſignificat per vices mutuo vocare. Var. Quod nobis miniſtrare pueri diebus feſtis ciccer viride: qui nos ꝓuocare cum audeant: nos illos reuocare timemus. Huius compoſitū eſt adreuoco Cice. j. offi. Danda igit opera eſt: vt ſi etiā aberrare ad alia ceperit adreuocet oratio.

Reuolo as. pe. cor. retro volo. Cic. libro. iij. de nature. gruis Eque in tergo ꝓuolātiū colla ⁊ capita in tergo reponūt: quod qr ipſe dux facere nō poteſt: quia non habet vnde nitatur: reuolat: vt ipſe quoqꝫ quieſcat in eius locū ſuccedit ex his q̄ aſſequit: eaqꝫ viciſſitudo in omi curſu conſeruat.

Reus: dicitur quicunqꝫ in litem adducitur: etiā ſi nihil admiſerit. i. contra quē quiſpiam agit. Cice. lib. ij. de ora. Reos appello non modo eos qui arguūtur: ſed omēs de quorū re diſceptatur. Unde a re dicit reus ꝙ rei alicui obnoxius ſit: vel a re quā promiſit: reum fieri: vt Aſco. inquit nihil aliud eſt niſi apud pretorē legibus interrogari.

Reus agit qui accuſat. Reus peragitur qui damnat Plinius iunior. Dum ille peragitur reus ſedimus. Iureconſul. Peregiſſe reū non als quis videtur niſi et condemnauerit.

Reus ſtipulādo qui ſtipulat. Reus ꝓmittendo qui ſuo noie quid ꝓ altero promittit.

Reus voti inquit Macro. qui ſuſcepto voto ſe numinibus obligat.

R Ante H

Rha fluuiꝰ a quo nomē medicamēto notabili: vt Ammianus inquit: quod rheon ſeu rha barbarū atqꝫ ponticum vocatur.

Rhadamanthus Iouis ex europa filius ⁊ rex lycie: qui ꝙ ſeuerus fuerit et iuſticie executor: fingitur a poetis apud inferos nocētū explorare culpas. De quo Virgi. lib. vj. Gnoſius hic rhadamanthus habet duriſſima regna. Caſtigatqꝫ auditqꝫ dolos: ſubigitqꝫ fateri. Que quis apud ſuperos furto letatꝰ inani. Diſtulit in ſerā cōmiſſa piacula mortē.

Rhagades et rhagadia vocant ſciſſure q̄ in ſede ꝓueniunt. Dicte rhagades a verbo greco παγίζω quod ſignificat abrūpo. De hoc in dictione condylomata. Comedo vulgariter māçadure de muro.

Rhānuſia: vide in dictione ramus.

Rhamnetce nomen propriū viri.

Rhampſinitus nomen propriū regis egypti: vt Herodo. lib. ij. hiſt. refert.

Rhagearum: nomen ciuitatis medorum ab auulſione terremotus.

Rhea celi ⁊ terre filia: que alio nomine cibelle dicitur.

Rheda vocabulū gallicū vt inqt Quinti. Et ſignificat carrucā. Unde a Cicerone rhedarius dictus eſt auriga rectorqꝫ ipſius rhede: inde epiredium

Rhegyum oppidum ſitum in margine Italie cui greci nomē dedere a fractura per y. rhegyon em̄ grece abruptū dicit. Hinc em̄ ſicilia auulſa abruptaqꝫ eſt ab Italia Trogus: qm̄ inqt grece abrupta hoc nomine ꝓnunciat: greci a dehiſcendi argumento nomē dedere Olym rhegyne ciuitatꝰ ingens fuit potētia: ob eāqꝫ cauſam nomē ciuitati factū eſſe autumāt: quaſi regia vrbs foret: vñ ⁊ Stra. ſcribit quoſdā exiſtimaſſe a quodā rege dici potuiſſe. Sicqꝫ abſqꝫ aſpiratione ſcribendum eſſet. Ab rhegyo dicti ſunt rhegyni. Eſt aliud regiū ciſalpine gallie oppidū nō longe: a parma et mutina a lepido inſtauratū qđ et regiū lepidi pro differētia alterius dicit: a quo regienſes: ſed melius dicit regiū lingobardie.

Rhebanus fluuius in faucibꝰ boſphori thraciꝫ vt Pli. lib. v. teſtatur.

Rhemi populi gallie: vñ precioſiſſimū tele genus rhemēſe: cōicata aliis quoqꝫ galliarū pplis textrini gloria.

Rhenus ⁊ rhenū vtroqꝫ modo dicit pro fluuio gallie q̄ de iugo rheticarū alpiū vſqꝫ i oceani ꝓfunda curſum

ſuũ dirigit. Romanis memorãdus/aduerſũ feras gẽtes mur⁹ imperij. Virgl. Rhenuſq̃ bicornis. Hora. Aut flumẽ rhenũ: aut pluui⁹ deſcribit̃ arcus.

Rhenones: veſtes pelliceę/p̃cipue ferinę ad vſũ humanũ redactę: dictę ꝙ calidos teneant renes: ſiue q2 ρινοσ pellis dicit̃: ſiue ꝙ rhenani populi hiſce peculiarit̃ vtebant̃. Cęſar cõ. vj. ſcribit germanos vti paruis rhenonũ tegmentis.

Rheſus rex thracię: quẽ Homer⁹ ſcribit cũ eq̃s albis in auxiliũ troianoꝝ veniſſe/et a Diomede interfectum. Quo noĩe etiã dict⁹ eſt quidã troian⁹ fluuius.

Rhetus gygas: quem Dionyſius in leonẽ cõuerſus occidit. Rhet⁹ ẽo mõs Troię: in quo Aiax thelamonius ſepultus traditur.

Rheti populi a Tuſcis cõditi: qui duce Rheto a Gall' pulſi/alpes occupauerũt: et a nomine ducis Rheto cõdiderunt Rhetiã. Hinc rheticę vites/et rheticum vinũ: quod inter generoſa Italię vina numerat̃. Q̃d vt Stra. libro. iiij. ſcribit: in montanis rhetoꝝ radicibus naſcit̃: qui populi Veronã comũq̃ vſq̃ peruenerunt. Rhetia regio Europę eſt: quę vt lib. ij. Prole. refert: ab occaſu limites habet montẽ adulam: ⁊ fontes Danubij ⁊ rheni: ab ortu Lycũ fluuiũ/ qui ĩ Danubiũ exit: ⁊ rhetiam a Vindelicia diuidit. A ſeptentrione Danubiũ: A meridie alpibus terminat̃ ſupra galliã ciſalpinã. Poſt rhetiã ꝟſus orientẽ ſequit̃ Vindelicia/ cui noricũ adhęret: Eno tm̃ fluuio diſiũcta: q̃dã eã Bauariã appellant.

Rhetor: latine orator: q̃q̃ differant/ꝙ orator ſit qui in iudicijs et cõcionibus cauſas agit: rhetor qui rhetoricen profitet̃. Declamator: qui aut docẽdi alios: aut exercendi ſe gr̃a fictam cauſam agit: vt in veris poſtea cauſis poſſit orare. Aliquando tamen rhetor ponit̃ pro oratore: rhetorica/oratoria. Rhetoricus mõ ꝓ rhetore/modo ꝓ oratore ſumit̃. Rhetoricor aris. rhetoꝝ more loquor. Hiero. cõtra Helui. Rhetoricati ſumus: et in morẽ declamatoꝝ paululũ luſimus: Rhetoriſſo as. rhetorice loquor.

Rheuma matis. latine eruptio ſiue fluxus dicit̃. a ρεω fluo. Ambro. lib. Hexa. Dicas ſi aſcẽdentes videas rheuma quoddã eſſe ita ꝓruũt: fluctuſq̃ interſecant ꝑ ꝓpontidẽ in euxinũ portũ violẽto impetu ꝓfluentes: vñ ⁊ pituita dicit̃/quũ fluat.

Rhinoceron ontis. ⁊ rhinoceros otis. animal quadrupes habens in nare vnum cornu: vt ait Plini. Genitus hoſtis elephanto: cornu ad ſaxa limato pręparat ſe pugnę in dimicatione: aluũ maxime petens: quam ſcit ſuis ictibus peruiã eſſe. Solinus dicit repandum eſſe: id eſt recuruum eius cornu/ ⁊ attritũ cautibus in mucronem excitare: pugnare cũ elephantib⁹ longitudine parem/ breuiorem cruribus. Pauſanias affirmat rhinoceronta duo habere cornua: alterũ inſigni magnitudine ex naribus extans: alterũ quod ſuperne erumpit: exiguũ quidẽ/ſed validiſſimũ. Hinc ſagacem et prudentem virũ naſum rhinocerontis habere dicimus. Mar. Iuueneſq̃ ſeneſq̃. Et pueri naſũ rhinocerontis habent. Compoſitũ nomen a ριγριγοσ quod naſum ſignificat/ ⁊ κεϱασ cornu. Ponit̃ et pro quodam vaſe oleũ guttatim fundente/ lauantibus ſe in balneis. Marci. Geſtauit fronte modo me iuuencus rhinoceronta Me putabis pleno gutto. A Rhinoceron fit adiectiuum rhinocerontius a. um. vt Cornua rhinocerontia.

Rhodos: latine roſa. Inde Cynorhodos et Rhododaphne. Et Rhodos nomen vrbis (vt inquit Stra.) ſuper orientali ꝓmõtorio ſita: dicta ꝙ capiulo roſę illic inuento ſit ędificata. Ea portubus olim et vijs et męnibus et reliquis ornamentis tãtopere cęteras ſuperauit: vt nulla putaret̃ ęqualis: legũ pręſtãtia ⁊ naualis rei peritia adeo valuit: vt annis multis maris imꝑio potiret̃: et pyrataꝝ latrocinia ſuſtulerit. Quo etiã nomine dicta eſt inſula in qua ea vrbs eſt: quam Plini⁹ Lycię et primã Cycladũ ſcribit eſſe venientibus ab oriente. Hęc inſula nongentoꝝ ac viginti ſtadiorum ambitu patet: inter Aſiaticas inſulas tertia. Nam Leſbus et Cyprus maiores habẽtur. Prius Ophiuſa dicta eſt: deinde Stacija/ poſtea Telchinꝫ eo ꝙ telchines inſulam incolerent: quos nõnulli maleficos. alij eximios artifices fuiſſe tradũt: qui ęris et ferri fabricam inueniſſe dicũtur. Sunt qui hanc inſulam Carpathio mari aſſignant: vt ex luciliano verſu intelligi licet. Rhodos carpathiũ in pelagus ſe inclinat apertũ. Soli ſacra eſt: qui puellę nomine Rhodię amore capt⁹/rhodũ ab ea nominauit: vt Diodo. libro ſexto refert. Nam (vt Solinus auctor eſt) nũq̃ʒ ita cęlũ nubilũ eſt: vt in ſole rhodos nõ ſit. Aurum Rhodi pluiſſe ob felicitatem inſulę cecinit Pindarus: vbi ſtudia liberaliũ artiũ ⁊ in primis oratorię facultatis floruerunt. In ea fuit admirandę magnitudinis Colloſſus: a quo poſtea rhodij appellati ſunt Coloſſenſes: ad quos ap̃ls epiſtolam ſcripſit. In ea etiã vrbs opulentiſſima Lynd⁹: ex qua Cares ſtatuari⁹/ qui Coloſſum extruxit. A Rhod⁹ ſunt adiectiua: rhodius/rhodienſis ⁊ rhodiacus.

Rhodinũ: oleũ e roſis: qđ roſaceũ noſtri nũcupauerũt. Rhodinũ vnguentũ: qđ fit oleo roſaceo.

Rhododendris frutex: quẽ ⁊ rhododaphnẽ noĩant/folio ſil'is amygdalę: ſed maiori pinguioriq̃ ſemie: patẽt: licet ϱοδον και δενδϱοσ. i. roſa ⁊ arbor.

Rhodanus pe. cor. fluui⁹ gallię: a rhoda rhodioꝝ oppido: vt ait Pli. lib. iiij. Hiero. in cõmento epiſtolę ad Galathas. Rhodani rhodioꝝ coloni locauer̃t. Vñ amnis rhodanus nomen accępit: adeo magni curſus eſt: vt vix aduerſa poſſit nauigari aq̃. Ferũt hũc amnem ex alpibus oriri/quę Italiam a Gallia diuidũt: nõ lõge a fontibus Rheni et Danubij. Fert̃ ꝑ lemãnũ lacũ: et verſus occidentẽ per Galliã fluens/ Ararim ſuſcipit. Inde ad meridiem cõuerſus: ⁊ Iſarã druentiãq̃ ſuſcipiens: apud Heracleã vno oſtio: ⁊ paulo vlteri⁹ duobus alijs in mare thyrrenũ irrũpit. De hoc Amb. lib. Hexa. Rhodan⁹ rapido cõcitus curſu thyrreni ęquoris freta ſcindit: in q̃ nõ mediocre fert̃ nauigantiũ periculũ: dũ inter ſe maris fluct⁹ ⁊ amnis fluenta decernũt.

Rhodope: mõs thracię: a Rhodope thracũ regina vbi ſepulta eſt: cui⁹ prima cor. Ouid. Qua patet vmbroſũ rhodope glacialis ad hemũ. At Rhodope ꝓ noĩe ꝓprio meretricis thracię: quã Pli. lib. xxxvj. ſcribit feciſſe quęſtu ſuo pyramidẽ laudatiſſimã ⁊ ꝯſeruã fuiſſe Eſopi fabulaꝝ phi: pma ꝑ. Hãc etiã rhodopin declinatiõis tertię vocãt: vt ntũs ſit rhodopis idis. A rhodope fit adiectiuũ rhodopeius a. um.

Rhodogune: fuit filia Darij: q̃ poſt mortez viri nutricẽ q̃ illi ſcđas nuptias ſuadebat/occidit.

Rhoet⁹ cũ oe dipb. vide in dictiõe Rhetus.

Rhoicę mulieres: quaꝝ vuluę rheumatiſmo: id eſt fluctionibus laborant.

Rhoiton a gręcis dicit̃ vinũ qđ e granis malorũ punicorũ exprimitur.

Rhombus: grę ca vox eſt: ſignificatq̃ figuram quadratam ſolidam: cui⁹ latera om̃ia ſunt ęqualia: anguli ꝟo obliqui tetrapleuros: id eſt quattuor lateꝝ. Hic ſi in terram iactet̃: voluit̃ ad ſimilitudinem fere cylindri. Vtebant̃ eo maleficę mulieres ad deducendã lunaz tortis filis cõfecto. Ouid. Quid torto concita rhombo licia. Mar. Que nũc theſſalico lunam deducere rhombo. Proper. Deficiũt magico torti ſub carmine rhombi. Eſt ⁊ Rhombus piſcis gen⁹. Iuue. Incidit adriaci ſpaciũ admirabile rhombi Añ domũ veneris. Itẽ rhomb⁹ eſt torques ſiue machinula illa q̃

vertēdo mulieres traſhā ad laniciū nent.

Rhomphea:gen⁹ gladij. Uale. Fla. li. vj. Aequaq̃ nec
ferro breuior nec rhomphea ligno.

Rhoxia:regio ſeptentrionalis:quā Poloni et ſarmatę
ſuā eſſe dicunt.

Rhoxolani:populi ſcythici vltra Danubiū: quos qui/
dā rhutenos eſſe putāt.

Rhuteni:populi Gallię aquitanicę: vt inquit Pli. con/
termini Narbonenſi ꝓuincię:de quib⁹ Lu. lib. j. Sol
uunt flaui lōga ſtatione rhuteni.

Rhynton Tarentinus nugator viliſſimus in agendis:
pręcipue fabulis.

Rhytion: vaſis gen⁹ lunari ſpecie. Mar. In rhytio po
teris phębę lauare pedes.

Rhyparograph⁹ ſordidaꝝ reꝝ pictor. Sic eñ cognoia
tus fuit Pyreic⁹ pictor excellēs q̄dē: ſed q̄ tonſtrinas
ac ſutrinas aſellos opſonia/ aliaq̃ hmōi humilia ſe/
cut⁹ eſt. Nā ρυπαρων greci ſordidū dicunt.

Rhithmus latine numerus. Quintil. li. ix. d inſti. Sūt
numeri rhythmi: qui neq̃ finem habent certū/ nec vl/
lā in cōtextu varietatem: ſed qua cęperunt ſublatiōe
ad poſitionem vſq̃ decurrunt.

R Ante I

Rica: q̄dratū veſtimētū fimbriatū ⁊ purpureū q̄ ꝓ pal/
liolo vtebant flaminicę. Eſt ⁊ veli genus q̄ mulieres
capita tegūt. Dictū a ritu (vt Uar. auctor ē) q romã/
no ritu ſacrificia fęminę cū faciūt capita tegūt. Hui⁹
dimi. eſt ricula: qd ꝓ ſudario ponit.

Ricinus: gen⁹ veſtis: qd ⁊ riciniū dicit/ a reijciēdo. Fe/
ſtus. Riciniū: eſt omne veſtimētū quadratū. Eſt ⁊ rici
nus: gen⁹ cucumeris et vmis/ canes acri⁹ atq̃ boues
infeſtās. Uar. Quidā nucib⁹ gręcis i aqua tritis per/
ungunt catuloꝝ aures: q ricini ſoleāt ſi hoc vnguine
nō ſis vſus/ eas exulcerare. Ab hui⁹ aīalis ſilitudine
ricinus dicit herba inſtar arboris: quā Diaſcorides
arboroſū fruticē vocat/ ſimilē ficui/ ſed minorē: folia
habētē ſimilia platano/ ſed maiora/ lenia et nigriora:
ex q̄ exprimit oleū cyciniū

Rictus us. et rictū: nō ſolū hiatū ſignificat vnde verba
exeunt/ ſed ꝑs illa circa ipſum hiatū: quę in homine ri
dente: vel alio modo os torquente lineis quibuſdam
eminat: vt maxime ſunt labia. Lactā. ſic. Oris quo/
q̃ ſpecies ⁊ rictus ex trāſuerſo patefactus q̃ vtilis ⁊
q̃ decēs ſit/ enarrari nō poteſt. Putat ⁊ rictus eſſe fi
gura in ore ad tempus aliquo mō cōtracta/ vel ꝓdu/
cta/ vel inuerſa/ vel extēſa: quę paulopoſt reditura ſit
in naturalem formā. Et eſt cōmunis tā beluis q̃ ho/
minibus. Hor. Ergo nō ſatis eſt riſu diducere rictū.
Lucre. libro q̄nto. Molloſū Mollis dicta pręmunt
duros nudātia dētes. Aliquādo capit ꝓ roſtro. Uñ
nonnulli a gręcis deductum volunt: apud quos ρυγ/
χοσ roſtrū dicit.

Rideo es. riſi riſum: ſine caſu conſtruit ſm conſuetudi/
nem. Gel. lib. j. Rex quaſi anus ętate deſiperet riſit.
Aliquādo ſignificat lętū eſſe. Uirg. Mixtaq̃ riden
di colocaſia fundet acāthō. Cū aūt actm habet ſigni
ficat derideo. Lactā. lib. j. Si quis autē accepta ſapi
entia depoſuerit errorem: ꝑfecto ridebit ineptias ho
miuū pene dementiū. Hui⁹ cōpoſita ſunt Arrideo:
qd eſt in alicui⁹ gratiā placide rideo/ applaudo: et lęti/
ciā animi ridendo oſtendo. Ouid. Arriſit paries ad/
ueniente dea. Teren. Arridēs omnibus. Corrideo: ſi/
mul rideo. Hiero. in Gen̄. Quicūq̃ audierit corride
bit mihi. Derideo: deludo/ ꝯtēno: ⁊ cū irriſiōe ac cō/
tēptu rideo. Plau. i Aul. Neq̃ edepol ego te deriſū
venio: neq̃ derideo/ neq̃ dignum arbitror. Irrideo/
idē qd derideo. Teren. in Ecy. ꝓlo. Ne eū circūuen/
tū inique iniq̄ irrideāt. Subrideo/ ſubrideo: paꝝ ſeu la
tēter rideo. Omniaq̃ habēt pe. ꝓ.

Ridiculū ſignificat ſermonē riſū excitātē. Ci. li. de ora.
Sępe etiā ſententioſe ridicula dicunt. Plau. in Sti.
Me meū obtentu ꝝ ridicul meis. Hinc Gel. Forma
uit cōpoſitū Deridiculū. Ut vel ipā re q ita dicebat
opprobraret aduerſarijs ⁊ ꝑ facetias oſtētaret/ faceret
eos deridiculū: q ꝓinde celio formā crimini darent.

Ridiculus dicit qui alijs riſui eſt/ et de quo alij rident.
Iuue. Nil habet infęlix pauptas duri⁹ in ſe/ q̃ q ridi
culos hoies facit. Interdū ſignificat eū q̄ alios ride/
re facit. Plau. in ſti. Uides ridiculos nihili fieri. Ci.
C. Sicini⁹ homo impur⁹/ ſed admodū ridicul⁹. Sic
dicim⁹ iocos ridiculos. Plau. in ſti. Iocos ridiculos
vendo age licemini.

Ridiculare: idē qd ridiculū. Plau. i Aſi. Mitte ridicu/
laria. i. deceptiones q̄ deriſionē h̄bēt/ ſeu q̄ riſu dignę

Ridicę: pedamenta vineaꝝ q̄ e q̄rcu ⁊ iunipero (ſunt.
ſolēt fieri optia: ſic Uar. li. j. de reru. docet. Col. li. v.
Hic an⁹ nōdū vehementē palū aut ridicā deſiderat.

Rigo as. madefacio/ adaquo. Hiero. in Paulo. Talis
eo loquēte/ lōgęu⁹ viator vbertim faciē lachrymis ri/
gabat/ q̄s magnitudo lęticię idices cordis effuderat.
Hui⁹ cōpoſitū eſt Irrigo as. de quo alibi.

Rigu⁹ a. um. quod rigat/ ſeu quod rigari facile poteſt.
Col. lib. ij. de prato loquens. Eius inquit aduertim⁹
duo genera: quoꝝ alteꝝ eſt ſiccaneū/ alterū rigunm.
Siccaneū/ qd rigari nūq̃ aut nō facile poteſt intelli/
go: riguū quod facile.

Rigor modo ſumit ꝓ frigore/ modo ꝓ duricie. Uirg.
Et ferri rigor.

Rigidus a. um. idē qd frigid⁹. Uirg. Tellurem borea
rigidā ſpirante moueri. Aliq̄ñ ponit ꝓ duro: vñ rigi/
dus homo dicit aſper: et rigiditas aſꝑitas. Aliq̄ñ ꝓ
erecto: qd nō niſi ex duricie accidit. Idē. Tū rigidas
motare cacumina quercus.

Rigeo ges gui. frigeo: a q̄ rigeſco/ frigeſco. Per trāſla
tionē rigeſcere capit ꝓ indurari/ vl erectū ſeu contra
ctū eſſe: quoniā que frigent/ horrent ⁊ dureſcunt. Ci/
ce. libro primo Tuſcu. Ceteras ꝑtes incultas/ q aut
frigore rigeant/ aut vrant calore. Uirg. libro ſecun/
do Geor. Aeraq̃ diſſiliunt vulgo veſteſq̃ rigeſcunt.
Ser. Durant/ vt frāgi potius q̃ ſcindi poſſe videan
tur. Hui⁹ compoſita ſunt Dirigeo: a quo Dirigeſco.
Obrigeo/ obrigeſco: qd eſt tot⁹ frigore ꝯtrahor: ⁊ q̄/
ſi indureſco ⁊ rigid⁹ fio. Col. lib. v. Cōpeſcit harūdo
cū obriguit hiberno frigore. Sene. Ita membra fri/
gore obriguerūt vt ſeminecē putarem⁹. Hiero. li. ij.
Reg. Ipſe ſtetit ⁊ ꝑcuſſit philiſtęos: donec deficeret
manus ei⁹/ ⁊ obrigeſceret cū gladio.

Rima: fiſſura: et ꝓprie rimę dicuntur exiguę diſtantię ta
bularum in iuncturis. Unde tractum eſt vt omnes fiſ/
ſurę rimę dicant: et rimas agere findi. Hui⁹ diminu/
tiuū ē rimula. Hiero. ꝑ trāſlationē dixit. Si tenui cu/
iuſvis dilectionis rimula ꝯtinu⁹ inſidiator diabolus
intuitū valet infigere.

Rimoſus a. um. qd eſt rimis plenū. Col. lib. j. Quicq̄d
inferiore mox appoſueris/ fiſſū erit rimoſumq̃.

Rimor aris. ⁊ rimo as. ſm Priſ. diligēter q̄ro/ ſcrutor/
⁊ q̄ſi rimulas q̄ſq̃ ꝑquiro. Tractū a ſuib⁹ qui glādes
rimant de rimis terraꝝ. i. fiſſuris. Uirg. lib. j. Geor.
Dulcib⁹ in ſtagnis rimant prata cayſtri. i. paſcunt in
pratis: ⁊ cibū ꝑ oēs rimas terrę ꝑquirūt. Interdū ri/
mari ē ſcindere/ ⁊ q̄ſi in rimas agere. Idē. Ergo ęgre
raſtris terrā rimant. Interdū expleri: vt apud eundē.
Rimatq̃ oculis: habitatq̃ ſub alto pectore.

Ringo gis. xi. rictū: qd et ringor dicit: ſignificat os tor/
queo: qd canes faciunt dū latraturi ſunt: vel cū ex ira
in rugas deducunt os. Hinc ringi ꝓ iraſci/ indignari/
adlatrare/ pulſare/ cōuiciari/ murmurare ponit. Te/
rē. i Phor. Cū ille ⁊ cura et ſumptu abſumit: dū tibi
ſit qd placeat: ille ringit/ tu rides. Sidoni⁹. Multū

ringiť ocioſa ꝟtus. Diciť autē ringi anariū tortura. Nā ριν naris diciť: ut ſit ringi q̄ſi narē agi.i.torqueri. Hinc rictꝰus. ⁊ rictū: de quo ſupra.

Ripa: extremitas terrę: dicta ꝙ aquaꝝ agitatione rumpať. Et ꝓprie eſt aquaꝝ currentiū: littus ea ps quam alluit mare. Poteſt etiā lacuū ⁊ ſtagnoꝝ eſſe/ quę maris imaginem habent.

Riparia: auis quę in ripis habitat. Plinius lib. xxx. Multo tū efficaciſſime ripariarū pulli: ita vocāt in ripaꝝ cauis nidificātes.

Ripę ſiue ripei ſine h. montes Archadię: quā addimus quotiēs ripheos mōtes ſcythię ſignificamꝰ. Virgil. Quiq̄ ripas letulūq̄ tenēt atq̄ arua celenę.

Rhipei: mōtes ſcythici: a ριπησ: vt quidā putāt: id eſt a ventoꝝ ꝑpetuo iactu. Virgil. li. iij. Georg. Mōs ef frena viꝝ ripheo tundiť euro. Nā ριπιξω grece flo ſignificat. Vñ et rhipei cū h in ꝑma ſcribūt ripheos ꝑ[l]os Riphaat filiꝰ Gomer inſtituit: q̄s a ſe ripheos noiauit: vt ſcribit Joſephus lib. j.

Riſcus (vt iquit Do.) ciſta eſt ex pelle ꝯtexta. Ser. ꝟo ait eſſe feneſtrā ꝑuā i pariete. Ter. i Heau. Abi ſiſtellā domo affer cū monumētis: vbi ſita eſt: in riſco.

Ritus tus. mos et approbata cōſuetudo: quā oēs ratā habēt: diciť etiā Rites is. Sta. lib. xj. The. Hei mihi primitijs araꝝ et rite nefaſto.

Rite aduerbiū a rito ꝟbo ꝫm Priſci. ⁊ ſignificat recte: q: nihil tradiť ritibꝰ qđ nō rectū eſſe credať. Vel vt inquit Var. q: qđ ſit rite/ id ratū ⁊ rectū eſt.

Rito as. a ruo is. deduciť. Cuiꝰ compoſita ſunt Irrito ꝓuoco: ⁊ prorito.

Riuꝰ: a ρεω fluo: locꝰ depreſſus ꝑ lōgitudinē aquę currentis. Hinc deriuo as. ⁊ corriuo as. qđ ꝓprie de brutis diciť: cū potādi grā ad eundē riuū cōueniūt. Huius dimi. eſt riuulus: paruꝰ riuus.

Riuales ⁊ corriuales dicunť emuli de mulieribꝰ: quaſi in vnū amorē deriuātes. Teren. in Heau. Militem ego riualē recipiendū cēſeo. Trāſlatio vel a beſtijs q̄ ſitientes cū ex eodē riuulo hauſtū petūt/ ꝑlīū contra ſeinuicem concitāt: vel a re ruſtica. Nā riuales dicunť hi quoꝝ agros riuꝰ aliq̄s diſterminat: qui incertitudine ⁊ mutatiōe crebra curſus: lites ſepe inť eos ſuſcitat. Et Vlp. Riuales: qui ꝑ eundē riuū aquā ducunt: inter quos ſepe cōtentio eſt de aquę vſu. Itē riuales dicunť qui in riuis habitāt. Col. lib. ix. Dať camarus et riualis alecula: vel ſi qua ſunt incremēti ꝑui fluuioꝝ animalia.

Riualitas dicta eſt emulatio illa inter amaſios.

Riuinus: idē qđ riualis. Plautꝰ in Aſi. Cedit noctē filius riuinꝰ amens ob raptā mulierē.

Rixa: nomen fictitiū: a ringendo/ qđ eſt canū quādo irritanť. Hinc rixoſus a. um. cōtentioſus. Feſtꝰ. Ricꝰ rixe/ rixoſe a ringiť dici videnť: q: in diuerſum rumpanť/ cōtrariaq̄ ſint recto.

Rixor aris. iurgo/ cōtendo.

R Ante O

Robur ſiue robor: per o/ ſpecies quercus eſt duriſſime. Etiam per tranſlationem ſumiť pro animi fortitudine quā quis durat aduerſus pericula. Capiť ⁊ ꝓ corporis firmitate q̄ aduerſus omes difficultates firmiter obnitiť. Demū omniū reꝝ firmitatē duriciāq̄ robur dicimus. Col. lib. ij. Quod ꝓtinus exilenatuꝫ ſit nunq̄ robur acciped manifeſtū eſt. Unde Ser. dicit. Omne qđ forte eſt/ robur vocamus. Virgil. lib. vij. Aeternaq̄ ferri robora.

Roboreꝰ a. um. qđ ē ex maťia roboris. Col. li. xij. Materies ſi roborea ē/ vno fabro dolari ad vnguē debet

Robuſteꝰ a. um. apud Catonē deriuatū a robore.

Robus apud veteres dicebať rubeꝰ: ⁊ bouē robū iccerto ruſtici vocabāt. Vñ ⁊ materia q̄ plurimas huiꝰ coloris venas habet dicta eſt robur: ⁊ hoīes valētes ac boni coloris robuſti. Robꝰ etiā genꝰ tritici maxime laudabile: vt inq̄t Col. cū pōdere ⁊ nitore ꝓſtet.

Robuſtꝰ a. um. qđ ē multi roboris. Col. li. ij. Neq̄ dubiū eſt ex robuſto ſemine poſſe fieri nō robuſtū.

Roboro as. pe. cor. fortifico. Hiero. lib. ij. Re. Roboramini ⁊ eſtote viri fortes. Hinc componiť corroboro: qđ eſt totū ſimul fortifico. Ci. Caſſio. Manebat eī̄ illud malū vrbanū: et ita corroborabať q̄tidie: vt ego quidē ⁊ vrbi ⁊ ocio diffiderē vrbano.

Robigo pe. ꝓd. dea quā Romani putabāt rubiginem auertere. Ouid. Flamen in antiquū lucū robiginis ibat. Erat ⁊ Robigꝰ deꝰ: robigalia ſacra. vij. kal. maij fiebant: qm̄ tunc fere ſegetes robigo occupat: vt ait Pli. Eſt et robigo morbꝰ ſegetū/ q̄ culmis frumētoꝝ innaſciť ex nimio humore: vt ait Var. Virg. li. j. Geor. Et mala culmos eſſet robigo. Ser. ꝟo dicit. Rubigo genꝰ vitij quo culmi pereūt: ſed abuſiue rubigo diciť. Nā ꝓprie robigo diciť. Var. dicit vitiū eſſe obſcenę libidinis qđ vlcus vocať.

Rodo is. roſi ſum. ꝓprie muriū eſt et ſimiliū: qui dentibus fere ſemꝑ aliquid demoliunť. Per trāſlationem quādoq̄ ꝓ detraho ſumiť. Hierony. in prefat. libri Paral. Nec pace veteꝝ loquor: et obtrectatoribus meis tū̄ reſpondeo: qui canino dente me rodunt/ in publico detrahentes/ legentes in angulis. Huiꝰ cōpoſita Arrodo. Cice. ꝓ ſex. Vt illa ex vepreculis extracta nitedula rempu. conareť arrodere. Corrodo erodo ⁊ ꝑrodo: qđ eſt anterodo. Col. lib. iiij. Nā ſi ſepius cacumina manu ꝑfracta aut a pecore ꝑroſa fuerint/ in ꝑpetuū corrumpunť.

Rogo as. poſco. Gel. Crepidariū cultellum rogauit a crepidario ſutore. Quādoq̄ rogare eſt querere. Cice. Roga ipſū quemadmodū arimini ego eū acceperim. Quādoq̄ orare/ deprecari. Virg. lib. vij. Littuſq̄ rogamus innocuuꝫ. Qñq̄ ſtatuere. Gel. libro. j. Lex deinde licinia rogata eſt. Cice. lib. ij. Phil. Ego ad eā belli ciuilis cauſaꝫ attuli. Ego leges ꝑnicioſas rogaui. Hinc legis rogatio diciť: qm̄ rogare populū magiſtratꝰ ſolebāt/ an id placeret quod ſtatuerant. Hinc etiā derogare legi et abrogare legē dicimꝰ. Et rogationis nomine contineť lex/ plebiſcitū et priuilegiū. Eſt eī̄ q̄ſi caput ⁊ fons totius iuris popularis: Nā rogare populū eſt agere cū populo. In qua re hęc erāt ꝟba ſolennia: Velitis ne. Jubeatis ne quirites/ vt hoc vel illud fiat. Unde rogatio q̄ſi quędā interrogatio. Sueto. in Ceſa. Reditū in ciuitatē rogatione Plotia cōfecit. i. lege a plotio lata. Componiť hoc verbū cum ad: vt Arrogo: cū ab: vt abrogo: cum con: vt corrogo. Cice. lib. iiij. ad Heren. Si Prometheus cū mortalibus ignē diuidere vellet: ipſe a vicinis cū teſta ambulās carbūculos corrogare/ nū ridiculus videreť? Cū de: vt derogo. Cum e: vt erogo: a quo ſuperogo. Cum in: vt irrogo: cū ꝓ: vt ꝓrogo: qđ eſt ꝓtrabo/ ꝓlōgo. Col. li. j. Quis eī̄ dubitet eā maxime ꝓbatā haberi/ ſine q̄ nemo noſtrū vł ꝓſperę vel aduerſę valitudinis vitā ꝓrogat? Cice. Appio. Illud pugna atq̄ enitere ne quid nobis temporis ꝓrogeť. Prorogare imperiū: ſignificat noua rogatione in lōgiora tēpora ꝓferre. Cū ſub: vt ſubrogo: qđ eſt ſubſtituo. Quintili. Cū defuncto patre in eius locū ſubrogatꝰ fuiſſet. Et oīa habēt pe. cor.

Rogito as. frequentatiuū: ſępe precor et ſępe ſciſcitor. Plinꝰ. Patrē agit: rogitat vt ſui miſereať. Virgil. Multa ſuꝑ ꝑamo rogitās ſuꝑ hectore multa. Hinc componiť Erogito: quod eſt valde ſtricte ve rogito. Plau. in Cap. Ex hac ſtatua verucea volo erogitare meo minore qđ factū ſit filio.

Rogatores: poſtulatores ⁊ mēdici q̄ elemoſynā poſtulāt. Plau. Vt rogator oſtiatim petā panem.

Rogatarius:tabellio qui rogat qđ quiſq; ſtipulet̃: hoc eſt/promittat.

Rogamē:rogationē ſeu precē ſignificat.

Rogus:ſtrues lignorū ad cremāda cadauera: dictus ꝙ in eo dij manes rogent.

Roma: vrbs Italie: regina vrbium/ et totius orbis caput. Nec paruū ab initio oppidū fuit a iuuentute latina Valentia appellatū. Quod cū Euāder ad ea loca veniens extēdiſſet ſeruata prius impoſiti nominis ſignificatione Romā nūcupauit. Siquidē greci ρωμην robur appellāt. Hiero. cōtra Ioui. Roma autē fortitudinis nomē eſt apud grecos: aut ſublimitatis iuxta hebreos. Alij volūt Troia capta quoſdam ex achiuis in ea loca vbi nūc Roma eſt deueniſſe per Tyberim. Deinde ſuadēte nobiliſſima captiuaꝝ: cui Rome nomē erat incenſis nauibus poſuiſſe ſedes: ⁊ ſtructo oppido romen ab ea vocaſſe. Alij Romam a Romulo dictā volūt.. Romulus ṽo a romula arbore.i.ficu: ſub qua Romul⁹ ⁊ rem⁹ pueri inuēti ſunt cū lupa prebēte infantib⁹ rumē: id eſt māmam: vel a ruminādo/ꝙ eſtate ſub ea pecudes ruminabāt. Sūt etiam q̄ Romulū et remū a robore αποἶεσ ρωμησ appellatos volūt. A Roma fit romanus a.um. qđ e Roma eſt: vel qui Romā inhabitat. Romanēſis: q̄ alibi ortus eſt/ ſed in Roma verſatur. Vñ Cato ſeu Var. in lib. de re ruſ. ſalē romanēſem appellat: nō Rome factū/ſed qui rome vendebat̃.

Romulus: nomē ꝓpriū eius qui Romā cōdidit: a q̄ Romulida et romulis tribus.

Ronch⁹ ſtertētis ſon⁹: nomē factitiū. Mar. Maiores nuſq; ronchi iuueneſq; ſeneſq;. Et pueri naſū rhinocerotis habēt. Ponit̃ q̄nq; ꝓ deriſione.

Rōchiſſo as. ſterto. Plau. Cyathiſat dū cenat: dū dormit ronchiſſat.

Roro as. humorē inſtar roris paulatim demitto. Virgil. lib. viij. Raptabatq; viri mendacis viſcera Tullus Per ſiluā: ⁊ ſparſi rorabāt ſanguine vepres. Hic componit̃ Irroro pe. ꝓ. qđ eſt intus vel ſupra rorem ſpargo ⁊ madefacio. Virg. lib. j. Georg. At cū ſole nouo terras irrorat eous.

Roreſco is. a roreo es. cōuenit eſſe. Pli. lib. xviij. Aquilonē ꝓnūciat terra ſicceſcēs: ſed roreſcēs repēte hauſtrū immiſcet humeſcēs in rore occulto.

Rorulētus a.um. qđ eſt plenū rore. Col. li. vj. Cauendū ne aut ſeptētrionalib⁹ vētis/aut rorulēte/ſed ſicce ſerant̃ vites. Idē. Rorulēte bacce nō legant̃.

Rorarij milites: qui armatura leui prelium primi committebant: ꝙ vt ante pluuias celū rorare ſolet: ſic illi ante grauem armaturā qui prodibāt/rorarij appellabant̃/qui ⁊ ferentarij.

Rorariū: vinū qđ rorarijs dabat̃.

Ros: humor qui ſereno tp̄e e celo fluit.

Roſidus a.um. qđ eſt rore ꝑfuſū: vñ nox roſida dicit̃: q̄ rore humecta eſt. Pli. lib. xviij. Quidā pridie rigant prata vbi ſunt rigua noctib⁹ roſidis ſiccari meli⁹. Similiter mala roſida que matutino rore humecta ſūt. Virg. Sepib⁹ i noſtris puā te roſida mala (Dux ego veſter erā) vidi cū matre legentē.

Roſa: flos e ſpina naſcens.

Roſeus a.um. vt roſe⁹ color: a roſaꝝ ſimilitudine: a quo et roſeus pānus/roſea veſtis. Pli. Aſini a coitu ſpuma collecta roſeo pāno ⁊ incluſa argēto venerem ſtimulat: roſee purpuree gene.

Roſace⁹ a.um. qđ ex roſa factū eſt. Vñ roſaceū oleū ex roſis. Pli. lib. xx. Succ⁹ ex ſtrigmētis illit⁹ cū roſaceo et aceto/febriū ardores refrigerat.

Roſariū copiā fruticū ſignificat vno loco roſas gignentiū. Pli. Roſaria a fauonio foſſa oportet eſſe.

Roſetum: idē quod roſariū.

Roſea: campus in agro reatino: ꝙ in eo arua rore humida ſemper ſeruntur.

Roſci⁹: ꝓpriū hiſtrionis nobiliſſimi nomē: a quo omes in aliqua re ꝑfecti roſcij dicunt̃.

Roſtrū: quo aues aliquid appꝛ̄hendūt. Nec ſolū de auibus/ſed de reliquis quoq; animalib⁹ ⁊ de ipſo homine dicit̃. Plini⁹. Et mugilis roſtrū. Plaut⁹. Ad vſq; roſtrū hominis. A ſimilitudine autē roſtri auiū dicta eſt ꝑs illa exporrecta atq; acuta e prora: a quo naues ipſe roſtrate dicunt̃. Et ſicut ſcribit Liuius. Roſtra dictū eſt templū ſeu forū ante curiā hoſtiliam: in quo erat pulpitū ornatū ex roſtris nauiū antiatū. Ex quo loco concionari ſolebāt. Vnde ſepe legim⁹ ꝓ roſtris: id eſt in roſtris. In eo eñ loco roſtra ab hoſtib⁹ capta fixa erāt. Roſtellū: paruū roſtrū. Pli. Muris roſtellum. Colu. libro. ix. Animaduertat an pulli roſtellis oua percuderint.

Rotundū dicit̃ collectū et ꝑ omnē circūitū lene ſine offenſione aſperi anguli: dictū quaſi retundū a retūdēdo: ꝙ ois vndiq; retunſa et veluti detornata ſit aſperitas. Habet eñ quod rotundū eſt vnicā ſupficiē: in qua nec principiū notari pōt/nec finis. Rotundū etiam a radendo dici pōt/ꝙ circūraſum atq; expolitum ſit. Transfert̃ quādoq; ad animū: ⁊ ꝓ collecto cōcinno ac ꝑfecto accipit: vñ ore rotūdo loqui dicunt̃ qui multa paucis exprimūt. Capacioris eñ forme videntur horū ṽba q̄ eoꝝ qui multis pauca dicūt. Hora. Graijs ingeniū graijs dedit ore rotūdo Muſa loq̄. Gel. Criſpū ſane agmē orōnis rotundūq;/ac modulo ipſo numeroꝝ venuſtū. Ci. Theodectes aūt prefator nec ſatis (vt ita dicā) rotūd⁹ prim⁹ inſtituit dilatare ṽbis. Idē. Accedūt ṽba apte et rotūde diſpoſita id eſt collecta elegāter cōcinneq;.

Rota: a rotūditate ſeu a ruēdo: ruit eñ facile in ſuos orbes. Rote etiā a latinis dicunt̃ capre: vt inq̄t Var. li. ij. de re ruſ. Hui⁹ dimi. eſt rotula.

Rotella diminutiuū a rotula. Aug⁹. Breuis etiā rotella orbiculus appellat̃.

Roto as. verto. Hiero. lib. j. Re. Porro inimicoꝝ tuorū aia rotabit̃ q̄ſi i impetu ⁊ circulo funde. Col. lib. ix. de pauonib⁹ loquēs. Signa ſunt extimulate libidinis/cū ſemetipm̄ veluti mirantē caude gēmātib⁹ pinnis ꝓtegit. Idq; cū facit rotari dicit̃.

R Ante V

Rubus: ſentis gen⁹ mora agreſtis. Sic eñ a ruſticis in Italia appellat̃. Hor. li. j. car. Seu virides rubi. Seren⁹. Mādit̃ apta rub⁹ gingiuis ⁊ bona labris. Rubetū: locus ruboꝝ in quo rubi ſunt.

Rubeta. rane gen⁹ venenoſū in ſicco ſemꝑ rubēs: ⁊ a rubis nomē trahit: in q̄b⁹ plerūq; victitat. Iuue. Porrectura viro miſcet ſitiente rubetā.

Rubi orū. tm̄ pluraliter: oppidū campanie a ruboꝝ frequētia/ſeu a colore ruboris. Hor. in ſer. Inde rubos feſſi ꝑuenimus: vtpote longū Carpētes. Inde afferebant̃ rubea vimina ꝓ fiſcellis. Virg. Nūc facilis rubea texat̃ fiſcina virga.

Rubia: herba tingēdis lanis ac corijs idonea/vulgo no(ta.

Rubeus ⁊ rufus: generalia noia ſūt ad oīa que quomodolibet rubent. Et eñ ſanguine⁹/croceus/aureus/oſtrin⁹/fulu⁹/flau⁹/rubid⁹/phenice⁹/ rutilus/luteus/ſpadycus: rubei ſeu rufi coloris ſūt: vt acuētes eū quaſi incendētes/aut cū colore viridi miſcentes/ aut nigro infuſcantes. Gel. lib. j. Sed cū aliter rubeat ignis/aliter ſanguis/aliter oſtrū/aliter crocū: has ſingulas rufi varietates latina ōro ſingul' ꝓprijſq; vocabulis nō demōſtrat: oīaq; iſta ſignificat vna ruboris appellatiōe: cū tñ ex ipſis reb⁹ vocabula mutuent̃ ⁊ igneū aliq̄d dicit ⁊ flāmeū ⁊ ſanguineū ⁊ croceum ⁊ oſtrinū ⁊ aureū. Aliq̄n rubeus ponit̃ ꝓ ſpineus a rubo: qui et viti[illegible]ū vſu cōmendat̃ a Plinio: vel a rubis

oppido cāpanię: vt putat Ser. illo verſu. Nūc facilis
rubea texat̄ fiſcina virga. Sunt tñ qui negent rubeū
dici debere/ſed rubentem.

Ruber a. um. idē qḋ rubeꝰ. Hora. lib. j. Ser. Obſcęno
q̄ʒ ruber porrectꝰ ab inguine palus.

Rubor: ipſe color rubeꝰ: qui ꝛ rubedo dicit̄.

Rubeo es. aui. rubeus ſū. Virgiliꝰ. Sāguineiſq̄ʒ incul
ta rubent auiaria baccis. Hiero. Inter cādentia lilia
ꝛ rubentes roſas.

Rubeſco: rubeꝰ fio. Virg. Iāq̄ʒ rubeſcebat ſtell' auro/
ra fugatis. Hinc cōponit̄ Erubeſco: eiuſdē ſignifica/
tionis. Ouid. Tū pater vt terras mundūq̄ʒ rubeſce/
re vidit. Trāſfert̄ ſępenumero ad verecundiā. Virg.
Noſtra neq̄ʒ erubuit ſiluas habitare thalia.

Rubefacio: notę ſignificatiōis: a quo rubefio.

Rubicūdꝰ: rubore plenꝰ/ſiue abūde rubens: In q̄ alter
nitatis cauſa: vt inquit Priſ. c. loco b ponit̄: ne ſit ab/
ſonū ſi rubicūdus dicat̄.

Rubidus da. dū. qḋ eſt colore rufo atriore multo mix/
tū. Aliqñ tamē rubidus ſcaber atq̄ʒ aſper dicit̄. Un/
de a ſcabricie panis ſecundo coctꝰ rubidꝰ vocat̄: qui a
nautaꝝ vſu nauticꝰ appellat̄. Plautꝰ. Exiguā bucellā
rubidi panis. Itē ſcortee: ampulle rugoſę rubidę di/
cunt̄. Quidā etiā ruuidꝰ ſcribūt.

Rubellę vites appellatę ſunt: ꝛ rubellę vineę: ꝙ vitium
ipaꝝ materia rubra ſit. Pli. lib. xiiij. Proxima digni/
tas nomentanis rubēte materia. Quapropter quidā
rubellas appellauere vineas.

Rubellū: vinū ſubrubeū. Mar. Et veietani bibitur fex
craſſa rubelli.

Rubrum mare dicit̄: q̄r aquas rubere credebant. Qui/
dam a ſolis repercuſſu exiſtimarūt talem reddi colo/
rem. Alij ab arena terraq̄ʒ: quod latini rubꝝ mare nū
cupāt: gręci erythreū vocant. Erythros em̄ rubrū la/
tine dicit̄. Curtius ab Erythro rege inditum eſſe no/
men exiſtimat.

Rubrica penul. p. terra rubei coloris et minio ꝓxima.
Col. libro. iij Omnes arbuſculas priuſq̄ʒ transferas
rubrica notare cōuenit: vt cū ſerent̄/eaſdē cęli partes
aſpiciāt: quas etiā in ſeminarijs conſpexerāt. Hac le
gū tituli et capita notabant̄. Perſius. Pręſertim ſi
quid maſuri rubrica notauit. Hic Rubricatus ta. tū.
quod eſt rubrica intinctū. Hieronymꝰ i Exo. Pelles
arietū rubricatas.

Rubriceta: vulgo roſetū dicit̄. Plau. i Tru. Mala buc
cas rubriceta omne corpus intinxit tibi.

Rubigo: quę in metallis ſitu quodā cōtrahit̄ arida ꝛ ru
bra/metallū paulatim abſumens/qualē in ferro vide
mus. Dicta a colore: nam veteres robū rubeū dice/
bāt. Erugo ṽo ꝓprie fit in ęre/ſicut ferrugo in ferro: ꝛ
cōtrahit̄ ex humore: nō rufa ꝛ ſicca/qualē diximꝰ rubi
ginē eſſe/ſed viridis atq̄ʒ humida. Inde fit rubigino/
ſus a. um. Vide ſupra in dictione Robigo.

Rubicon pe. cor. fluuiꝰ q̄ diſterminat Italiā a Gallia ci
teriore: quem Pliniꝰ i octaua regiōe Italię collocat.
Sue. in Cęſa. Cōſecutuſq̄ʒ cohortes ad rubiconē flu/
mē: qui ꝓuincię eiꝰ finis erat/paulū cōſtitit.

Ructꝰ: eſt ꝓprie digeſtio cibi/et cōcoctaꝝ eſcaꝝ in ven/
tū efflatio. Plau. in Pſeu. Partim ructare mos ſu/
auis mihi ructus eſt.

Ructuo as. vide in dictione Eructo.

Ructo as. a q̄ ructito frequen. vide in dictione Eructo.

Rudię diaꝝ: vrbs ſalentinoꝝ. Syrius. Miſerūt Cala/
bri rudię genuere vetuſtę.

Rudis fęmi generis: virga qua gladiatores ſexagenari
os ab eo munere prętor eximebat: quos cū probi fu/
iſſent q̄ multa reportaſſent lemuſcata: Tiberiꝰ ad ma
iorem ludoꝝ ſuoꝝ magnificentiā reuocatos: cētenis
nūmū milibꝰ donauit. Cice. in. ij. Phil. Tā bonꝰ gla/
diator rudem tā cito accepiſti. Rudibus autē ſolitos
pugnare gladiatores/teſtis eſt Lāpridiꝰ qui ait: Cō/
modū i arena rudibꝰ inter cubiculares gladiatorios
depugnaſſe. Qm̄ ṽo hi gladiatores dū libertate do/
nabant̄: ne gladiaturā ampliꝰ exercerēt/virga donari
ſolebāt. Factū eſt vt ꝓ libertate et ꝓ fine rudis aliqñ
ponat̄. Iuue. Ergo ſibi dabit ipſe rudē. Aliqñ poni/
tur ꝓ rutabulo ſiue impolita virga. Pliniꝰ lib. xxxiiij.
Urit̄ i platinis ꝑ laminas minutas cū ſulphure ver/
ſatū rudibꝰ ferreis aut ferrulaceis. Rudis ṽo adiecti
uū idē eſt qḋ recēs/impolitꝰ/imperfectꝰ/durꝰ. Trāſ/
fert̄ inde ad animū: rudeſq̄ʒ illi dicunt̄ qui adhuc ani/
mū nō expoliuere diſciplinis et doctrina/rerūq̄ʒ vſu.
Ter. in Phor. Adeon te eſſe ingenio rudi ꝛ inexora/
bili. Pli. lib. j. Sedere cępit ſentētia hęc: pariterq̄ʒ ꝛ
eruditū vulgus ꝛ rude in eā curſu vadit.

Rudicula dimi. qua virga impolita ad multa vtit̄. Ca/
to. Igni bñ coq̄to: rudicula agitato crebro vſq̄ʒ adeo
dū fiat tā craſſum q̄ʒ mel. Pli li. xx. Nō eſt opꝰ in hoc
vſu lanas rudicul' eſſe curatas. Itē rudicula (vt Col.
inquit) eſt organū erectę tribulę ſimile.

Rudiarij dicti ſunt: qui impetrarūt miſſionē artis gla/
diatorię donati rude. Sueto. in Tiberio. Rudiarijs
quoq̄ʒ quibuſdā reuocatis auctoramēto centū miliū
dedit. Item rudiarij dicūtur qui faba ruuida ꝛ noua
poliūt. Item qui ruderariū cribrū facit ꝛ rudiora lin
teamina/rudiarius dicit̄.

Ruditas: imperitia ꝛ obtuſitas ingenij.

Rudio dis. rudiui et rudij/ruditū: rudē doceo. Vñ Eru
dio: qḋ eſt ꝑfecte q̄ rudes ſcire oportet doceo.

Rudimentū: principiū ſiue prima diſciplina quę rudi/
bus committitur.

Rudo dis. di. ꝓprie ad aſinos ꝑtinet. Nā rudere aſini
dicunt̄ cū vocē emittūt. Perſiꝰ. Findor vt arcadię pe
cuaria rudere credas. Abuſiue ꝛ de leonibꝰ ꝛ de bo
bus dicit̄. Vir. Sera ſub nocte rudētū. Et alibi. In/
cluſūq̄ʒ cauo ſaxo atq̄ʒ inſueta rudentē. Ubi ſciendū
apud Virg. ru ſyllaba breuis eſt: cū apud Perſiū ꝓ
ducat̄. Findor vt arcadię pecuaria rudere dicas.

Rudēs a rudo dis. ꝑticipiū eſt. Qñq̄ʒ nomē ſubſtātiuū
tā maſ. q̄ʒ fęmi generis eſt: et ſignificat funem nauti/
cū: qm̄ cuʒ funes vento agitant̄/rudere vident̄. Tāet
ſi primę ſyllabę quātitas nō ſeruet̄. Virg. Inſequit̄
clamorq̄ʒ virꝝ ſtridorq̄ʒ rudentū. Catul. Cādidaq̄ʒ in
torti ſuſtollūt vela rudentes.

Rudus eris. duplex eſt: nouū ſcʒ et vetus. Nouū rudꝰ
eſt materia pauimenti: hoc eſt ſaxa de nouo contuſa:
ſeu teſtę confractę cū calce ad pauimentū faciendum.
Vict. li. vij. Deīde ruderi nouo tertia ꝑs teſtę tuſę ad
miſceat̄: calciſq̄ʒ duę ꝑtes ad q̄nq̄ʒ mortarij mixti oi/
bus pręſtent reſponſum. Vetus rudꝰ eſt materia ve/
terū pauimentoꝝ ꝛ diruptorū ędificioꝝ: quę lapidibꝰ
et teſtis cōfractis calceq̄ʒ arena cōmixta cōſtat. Pli.
Complanatę veteri rudere erāt vię. Item rudꝰ dicit̄
ſtercus quod radit̄. Et rudꝰ ſiue randꝰ et ruduſculus
a veteribus dicebat̄ ęs: res rudis aſpera et impolita.
Unde Feſtus. Randuſculana porta Romę dicta ꝙ
rudis et impolita ſit.

Ruderari ē rudꝰ inducere. Victr. Ne minori ſaxo q̄ʒ qḋ
poſſit manꝰ iplere cruſtuminationibꝰ īduct rudereť.
Vñ ruderatꝰ ager dicit̄ qui veterū ędificioꝝ materia
ſcatet. Pli. li. xxj. Roſā ſiccis locis q̄ʒ humidis odo/
ratiorē cōſtat naſci ſerendā: nec pinguibꝰ nec argillo/
ſis locis: cōtentāq̄ʒ raris ꝓprieq̄ʒ ruderatū agrū ama
re. Eruderare ṽo eſt rudus eijcere.

Rudetū: plenū rudere: ſiue terra q̄ priꝰ rudis fuerat et
inculta/tū autē arata. Cato. Lento in rudeto ꝛ rubri/
coſo: qui herboſus non ſiet ſerito.

Ruderariū: cribrū vilius ꝛ furfurariū. Apul. dixit. Ecō
trario liberale pani ganeatiori conficiūdo per q̄ʒ ac/
commodū pollinariū dicunt. Plautus. Ceteris hoc

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pollinem: hoc eſt/ florẽ farinę trãſmittit. Eo ſiligiuariũ vtũt ⁊ pollintores. Qui ruderariũ cribꝛ facit ⁊ rudi ora linteamina/rudiariꝰ vocat.

Rufus color: nõ plene ruber. Mar. Roma magis fu/ ſcis veſtit/gallia rufis. Eſt ⁊ Rufus nomẽ viri ꝓpriũ: a quo ꝑ diminutionẽ fit Rufinus.

Rufo as. rufũ facio. Pli. Eadẽ rufat capillũ.

Rufeo es. a quo Rufeſco: rufus fio. Plin. Grues ſene/ ctute nigreſcũt: Merula ex nigra rufeſcit.

Rufuli appellati ſũt tribuni militũ: nõ a ꝯſl'o/ſed a ꝯſule facti: ꝙ d coꝛ iure Rutiliꝰ rufus legẽ tulerit. Hi poſt ea mutatione viiꝰ litterę rutuli ſunt appellati.

Ruga non ſolũ in corpibꝰ dici ſolet ꝗ fit ꝑ ſenectute/ſed etiã i veſtibꝰ: vulgo falda. Pli. lib. xxxv. Preterq̃ in veſte rugas ⁊ ſinꝰ inuenit. Ruga exterior eſt/ſinꝰ inte rior. Cice. in Cato. Nõ cani nõ rugę repente auctori tatẽ arripere poſſunt.

Rugo as. rugas ꝯtraho. Plau. in Caſ. Vide Palliolũ vt rugat. Huic ꝯtrariũ eſt erugo pe. cor. Pli. lib. xxj. Furfures in facie emendãt ⁊ erugãt corpora.

Rugo is. xi. ctũ. ructũ emitto. Cuiꝰ cõpoſitũ eſt Erugo: a quibus Ructo/eructo frequentatiua: et Ructito: de quibus in Eructo.

Rugio is. rugiui et rugij. Vnde rugitus: q̇ ꝓprie leonis eſt cũ vocẽ emittit. Hiero. Amos. iij. Leo rugiet: q̇s nõ timebit? Hinc cõponit Irrugio is.

Rulla: inſtrumentũ ferreũ ſtimulo ruſticorũ additũ ad vomerẽ detergẽdũ. Pli. Purget vomerẽ ſubide ſti/ mulus cuſpidariꝰ rulla. Eſt aũt dimi. a runa: qd eſt te li genꝰ. Enn. Runata recedit. i. runis ꝯliata. Habet aũt hoc telũ latiorẽ cuſpidem.

Ruma a veteribus dicebatur mãma. Et Ruma guttu/ ris pars eminẽs. Ser. Ruminatio dicta eſt a ruma eminente gutturis pte: per quã demiſſus cibꝰ a certis reuocat animalibus.

Rumo as. lacto: q̃ſi mãmã imitto: a quo irrumo: ⁊ ſub/ rumari agni dicunt qui ad mãmã admouent.

Rumia dicta eſt dea ꝗ rumis: id eſt mãmis: hoc eſt pue/ ris lactẽtibꝰ ꝑſidebat. Huiꝰ meminit Augꝰ lib. iiij. de ci. dei. Varro. Nõ negarim inquã ideo apud diue ru mię ſacellũ a paſtoribꝰ ſatã ficũ. Ibi eñ ſolẽt ſacrifica re lacte ꝓ vino/⁊ ꝓ lactentibus.

Rumen: eminens ſub mento gutturis ps/qua cibus in aluũ dimittitur. Inde fit Rumino as. Eſt ⁊ Rumen mãma. Pli. lib. xv. Quoniã ſub ea inuẽta eſt lupa in fantibꝰ pręhens rumen. Ita eñ vocabãt mãmã. No nius docet rumen eſſe locũ in ventre quo ſumit cibꝰ/ et vnde reddit. Pompo. Ego rumorẽ paruifacio dũ ſit rumen qui impleã.

Rumino as. pe. cor. ⁊ ruminor deponens: ſignificat re/ uomo/ac rurſum ꝯſumo: q̃ſi cibũ ad rumẽ reuoco: ite rũq̃ cõficio. Col. lib. vij. Propt ꝗ bos neq̃ ruminat/ neq̃ lingua ſe detergit. Per tranſlationẽ ponit ꝓ in memoriã reuoco. Var. Nõ mõ abſens de te ſępiꝰ co gitabit: ſed ruminabit humanitatẽ tuã.

Ruminalis ficus/ſub qua lupa Rhomulo et Remo di citur mãmã prębuiſſe: quę et Romula vocitata eſt. Ouid. Romula nũc ficus/romula ficus erat: ſiue ꝙ ſub ea pecudes ęſtatis tempore frigora captãtes her bas ruminare conſueuerũt.

Rumis: mãma. Var. Antiq̃ vocabulo mãma rumis.

Rumentũ: abruptio.

Rumex: lapatij ſilueſtris genus: cuius ſuccꝰ impoſitus ſcabiei ſtatim illã purgat. Virgi. in Moreto. Fecun duſq̃ rumex maluę violeq̃ virebãt. Et rumex: genꝰ te li ſimile ſpari gallici. Lucil. Tũ ſpara/ tum rumices portant tragula porro.

Rumor: ſermo in populo ſine certo auctore in bonum vel in malũ de recenti diſperſus. Cice. in Phil. Im/ probiſſimis rumoribꝰ diſſipatis. Terẽ. in An. Deũ gnatũ rumor eſt amare. Aliq̃ñ ponit ꝓ fauore. Vir. Ergo iter inceptũ pagũt rumore ſecũdo.

Rumuſculus diminutiuũ: paruus rumor.

Rumifero as. rumorem fero: qd ⁊ rumigero as. dicit. Plau. in Am. Thebani vo rumiferãt probãt

Rumigerulus pe. cor. q̇ rumorẽ gerit.

Rumpo is. rupi ruptũ: frãgo. Virgilius lib. x. Rumpi mus inuite tua vincula. Rupiſſe cũ vtiq̃ accipiemꝰ qui vulnerauerit: vel virgis aut loris pugniſve ceci/ derit: vel telo vel quo alio vt ſcinderet alicui corpus vel tumorem fecerit. Interdũ rumpere ponit ꝓ defa tigare. Teren. in Ecy. Vt me ambulãdo rumperet. Interdũ pro diſijcere. Virg. Frigidꝰ in pratis can/ tãdo rumpit anguis. Rumpere ſilentiũ/et rumpere vocẽ eſt loqui; ſeu diu tacita ꝓferre. Virgiliꝰ. Quid me alta ſilentia cogis rumpere? Hiero. ad Iulianũ. Longũ ad te ſilentiũ rumpo: offerens tibi nudã offi/ cij voluntatem. Rumpere moras eſt auferre. Virg. lib. iij. Geor: En age ſegnis rũpe moras. Huiꝰ verbi cõpoſita ſunt Abrũpo/corrũpo/dirũpo/erũpo/irrũ/ po/interrũpo: perrumpo ⁊ ꝓrumpo.

Runcinę pe. ꝓ. apud Pli. ſunt maiores ſerrę/quibus fa bri materiarij ſecãt arborꝫ moles ſubiectis canterijs. Hiero. in Eſaia. Artifex lignarius extendit normã: ⁊ formauit illud i runcinã. Cãterij ſunt qui a ruſticis fe re dicunt caballi: qr ipſos equos cãterios vocamus. Sꝫ et rũcinos agreſte vulgꝰ dicit minores equos ex hac fortaſſe runcinarꝫ origine. Runcina etiã rumpia ferrea ⁊ ligo ad dumeta excidẽda. Plau. derenũcia/ re vſurpat ꝓ diſſecare diſſipareq̃/⁊ rũcãdo excidere/ et mũditer excolere. Pręterea rũcina putabat dea ꝗ rũcationi ꝑeſſet. Augꝰ li. iiij. de ci. dei. Cũ rũcant. i. a terra auferunt: deã runcinã ꝑfecerũt.

Rũco cas. eruo/euello. Cornu. Runcari ꝓprie ſegetes vel herbę dicunt. Col. li. ij. Frequẽtẽ tñ exigũt ſarritĩ onẽ ⁊ rũcationẽ/vt herbis liberent. Hic cõponit erũ co: q̃ſi extra runco: a quo Abrũco: de quo ſupra.

Ruo is. rui rutũ ⁊ ruitũ. Ruere ꝓprie eſt cõcidere. Vir/ gil. Ruit alto a culmine troia. Per trãſlationẽ q̃ñq̃ ponit ꝓ effundi. Idẽ lib. vj. Vnde ruunt totidem vo ces reſpõſa ſibyllę. Q̃ñq̃ ꝓ decipi. Ci. li. iij. off. Sed hoc non eſt emptorẽ pati ruere: ⁊ ꝑ errorẽ in maximã fraudẽ incurrere. Q̃ñq̃ ꝓ euertere/diruere/compla/ nare. Et ſic habet accuſatiuũ: cũ alibi abſolutum ſit. Virg. lib. j. Geor. Quid dicã iacto q̇ ſemine cominꝰ arua Inſequit: cumuloſq̃ ruit malę pinguis arenę? Q̃ñq̃ ꝓ feſtinãter ire/ſeu in ꝑceps ferri: ⁊ ſine caute la in aliquẽ impetũ facere. Idem libro decimo. Quo moriture ruis/maioraq̃ viribus audes? Quandoq̃ ꝓ impellere. Teren. in Adel. Cęteros ruerẽ/ agerẽ/ raperẽ/tunderem/ ꝓſternerẽ. Quãdoq̃ ꝓ eruere/ele uare. Pliniꝰ. Herbas ruentibus/limũq̃ redunca: ve ſuũ generi. Virgil. lib. xj. Confuſa ruebãt oſſa focis. Q̃ñqꝫ ꝑcrepare. Virgil. Ruit arduus ęther: id eſt tonitru ꝑcrepat. Sic ruina pro tonitru: vt Celiqꝫ rui na. Huiꝰ cõpoſita ſunt Adruo/corruo: ſimul ruo/ſi/ ue deorſũ me totũ deijcio. Li. lib. j. Duo romani ſuꝑ aliũ: aliꝰ vulneratis tribus albanis expirãtes corru/ erunt. Hiero. in Paulo. Tum vo Antonius ꝓ fori/ bus corruẽs: vſqꝫ ad ſextã vel eo amplius horã adi/ tum pręcabat. Diruo: varie ruo. Terẽ. in Adel. Hãc in horto maceriã iube dirui. Liuiꝰ lib. j. Iã fragor te ctorꝫ quę diruebant: vltimis vrbis partibꝰ audiebat. Eruo/irruo/obruo ⁊ ſubruo. Sciendũ eſt ꝙ Ruo cũ ſit neutrũ: inuenit habere ſignificationẽ actiuã. Vir/ gil. Et ruit atrã Ad cęlũ picea craſſus caligine nubẽ. Ex quo etiã eruo/diruo ⁊ obruo actiua ſunt. Et oĩa habẽt penultimã ſupini cor.

Ruina: caſus excidiumqꝫ dicitur. Nam (vt inq̃t Hie/ ronymus) ruina eſt/cum parietes domorum diruũt.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

Hinc Ruinoſus a.um.quod eſt ruinis plenū:hoc eſt caſuꝝ. Aug⁹lib.j.Confeſſi. Anguſta eſt dom⁹anime meę:quo venias ad eā dilateꝰ abs te. Ruinoſa eſt/re fice eā. Accipiꝰ ⁊ ruina ꝓ tonitru.

Rupes ſunt ꝗrupte ꝑtes terrę ꝓpter altitudinē ac ꝓcli uitatem inacceſſę/ꝙ veluti abruptę ſint: a rūpēdo di/ ctę:quales ſunt quę in torrentibus fiūt: vnde fluminū quoqꝫ altiores atqꝫ inacceſſę ripę rupes dicunꝰ. Nā ripę planę ſūt:quas Vlpi.diffinit eſſe/quę flumē cōti/ nent naturalē/curſus ſui rigorem ꝯtinētes. Rupes ꝓprie de montibus dicunꝰ.

Rurſus ⁊ rurſū aduerbiū:ſignificat retrouerſū. Ter.in ecy. Tace:trepidari ſentio ⁊ curſari rurſū ꝓrſus. Do na. Rurſū ꝓprie retro aū ſignificat:ſicut dicim⁹ ſurſū deorſū/intro foras/hac illac. Aūqꝫ poniꝰ rurſus pro ecōtrario. Virg. Haud rurſū enodes trūci reſecanꝰ.

Rus:locus extra vrbē vbi agri ſunt: ⁊ villę dictum ꝙ in agris quotannis rurſus eadem fiant:id eſt colanꝰ/vt rurſus capiaꝰ fructus.

Ruralis et hoc le.quod ad rus pertinet. Ambro.lib.de paradiſo. Et ꝗuis paradiſus opibus ruralib⁹ nō ęge ret:tū in paradiſo ſpeciē laboris ſuſcępit. Ruralibus aūt dijs mercurio paniqꝫ ſacrificabāt placētas et vi/ nū. Vū Leonides in epigrāmatis: αυλια και ρυμι φαιων ιεροσ παγοσ αιθ υποπετρη πιδακεσ ηθυδασιργει τοη εουσ α πιτυσ και συτετρα/ γλωχιν μηλοσσοε μαιαδοσ ερμαοσ τε/ τον αιγιβοτην παρκατεχεισ σκοπελονιλα οιταφαιστα τοτε σκυφοσ εμπλεον οινησ δε ξασσοται ακιδεω δωρα νεοπτολεμου.

Rureſtris ⁊ hoc re.qđ eſt ruris. Apu.rureſtri vocabulo vulgus indoctū roſas laureas appellat.

Ruro as.ꝯm rus facio. Plau.i Cap. Dum ruri rurant hoīes. Diciꝰ ⁊ ruror deponēs. Var. Dū i agro ſtudi oſi⁹ ruror triptolemū ſculponeatū bigas ſeq̄ cornu/

Ruſticor:ruri dego. Pli. Cū ſimul ęſtate ruſtica (tas. remur. Cice. Tironi. Liceat mō ruſticari.

Ruſtic⁹a.um.pen.cor.idē qđ rureſtris: vt dom⁹ ruſtica. Aūqꝫ ruſtic⁹ diciꝰ morib⁹ ⁊ vita incult⁹/q̄ſi ſemibar/ barus. Vū veteres ruſtice ꝓ barbare vſurpabāt. Eſt etiā Ruſticus nomē viri ꝓpriū.

Ruſtica:auis ꝑdici ſimilis/niſi ꝙ roſtꝝ longius habet. Mar. Ruſtica ſū ꝑdix:quid refert ſi ſapor idē. Cari/ or eſt perdix: ſic ſapit illa magis.

Ruſticanus a.um.idē quod ruſticus. Ambro. Cultu ru ſticani laboris acquiriꝰ.

Ruſticarius a.um.qđ ad rus ꝑtinet. Vū falces ruſtica/ rias dicimus. Vide in dictione Siluaticus.

Ruſticatim aduerbiū ꝓ ruſtice. Pompo. Ego ruſtica/ tim tangā: vrbanatim neſcio.

Ruſticitas vrbanitati contraria eſt. Eſt aūt vrbanitas/ qua ſignificamus propriū quendā geſtū vrbis/⁊ ſum ptā ex cōuerſatione doctoꝝ tacitā eruditionem. Po niꝰ qūqꝫ ꝓ inepta et timida verecūdia. Ouid. Et ſi ru ſticitas non vetat ipſa rogat. Cice. Deterruit me pu dor quidā ſubruſticus.

Ruſcū. Ser. Ruſcū virgultū eſt vū vites liganꝰ. Qui/ dā accipiūt ꝓ frutice ex quo nūc ſcopę fiūt: q̄ folia ha/ bet myrto ſilia/ſed acutiora ⁊ rigidiora. Virg.li.ij. Geor. Necnō etiā aſpera ruſci Vimina ꝑ ſiluā. Alij pro theca in q̄ includiꝰ ſemē aſparagi. Col. Et ſcyla hirſuto ſępe nūc horrida ruſco.

Ruſpor aris.ſępe ſeu diligēter ſcrutor. Actius. Vacā/ tes ruſpanꝰ ſiluas. Proprie ꝟo ruſpari dicunꝰ galli/ nę/hoc eſt ſcalpere. Hinc cōponiꝰ corruſpor ꝓ cōqui ro. Plau. Corru ſpare tua cōſilia in pectore.

Ruta herba:a ruēdo:id eſt eruēdo dicta/ꝙ vna ex omi/ bus herbis ꝓpter multiplices ei⁹ vſus maxime eruaꝰ. Peculiaris eſt illi auctoritas ꝓpt er venena quib⁹ re/ mediū exhibet ꝯſentaneū: vnde ⁊ muſtelę contra ſer/

pentes dimicaturę ruta ſe mūniūt. Hinc Rutaceus a.um. ⁊ rutatus a.um.quod ex ruta materiatum eſt. Pli. Inuenio muſtū rutatū populo datum.

Ruto as.frequentatiuū eſt verbi Ruo is.

Rutabulū: ꝓprie inſtrūmentū quo ruſtici vtunꝰ in ꝓrue/ do igne:panis coquēdi grā: Feſtus auctor. Hodieqꝫ id nomen cuſtodiꝰ apud nos.

Rutrū:quo quid eruiꝰ:a ruendo. Nā ſicut aratum ara trū: ſic rutū rutrū facit. Idē Feſtus. Rutrū inq̄t tenē tis iuuenis effigies i capitolio ephębi fuit:more gręcoꝝ arenā eruētis exercitatiōis grā:qđ ſignū depor/ tauit ex Bithynia romā Pompeius bithynicus.

Rutilo as.pe.cor.ſplendeo. Vnde dicimus aurū ruti/ lare. Rutilum aūt rufum quod habet aliquid nigrio/ ris:cui⁹ coloris ſtudioſę mulieres rutilię dictę ſūt. Et veſtes rutilę:q̄ ⁊ hiacynthinę ⁊ hiſginę ab hiſge her/ ba vocanꝰ. Hinc componiꝰ irrutilo:qđ eſt valde ru/ tilo. Ambro.lib. Hexa. Irrutiles igiꝰ licet o hō:aut ſplendore nobilitatis:aut faſtigio poteſtatis/aut ful/ gore virtutis:ſemꝑ tibi ſpina ꝓxima eſt.

Rutuli pe.cor.populi italici nō longe ab vrbe Romat vbi Ardea oppidū eſt.

Rutupinū pe.ꝓdu.ꝓmontoriū Britānię. Luc.lib.vj. Aut vaga cū Tethys rutupinaue littora feruēt. Vn da caledonios neſcit turbata britānos.

Ruthenij:ꝓpli gallię nō lōge ab aluerna ⁊ ſantonibus.

S Littera ſemiuocalis: quę ſi antecedat m. vel p. vel t. in ſimplicibus dictiōibus: eiuſdem eſt ſyllabę: vt Coſmus/ Proſper: Teſtis: i compoſitis ꝟo aliud eſt. Nam Aruſpex teſte Quintiliano/ quia pars eius poſterior a ſpectan/ do eſt: tertię dabimus. Abſtemi/ us ꝟo quia ex abſtinentia temeti compoſita vox: pri mę relinquetur. Tranſit quandoqꝫ s in m: vt rurſum pro rurſus/dimminuo ꝓ diſminuo. In n: vt ſāguis ſā guinis. In r: vt flos floris.

S Ante A

Saba:ciuitas regia ęthiopię/inq̄t Joſephus: quā poſt ea Cābyſes a ſororis ſuę noīe Meroen denoīauit. Hanc Nilus circūdās inexpugnabilē reddebat. Di/ cta Saba απο του σεβειν:qđ ē ſacrificare: q: thus mittit q̄ in ſacrificijs vtunꝰ. Sunt q̄ dicāt Saba ara/ bū lingua myſteriū ſignificari. Hiero. ꝟo ꝯuerſionē ſonare autumat. Hinc Sabeus a.um.

Sabei:populi fęlicis Arabię ditiſſimi:ſiluarū fertilita/ te odorifera. Hos Joſeph⁹lib.j.a Saba Chuſi filio (qui a Cham ort⁹fuit) dictos affirmat.

Sabath:nomē ꝓpriū:a q̄ Sabathei nominanꝰ;qui a gręcis Iſtabari dicunꝰ: vt Joſephus inquit.

Sabate:lacus eſt: vnde fit Sabbatinus ſabatina ſaba/ tinū. Columella libro nono. Inde velinus: inde eti/ am Sabatinus. Item volſinēſis et Ciminus lupos auratalqꝫ procreauerunt.

Sabbatū:hebraica ligua dies quiet⁊ diciꝰ. Et Sabath gręce/latine quies. Et eſt ſeptim⁹ dies quo requieuit deus ab operibus ſuis. Prima ſabbati diciꝰ primus dies:quem dominicū etiā nominamus. Secūda ſab bati ſecūdus dies. Tertia ſabbati terti⁹ dies. Quar ta ſabbati quartus dies. Quinta ſabbati quintus di/ es. Sexta ſabbati ſextus dies a die dominico. Et ip/ ſum ſabbatū ſeptimus dies. Quod etiā nomē ab he/ bręis (ſicut Joſephus refert) ſeptimana diciꝰ. Hanc ethnici idoloꝝ ⁊ elemētoꝝ noīb⁹ appellāt: vt ſcđa ſab/ bati a Luna ſit. Tertia a Marte. Quarta a Mercu rio. Quinta a Ioue. Sexta a Venere.

Sabbatiꝫare:ē ſabbatū obſeruare. Hiero.in Leuitico: